

jaɣlayumak: tıla aleti, tedbin etmek, eta'ma jaɣ komak. — Salbe, salben, Fett in die Speise geben.

jaɣlamışi: jaɣlamak fi'li, moɣullarda ilk evvel bir deli kanlinin şikjare girdiği vakit büyük parmağını jaɣ ile sürerler ve buna saɣlamış tabir ederler. — Bei den Mogulen die Befettung eines, zum ersten Male theilnehmenden Jünglings.

jaɣlık: bez parçası dir, enva'i vardır. mendil, destemal, ževre, rujmal, kilağı. — Leinwandlappen, verschiedener Gattung, wie etc.

jaɣmak: nazl olmak, jokarıdan düşmek, jaɣmur, kar, dolu dökülmek. — Fallen, regnen, schneien, hageln.

jaɣrın: jaɣır atın omuzları arasında jaɣlı jeri, arka tarafı, jaralı jaɣır jeri. — Wunde auf dem Pferderücken.

jaɣşı: güzel, eji, nik. — Schön, gut. | *jaɣşılamak*: eji etmek. — Verschönern, schön machen.

jaj: okun kemani, jazın kemali, tabistan. — Saite des Pfeilhogens; Sommer.

jaj oɣlak: keçi bojnuzu; çekit tanesi. — Ziegenhorn; Korn.

jaja (jajak): pijade, asaker-i pijade, jajank. — Zu Fuss, Fusstruppe.

jajaklamak: maşije hareket ejlemek, rahil olmak, pijade gitmek. — Zu Fuss gehen reisen.

jajei: bir kasaba ismi; jaj japan esnaf, her şej jajını japan ustad. — Stadtname; Bogenmacher.

jajdah: sade, çevşensiz at; çıplak hayvan. — Ungeschirrtes Pferd.

jajik: Türkistanda büyük bir nehir. — Fluss in Turkestan.

jajkalamak: jajıla jajıla çaram etmek, naz ile yol jürümek, sallana sallana reftar ejlemek. — Sich mühsam bewegen, anmuthig schreiten, sich wiegend gehen.

jajkanmak: jikanmak, igtisal etmek. — Sich waschen.

jajkin: serab, çöl-i bijabanda su misali görünen serab. — Luftspiegelung, Wasserspiegelung auf den Seen.

jajkira: şiddet, gürültü, bağırış, şamata. — Heftigkeit, Lärm, Schreien.

jajlak: jajla mahali, göçemen jeri, jajla. — Sommerwohnung, Nomadensitz.

jajlamak: jajlaja çıkmak. — Sich zum Sommeraufenthalt begeben.

jajlamak: oku jajın üzerine komak, jajlanmak, hazir etmek. — Den Pfeil auf den Boden legen, den Pfeil bereit halten.

jajlamışi: mevsim-i jaj, jajlaka çıkmak. — Auf Sommeraufenthalt gehen.

jajma: satizilerin ufak sergisi, jajmaşı. — Krämermarkt.

jajni: hafif, jöngil. — Leicht, schwach.

jak: semt, žanib, kenar, karib, jakin, taraf. — Kreis, Seite, nahe.

jakajka: kiriban, taraf, kinaje. — Kragen, Seite, Beinname.

jakarmak: aşız, ilhah etmek, riža ejlemek. — Verlangen, bitten.

jaktaşmak: janaşmak, jataşmak, tekarrüb etmek, rabt etmek. — Nahen, sich nähern, verbinden.

jaktu: nur, ajdinlik, jaɣtı. — Licht, Glanz.

jakturmak: tutuşdurmak, japişdirmek, tasdik, kabul etmek. — Anzünden, berühren, bestätigen, annehmen.

jal: parlak, düz, musattih. — Glänzend, glatt.

jalay: hayvanların suladığı bir taş tekne. — Steintrog zum Tränken der Thiere.

jalajmak: iltima', tez, dirayşan olmak. — Glänzen; etwas wegnehmen.

jalanyaş: çıplak, urjan, berhene. — Nackt, entblösst.

jalanyirat: bir nevi büyük fare, siçkan. — Eine grosse Mäuseart, Ratte.

jalank: berhene, urjan; dikilmemiş kumaş, alaşa. — Nackt; ungenähtes Tuch, bunt.

jalankaçlamak: urjan, berhene etmek, çıplak kılmak. — Entblößen, nackt entkleiden.

jalankaşruşı: urjan edizi, çıplak ve sojguşı. — Plünderer.

jalanksamak: bir şejine pejine düşüp aramak, arkasına, inksesine düşerek şu etmek. — Die Spur aufsuchen.

jalanlamak: parlamak, direyşan olmak; jalvarmak, riža etmek. — Glänzen; flehen.

jalanlaşdurmak: urjan etdirmek, çıplak kıldirmek. — Entblößen lassen.

jalanun: bir jere sirätle asker sevk etmek, leşker irsal etmek. — Soldaten eiligst irgendwohin senden.

jalau (jalavuz): külahın etrafına tutulan kırmızı ipek parçası; bajrak, alem. — Rothes Seidenstück um die Mütze; Fahne.

jalci: düzlenmiş, temizlenmiş, joluna konulmuş. — Gereinigt, geordnet.

jalçimäk: behre bulmak, rahat etmek, sajesinde geçinmek. — Glück finden, ruhen.

jalçuk: elçi, sefir, rusul, vekil. — Gesandter, Botschafter.

jaldamak: atın jalından tutmak, gerdene el komak. — Das Pferd an der Mähne ergreifen, am Nacken ergreifen.

jaldıramak: parlamak, direyşan etmek, uzakdan şaşalı görünmek. — Glänzen, von der Ferne glänzend erscheinen. | *jaldirajış*: parlajış, ruşen, pertev. — Das Glänzen.

jalyan: jalan, duruğ. — Lüge, falsch.

jalın: serab. — Luftspiegelung.

jalγuz (jalinkuz): jaliniz, sade, tek. — Nur, allein.

jalink: jalinžak, berhene, čiplak, bilibas. — Nackt, entblösst.

jalinkat: jaliniz, müžerred, bir tek. — Allein, einsam.

jalinkamak: efruxte olmak, parlamak. — Angezündet sein, glänzen.

jalınmak: jalinik, ojnar, alev, pertev; jalvarmak, riža etmek. — Flamme, Glanz; bitten, ersuchen.

jalkamak: muavenet etmek, imdad ejlemek, yardım vermek. — Helfen, behilflich sein.

jalkımak: dişi hajvan kizmak, gevşenmek. — Gekäuet werden; das Thierweibchen reizen. | *jalkıtmak*: täžiz etmek, ibram ejlemek, jalvarmak. — Belästigen, drängen.

jalmaγuz: jejüp doymaz, dajim až. — Unersättlicher, Hungeriger.

jalman: tez, tezlik; biran rayšende. — Schnell, Schnelligkeit; glänzend.

jalpak; geniş, jalpuk, vasi. — Gross, flach, breit.

jalparmak: jalvarmak, riža, iltimas etmek. — Bitten, flehen.

jaltak: mudaheneži, iki jüzlü, jüze gülüžü. — Heuchler, Schmeichler. | *jaltaklıγ*: mudahene, sitajış etmek; rušenlik. — Heuchelei; Glanz.

jaltaklamak: mudahene etmek, oγšamak, medh etmek. — Schmeicheln, heucheln.

jaltrak: jaldırak, parlak. — Glänzend.

jam: menzil pejgiri, bir mil, piži kovan; bir memleket dir. — Postpferd; kleiner Krug; Land.

jamaž: daγa jamanmiš gibi parča jer, kedik, ilaveli mevk-i žebel. — Kleiner, sich an den Berg lehrender Ort, Einschnitt.

jamaγ: munzam, muavin, parča dejmek, pare komak. — Verbunden, Helfer, zerstückeln. | *jamaγlıγ*: parča konulmuş libas ve žame. — Zerstückeltes Kleid.

jaman: kötü, fena, bed. — Schlecht. | *jamanlamak*: fena söjlemek, šikajetlenmek. — Böses reden, sich beklagen.

jamži: tatar, postaži, vedäži, müždeži, čapar, χaberži. — Tatar, Postbote, Bote.

jamγur: jaγmur, baran, rabmet. — Regen.

jana (jene): edat dir, jine, digerbar, baška. — Wieder, nochmals, ein Anderer.

janaγan: büülünmiš, keskin. — Geschärft, geschliffen.

janaji: icinden bir baškasi, digeri, gajri. — Ein Anderer.

janakan: kerkedan. — Das Nasehorn.

janamak: büjülenmek, baran etmek. — Umwenden, drehen, scharf machen.

janaša: jakin, karib, nezd, iltaf etmek. — Nahe bringen, anheften.

janbaš: jani bašinda, kurbinde, nezd. — Daneben, in der Nähe.

janbu: čin akčesi ve gümüşü, nukra, jamu. — Chinesisches Silber oder Geld.

jančmak: dövme, ufalattmak, rize etmek. — Zerschlagen, zerkleinern.

jančuk: kese, žeb, čanta, činalmiš. — Tasche, Sack.

janžak: jangeč, janpuri giden hajvan; at takımı. — Schief, seitwärts gehendes Thier; Pferdegeschirr.

janžraj: bir šeji rize rize edežek alet, kijažak esbab. — Zerstückelungsgeräth.

jandaš: ašina, ahab, dost. — Bekannter, Freund. | *jandašmak*: hemduš olmak. — Sich befreunden.

jandaštamak: jandaš, tekarrüb etdirmek, jakin etmek. — Sich jemanden zum Freunde machen, annähern.

janži: taraf, kenar, jan. — Seite, Saum.

janγu: jangin, harik; aks, seda, avaz, daγ sedasi. — Feuersbrunst; Wiederhall, Stimme.

janγulamak: daγlar seda etmek, aks ettirmek. — Wiederhall zwischen den Bergen, wiederhallen.

jank (janki): nev, taze, jeni, žedid. — Neu, frisch.

jankačıγ: iki taraf, du žanib. — Doppelseite.

jankar: ževiz, koz, čarmaγz. — Nusse.

jankar: janak, ruγsar, ruj. — Wange, Gesicht.

jankarak: bu taraftrak, bu žanibrak. — Von dieser Seite.

jankilamak: teždid, tekrar etmek, termim, tāmır. — Erneuern, wiederholen, verbessern.

jankla: denli, mesellü, manend. — Art, Maass, ähnlich.

janklıγ: denli, meselli, gibi. — Ähnlich, dessgleichen, wie.

janklamak: tazelenmek, težeddüd etmek. — Erneuert werden.

janklitmaž: janiltma, bilmeže, tekerleme. — Räthsel, Scherzmärchen.

jankmak: galat söjlemek, janilmak. — Falsch sprechen, sich irren. | *janklatmak*: šaširtmak, galat etdirmek. — Irre werden.

janksilamak: birisini taklid etmek, masχara. — Jemandem nachahmen.

jankšak: tatsiz, geveze, aγzi jajvan. — Geschmacklos, geschwätzig.

jankšamak: zijade söjlemek, čene jarišdirmek, gevezelik etmek. — Plauschen, schwätzen.

jantak: jandik, bejazže diken, γar. — Weissliche Distel, Stachel.

japa: užu parmak, jarikli kürek, χarmanlari savurdıkları direnk, atki. — Schaufel, Stange zum Auseinanderstreuen der Triste.

japalak: jaba ile çarman savurmak, kürek. — Schaufeln, haufel.

japar: meşk, nafe. — Moschus, Moschusbeutel.

japı: japuk, day eteji, binâ, imaret, geçid. — Gebäude, Berg-nd, Pass.

japınzî (*japınzak*): uzun killi kebe, yağmurluk, çul. — Ein nghaariger Pelz, Regenmantel.

japmak: kapamak, sed etmek; japılmak, kapanmak, māmul mak. — Einschliessen, versperren; verfertigt werden.

japu: hejkel, binâ. — Bild, Gebäude.

japuy: at ževşeni, uzun kebe, yağmurluk, basturuk, japınzak, ijük aba, gelinlerin jüzüne japişdirdıkları zinet, 'teke' dayı enilir. — Pferdegeschirr, lange Decke, Regenmantel, Gesichtshmuck der Braut, auch 'teke' genannt.

japuyan: lale japrayı mesabesinde olan bir ot varak, japg, berk. — Ein dem Tulpenblatt ähnliches Gras, Blatt.

japuşyan: japişmak, mulsak olmak. — Verbunden sein. | *japuşmak*: mutabik, melhuk olmak, salu vermek. — Zusammen-

assen.

jar: jarılmış, uçurum, varta, havije, jer; žeri, refik, dost; ratmak, jorulanmak, maylut. — Gespaltet; Abgrund, Ort; tap-

er, Freund, Gefährte; ermüdet sein, verwirrt.

jaray: esliha, alet-i harb, tüfenk, şimşir ve saire. — Waffen, ampfgeräth, Flinte, Schwert und dergleichen.

jaray: silah, alet-i lazime, münasib, şemşir, yançer, alat-i arb. — Waffe, Säbel, Kampfgeräth. | *jaraylıy*: silahlı, esbablı, letli. — Bewaffnet, bekleidet.

jaraylanmak: teşmir etmek, amade olmak, hazırlanmak. — ufschürzen, bereit sein.

jaramak: jarlık etmek, fajde etmek, lijaket göstermek. — Helfen, behilflich sein, Dienstbereit sein.

jaray: dabbayı olmamiş deri, moçulların deriden dikdikleri ürk ve libas. — Unausgegerbtes Leder, ein aus Leder genähtes Kleid oder Pelz der Mogulen.

jarasik: çuffas. — Fledermaus.

jaras: musalaka, bariş, il dost olmak. — Versöhnung, Freundschaft.

jarasik: sülh, barişik, münasib, libas ve žamezib adam, arasıklı. — Versöhnung, friedlich, schicklich.

jarasmak: barişmak, sülh-ü musaliha etmek, müvafakat ederek güzel olmak. — Sich versöhnen, Friede schliessen, übereinkommen.

jarav (*jara*): žerb, riş, jare. — Verwundung, Wunde.

jarılacak: teskin etmek, dāvā kesmek. — Beruhigen, den Streit beenden.

jaryu: musadere, zabt-i emval ve emlak etmek. — Rechtsforderung, in Beschlag legen.

jaryuzak: el dejirmeni. — Handmühle.

jaryuzi: emir-i divan, bir mansüb dir, fasl ediži, hakem, ferman. — Emir des Raths, eine Würde, Richter, Befehl.

jarilyaş: hedije, bergüzar, bayşis, jadigar. — Geschenk, Andenken.

jarindasi: jarinki gün, irte. — Morgen, der morgige Tag.

jaris: sebak, musabakat, imtihan, težrube, koşmak. — Ehrenpreis, Ehrgeiz, Prüfung, Versuch.

jarakanat: çuffas, şepkek. — Fledermaus.

jarli: fakir, meskin. — Arm, elend.

jarliy: mensur, ferman, jarlık, name-i humajun, mansib. — Diplom, Befehl, kaiserlicher Erlass.

jarliya: rahmet, aff, jalkanmak. — Verzeihen, Erbarmen.

jarliyamak: rahmet etmek. — Erbarmen. | *jarliyan*: rahmet edilmiş. — Verziehen.

jarma: kabil, insikak, şeftalu, teraşe. — Zerspaltung, Schnitt, Pfirsich.

jarmaça: kabil-i insikak, biçme olmajan odun. — Scheit (Holz). Z.

jarmak: az ajirmak, teşkik ejlemek. — Entzweien, spalten.

jarnak: sikke, bejaz para, altun, jamu. — Geld, Silbergeld, Gold.

jarmanmak: tirmalanmak, tiraşyıraş. — Klettern.

jarpi: jarisi, nisf, jarim, buçuk. — Die Hälfte, halb.

jarpu: çozuk, küdek. — Kind, Junge.

jarpuz: gejik gibi, bir ot dur. — Minze, Kraut.

jaruy: ruşen, ajdin, çatlak, işik. — Schimmernd, glänzend.

jaruyliy: ajdinlik, ruşenlik, zija. — Glanz, Helle.

jarumayur: revnaksiz, jaramaz, bejhude, gajr-i makbul. — Glanzlos, Unnütz, nicht angenommen.

jarumak: müžella olmak, ajdin olmak, jarutmak, işiklandirmak, zijadar ejlemek. — Glänzen, leuchten. | *jaruslamak*: jaruslamak, ruşen, ajdin. — Glanz, Helle.

jas: matem, keder, melul. — Trauer, Kummer.

jasak: nizam, usul, kaide, tembih; devlet-i tatar ve mogul nizamet esasijesi, sijaset kanun namesi. — Anordnung, Grundsätze, Regel; Verfassung des tatarischen und mogulischen Reiches, Grundverfassung.

jasal: saf çekmek, bir düzü durmak, alaj çekmek, araste. — In Ordnung sein, in Reih und Glied stehn, geschmückt.

jasal: saf, dizi. — Ordnung, Reihe.

jasamak: japmak, inşā, inşad etmek. — Machen, bauen, gründen.

jasamişi: nizam, tertib, japmiş, ižad ejlemiş. — Ordnung, Reihe, gegründet.
jasançak: jasadik, visade, jasadnyağ, ballış. — Kissen, Polster.
jasank: geniş, tüzünk, tertib etmek. — Gross, breit.
jasanmiş: gejinmiş, libas gejmış, esvablanmiş, zijnetlenmiş.
 — Angekleidet, geschmückt.
jasar: jasatmak, japidirmek, tezjin etdirmek. — Anfertigen lassen, geschmückt werden.
jasau: saf, dizi, tertib. — Anordnung, Reihe.
jasaul: jasadik, jasadik memuru, muhafaza; asija-i vustada asaular dajak ve dejnek ile xidmet miride gezerler. — Der Verwalter, Wächter; Wächter, die in Mittel-Asien mit Ruthen ihre dienstlichen Rundgänge halten.
jasi: ariz, düz. — Gross, weit.
jaskamak: jatsamak, tekje edinmek. — Sich ausruhen.
jasmak: jatsamak, araste etmek, saf saf dizmek, elbise gejpüjnetlenmek. — Ausruhen, schmücken, sich ausschmücken.
jasmuk: meržemek. — Linse.
jastamak (jastanmak): baliş etmek, düzeltmek, dajanmak. — Sich stützen, verbessern.
jastançak: arka verüp rahatlanmak. — Sich ausruhen.
jasun: ustuyan, kemik. — Knochen.
jaş: çoğuk, islak, taze, körpe, rutubetli, dumu. — Kind, jung, frisch; feucht, Thränen. | *jaşlır*: rutubet, kiçik, bece. — Feuchtigkeit; jung, Kind.
jaşar: üç jaşar, beş jaşar gibi büjür, köhnesal olmak. — Drei- oder fünfjährig, wachsen, alt werden.
jaşarmak: nemnak olmak, sereşk dökmek, göz jaşı akıtmak. — Feicht sein, Thränen vergiessen, thränen.
jaşik (işik): jayız at; pi. — Braunes Pferd; Fett.
jaşil: taze, jeşil, gök. — Jung, blau. | *jaşil baş*: jeşil baş, bir nevi ördek ismi dir. — Name einer Entenart.
jaşmak: jaşmak, nisa örtüsü; örtmek, örtünmek, tutunmak. — Schleier, Frauenschleier; verdecken, sich verdecken.
jaşimtol: jeşile çalar renk, sebzevari. — Eine ins grünliche spielende Farbe.
jaşin: bark, jildirim, çakmak. — Blitz, Donner.
jaşunmak: örtünmek, ixtifa etmek. — Sich verstecken, sich bedecken.
jaşurmak: örtmek, ixtifa etmek. — Bedecken, sich verbergen.
jaşurukluğ: muhtefi, gizli. — Versteckt, verborgen.
jaşurun: gizli, mayfi. — Heimlich.
jat (jad): jad, garib, jabanži; muşalif, bikjane. — Fremd, in Fremder.

jat jarağ: mühimmat-i harbije, ateşyane, koryane, žebhane, asker alati. — Kriegsangelegenheit, Pulvermagazin.
jatalak: mariz, çasta, natuvan. — Krank, kraftlos.
jatçurmak: jatirmek, bir jana ejmek, jan jatirmek. — Niederlegen, etwas nach einer Seite biegen.
jatik: jatçun, jatiži, jatişmiş. — Liegend, niedergelegt.
jatış: hükmdarin jatdıyı odaji karaçol beklejene denir, hükmdar etrafında jatan kesane jatişži denilir. — Wird auf den Wächter des königlichen Schlafgemaches angewendet, „jatişži“ werden die um den Fürsten herumschlafenden Personen genannt.
jatkun: çok jatmiş, jatçin. — Vielschläfer, Siebenschläfer.
jatlamak: jadirçamak, jabanži ad etmek, istikrah etmek. — Jemanden für Fremd halten, sich ekeln.
jatlır: mežhul, jat adam, jabanži, bedbağt. — Ein Fremder, Unglücksvogel.
jatuyan: sazlık, kanun, santur. — Musikinstrument. | *jatuyanži*: sazende, santur çalan, musiki-dan. — Spieler eines Instrumentes.
jatuk: su kabi, surahi, köpü. — Wassergefäss, Flasche.
jav: düşmen. — Feind.
java: bejhude söz, saçma kelam. — Unnütze Rede, Geschwätz.
java: gaib, zai', jabanži, düşmen. — Verloren, Fremder, Feind.
javan: lezzeti garib, bimeze, lezzetsiz. — Geschmacklos, ohne Geschmack.
javaşa: azgin atların kulaklarına vurulan alet dir. — Geräth welches in das Ohr der widerspänstigen Pferde gestossen wird.
javaşmak: halim, sakin olmak, sahib-i temkin. — Mild, ruhig sein.
javçin: müsafir, mihman, konuk. — Gast.
javži: zijafete ve düjüne davet ediži, toj, surur. — Der zur Hochzeit Ladende, Gastmahl.
javçan aşı: aş gežeden kalma. — Speisenüberreste.
javlak: düşmeni çok olan mahl, garib, aži. — Ein viel angefeindeter; fremd, sonderbar.
javlamak: muharebe etmek, düşmeni jenmek, galib gelmek. — Krieg führen, den Feind besiegen, sieger sein.
javmak (javuşmak): tekarrüb etmek, jakin gelmek. — Sich nähern.
javmak: parça parça, rize rize etmek, paralatmak, düşmen kirmek. — Zerbröckeln, zerstückeln, den Feind niederwerfen.
javruk: hajvan beçesi, javru. — Das Junge eines Thieres.
javşan: dikenli batar şejler, bir nevi ot dur odun nevinden, çasağ, silenik gibi. — Stachelige Dinge, eine Grasart, Auskehricht.

javuk: namzedlik, nišan, javuk. — Verlobung. | *javuklaşmak*: namzed etmek, javuklanmak, tekarrüb etmek. — Sich verloben.

javunkmak: tebdil, tahvil etmek, döndürmek, karib olmak. — Verändern, sich umwenden.

javuşkari: jakin, karib, birlik. — Nahe.

javutmak: takrib etmek, javuk ejlemek, janina götürmek. — Annähern, verloben.

javuz: pakize, güzel, müstesna. — Keusch, schön, vorzüglich.

jazırmak: suçlu, kabahatlu etmek. — Jemanden zum Sünder machen.

jazi: sebze ve nebatatdan çali deşt, jazlık jer. — Wüste ohne Gras und Pflanze.

jazırlı: jazili. — Geschriebenes.

jazim: sernivişt, ruzi makedder. — Schicksal, Bestimmung.

jazmak: japmak, best etmek, tahrir, imla, bitmek. — Vertigen, schreiben, etwas niederschreiben.

jazuk: günah, kabahat, suç. — Sünde, Fehler.

jedek: jedekdaş, mäjetde giden redif şejler, çususen at jedeji, etik. — Handpferd.

jedmek: japişup çeküp götürmek, delalet etmek, çekmek. — Mitnehmen, den Weg zeigen, ziehen.

jeki jarım: birer, jarımşer. — Einzelweis, halbundhalb.

jelenk: biperva ferray mahal; ayağdan binalı bir mekjan. — Sichere Gegend; ein aus Holz errichteter Aufenthaltsort.

jelim: japişkanlık, tutkal. — Harz.

jelkun (jelkin): kurutmuş; ürkük, mergub, jolgun. — Austrocknet; erschreckt, beliebt.

jelu: rezk, alem, işaret, tuş. — Rossschweif, Zeichen.

jemdan: bir nevi dari unundan pişirilmiş tām dir. — Eine Art Mehlspeise, breiähnlich.

jerkmek: nefret etmek, tāmndan bezmek, rabt etmek. — Widerwillen haben, sich vor eine Speise ekeln.

jestehlemek: telvis, tednis etmek, piselemek. — Entleerung haben, pissen.

jetim: öksüz, hizmetkjar, uşak, ücretle tutulan renzber. — Vaise, Diener, Tagelöhner.

jetti (jiti): jedi. — Sieben.

jetul: jer, erazi, mülk, tofrag. — Grundbesitz, Erde.

jezne (jizne): enişte, hemşire. — Schwager, Schwester.

jib: ip, risman. — Strick, Schnur.

jidamak: jedmek, redif etmek, çekmek, gezdirmek. — An der Leine führen, gängeln.

jidanik: jedek, katar-saltanat atlari, esb-i numajış. — Kaiserliche Pferde, Paradeperde.

jidanik busun: dua-i bed makamında dir, telef olsun, gör-düjünk bu osun demek, bir kargış dir. — Ausdruck für einen Fluch.

jir: hazir, amade. — Bereit, fertig.

jıraş: ayaş, tajak, çöp. — Baum, Holz.

jirar: dirext, şeşr, çöp, jıraş; fersenk, taş çakirim. — Baum, Holz; Meile.

jiri: jirin; buka, jaş. — Haufen; Weinen.

jirikiz: zem ediniz, terakim ediniz. — Sammelt.

jirin: zemijet, jirinlu, küllijetlu. — Versammlung, versammelt, Gesammtheit.

jirılarur: aylaşizi, girjan edişi. — Weiner. | *jirılamak*: ayla-mak, buka ejlemek. — Weinen. | *jirılab*: buka ejlejüp. — Weinend.

jirnak: zemijet, kalabalık, jirin. — Versammlung.

jirnet: fil. — Elephant.

jik: bed, fena. — Schlecht.

jiken: karındaş evladı, amuza, daji, tejze, hemşire zade, çaratajşe ,çin' dayı denilir. — Nefte, Nichte, Onkel, Tante, çagata-jisch auch ,çin'.

jikilıur: uftade, viran, çarab, hakaret. — Erobert, verwüstet, öde; Verachtung.

jikilımarur: metin, jikilmaz. — Fest, unzerstörbar.

jikin: çob, pakize, temiz, javuz. — Schön, rein, gut.

jikinti: munderisat, çarabe, virani. — Verschwunden; verwüstet.

jikiranmak: ijrenmek, dinsenmek, istikrah ejlemek. — Sich vor etwas ekeln, Abscheu haben.

jikirmek: gjrenmek, aruk vermek, ejirmek, risman keşide etmek. — Gähnen; spinnen, Faden winden.

jikirmi: ikarma, iki on, jirmi. — Zwanzig.

jikti (jetti): tamam oldu, nihajet buldu, vasil oldu, jetişdi. — Vollendet, angekommen, angelangt.

jiku: çarab, bir tarafa mail olan, jikilmiş. — Öde, zerstört.

jikuluk: jemelik, jejilmeje salih şej. — Essbar, geniessbar.

jil: bad, ruzgar, şemal. — Wind, Nordwind.

jilak: multan, nimten, jelek; deve jaurusu. — Art Weste, Jacke; junges Kameel.

jilamak: parlamak, alevlendirmek. — Glänzen, leuchten.

jilana arıvurın: jilana benzer bir hajvan dir, senksare muşabih tavil konduz gibi. — Ein schlangenähnliches Thier, auch langes biberähnliches Thier.

jılanıyaş: şemame; çiplak ve urjan mănāsına dayı gelir. — Wohlriechendes Pflänzchen; hat auch die Bedeutung von nackt sein.

jılar jılar: birer birer, javaş javaş. — Einzelweise, nach und nach.

jilzilik: bir senelik, jetim xizmetkjar, saljaneži, bir senelik nuker. — Jahreslohn, ein jährliches Gehalt Beziehender; verwaister Diener.

jilenk: jöngil, çabuk, xafif, sade; pijade, ajaşi çplak. — Leicht, schnell; Fussgänger, ein Barfüssiger.

jilke: çadır, çatr. — Zelt, Vorhang.

jilki: ilki, hergele, davar asb, at. — Jährlich, Stuterei, Hauspferd.

jilkin: nāl, at nāli. — Hufeisen.

jilku: ustura, alet-i tiraş. — Rasiermesser.

jilkuran: bir nevi ta'un dir. — Eine Art Krankheit.

jilmak: kaçınmak, korkutmak, xuf etmek. — Jemanden erschrecken, Furcht einjagen.

jilmek: isti'zal etmek, koşmak. — Eilen, laufen.

jilpeguş (jelpе-kuh Z.): jelpaze, jalpaşuş. — Fächer.

jilu: ehali, xalk, jiyin. — Volk, Gemenge.

jim: jem, jemek, at jemi, davar boşazi. — Speise, Futter, Thierrachen.

jimdaş: bir jerde jem jejen, beraber tām eden. — Speisegenosse.

jimişan: javşan, bir nevi xafit ot ve gijah dir. — Eine leichte Grasart.

jimlik: at boşazi ve jemi, bir geşelik tām. — Futter, Futtermaas für eine Nacht.

jimrulku: xarab, viran, munderis. — Verwüstet, verschwunden.

jimrumek: taxrib, viran ejlemek. — Verwüsten, öde machen.

jimtuk: jejindi, tum'a. — Nahrung, Essen.

jink: asitin, libas. — Der Ärmel, Kleid.

jinke: saşdiç, kadın, daje xatun. — Schwägerin, Brautführerin.

jinki: žedid, nev, taze. — Neu. | *jinkirtmek*: jeniltmek, teşdid etdirmek, xafiflanmak. — Erneuern, sich erleichtert fühlen.

jinkil: jöngil, xafif. — Leicht.

jinkmek: jütmeç, galib olmak, muzaffer olmak, jenemek. — Besiegen, Sieger bleiben.

jiniürtmek: teşdid etdirmek, taze ejlemek. — Erneuern, auffrischen.

jipar: misk, nafe. — Moschusbeutel. L. *japar*.

jiparmak: irsal ejlemek, göndermek. — Senden, schicken.

jiplik: iplik, risman. — Faden, Schnur.

jiputmak: tebdil, tahvil ejlemek. — Umwechseln, verändern.

jirayramak: iraklamak, teb'id. — Entfernen. | *jirak*: uzak, irak. — Weit, entfernt.

jirav: xanende, naşma-kjar, aşik, koşukçu, hafız. — Sänger, Liederdichter.

jirazuk: jejeşek, azuka. — Essbar, Vorrath.

jirik: tāmđan nefret edişi, dinsenmek. — Ein sich vor Speisen Ekelender, sich ekeln.

jirinmak: jejileşek nesne, zaşire. — Esswaare, Nahrungsmittel.

jirlamak: irlamak, tegannüm etmek, ādet-i kadim üzre şarki ve bejt okup piale almak. — Singen, Lieder nach alter Weise singen.

jirlemek: jerleşdirmek, jerine komak. — Auf den Platz stellen.

jirmak: şak etmek, çak etmek. — Spalten, reißen.

jirtlas: çak, şikaste; bişerm, ārsız, çapkın. — Riss, Spalte; schamlos, Lump.

jirtmaş: raşne libas, çak şame. — Zerrissenes Kleid.

jirtmak: jertmek, vüşude getirmek, kemale irişdirmek. — Etwas zu Stande bringen, etwas vollenden.

jışmek: açmak, küşad ejlemek. — Öffnen. | *jışilmek*: açılmak, küşade olmak. — Geöffnet werden.

jitak: jedek, at; tirkeşmek. — Pferd; in der Reihe nach einander gehn.

jitar: kjafi, el verir. — Genügen, genug sein.

jiti (jidi): jedi, jiti ata, jedi felek. — Sieben, die sieben Väter, die sieben Himmel.

jitik: jeti; vasil, resid, jitik at, görünüş, numajış hajvani. — Sieben; Ankunft; Musterthier.

jitikan: nebat el-n'aş jildizlari; jedi kardaş. — Sternbild des Bären; die sieben Brüder.

jitim: öksüz çoşuk. — Verwaistes Kind.

jitkarmak: jetişdirmek, isal etmek, vasil etmek. — Irgendwohin gelangen lassen.

jitkurmak: arkadan göndermek, irsal etmek. — Senden, schicken.

jitmak: jedek at; elvermek, kjafi olmak; numajış atı jedemek, çeküp götürmek. — Genügen, Vorführen eines Musterpferdes.

joşan (joşun): azim, şesim, kalın. — Gross, dick.

joşruş: taxmir etmeklik, un ve saire joşurmak, xamur ejlemek. — Gähren lassen, Mehl und anderes kneten, Teig anmachen.

joşurmak: taxmir etmek, karışdirmek, katik ve joşurt tabir etmek. — Kneten, mischen, hart machen.

jokani: bir şeyi jere atarak bejhude vakit gajb etmek. — Zeitvergeudung durch herumschleudern.

jokarı: bala, jokari. — Hoch, oben.

jokmak: sirajet etmek, bulaşmak. — Anstecken, sich verbreiten.

jol birmek: sebil etmek, aff edilmek, sali vermek. — Weg machen, wegschicken.

jol atan: bir kale dir. — Eine Festung.

jolaşmak: irsal, tesjir etmek, uzatmak. — Senden, den Weg verlängern.

jolbars: arslan, kaplan, pelenk. — Löwe, Tiger.

joldamak: rehnumalik etmek, yol göstermek. — Den Weg zeigen, führen.

joldarım: jıldırım, çakmak. — Blitz.

joluk: jolgun, jolunmuş; gürüş, görüşü. — Ausgerissen, gerupft; das Sehen, Seher.

jonmak: tiraş etmek, rende ve keserle taşi kırmak, kalemler ve tarakla alup silüp temizlemek. — Rasieren, mit einem Beil Steine klopfen, mit einem Federwisch abputzen.

jorça: eşkin, jorga taz, çift köşmak, jürümal. — Traber, Doppelttraber.

jorgalamak: kurt gidişi köşmak. — Entlaufen des Wolfes.

jormak: fal haber ejlemek, güzel tâbir ejlemek, nik söylemek. — Traum deuten, erklären, gut auslegen.

jortça: mezaristan, kabristan, mezarlık; vilajete daği itlak olunur. — Begräbnissplatz, Friedhof; auch ein Suffix zum Worte ‚vilajet‘.

jortma: sirât, hareketle yol jürüme, köşma, çapma. — Schnelligkeit, rasch des Weges gehen, das Laufen.

jortmak: dur atı gezmek, kaba eşkin jürüme, jortak. — Traben, störriges Pferd einüben.

joskli: sabikde padişahların gejdikleri kırmızı tepeli otağa, jani bir nevi ziya ve tağ. — Eine rothe spitze Krone der alten Padschah's: eine Art Krone.

juh: zu'el kelb, jejüp içüp dolmaz, ju daği denilir. — Heiss-hunger, auch ‚ju‘ gesagt.

juju: çâb, uju. — Schlaf.

jujan: jalan, jaljan. — Lüge. — *jujan jaljan*: jalan. — Lüge.

jujan: aldatmak, ejlendirmek, meşgul ejlemek. — Betrügen, jemanden beschäftigen.

jujmak: jujkamak, tahir etmek. — Reinigen, waschen.

juka (*jufka*): nazik, inçe. — Fein, dünn.

juki (*juka*): juji, uju. — Schlaf.

jukum: jumuşak, müljim, jufka. — Weich, zart.

julak: sikle. — Schwere. Regenbogen Z.

julavuz: peygamber, rehnuma, rusul, kilavuz, yol buluşu. — Prophet, Bote, Führer, Wegweiser.

julduz: jıldız, sejjare. — Stern, Planet. | *julduz kurti*.

juljun: joluk, jüzü tüjleri jolunmuş, jilgin, ilgaj. — Dessen Federn ausgerupft sind.

julukmak: uğramak. — Begegnen. | *julukturmak*: isabet etdirmek, görüştürmek, vasil olmak. — Jemanden zusammen bringen, ankommen.

julukuşmak: tesadüf etdirmek, isabet etdirmek, mulaki olmak. — Sich treffen, begegnen.

julum: mi'ber ab, tarik. — Fähre, Weg.

julun: kemijin iliji. — Knochenmark.

jum: göz jum. — Schlimmes Vorzeichen. Z.

jumak: gusl etmek, temizlemek, jajkamak, lüle pamuk igirmek için hazırlanmış sarılmış pembe. — Waschen, reinigen.

jumak: pamukdan bükülmüş, kjâddan ve bezden jumru top. — Knäul aus Papier oder Leinwand.

jumalak: top, toparlak, jumru top. — Rolle, Walze, Knäul.

jumalatmak: juvarlatmak, jumalamak, juvarlamak. — Rollen, wälzen.

jummak: sikup kapamak, göz kapamak. — Zusammendrücken, die Augen schliessen.

jumru: muhaddab, müdevver, topalak. — Rund, kugelig.

jumruk: müst, elin jumulmiş, jumru tokat. — Faust, Faustballen, Faustuschlag.

jumşay: müljim, javaş, gevşek. — Weich, zart.

jumşamak: sert şeyi têsir-i hararetle ve suda kesb etmek, gevşemek. — Einen harten Gegenstand durch einweichen oder aufsieden weich machen.

jumuk: kapalı, kapanmış, kapadılmış. — Zugedeckt.

jumurmak: juvarlak olmak, müdevver etmek. — Rund sein, abrunden.

jumurta: jumurta, jumurta. — Ei.

jumuş: jumuk, bir şeyden göz kapamak. — Haufen Z., vor etwas die Augen schliessen.

junže: bunže, munže. — So viel, so gross.

junka: joninti, kasabe. — Splitter, schmutziges Waschwasser Z.

junt: jabani kizraki, hergele ile gezen madian. — Wilde Stute, Zuchtstute.

junt jil: ilk il, jani sal-i türkaninin jedinjisi dir. — Ein Jahr nach türkischer Zeitrechnung.

jupka: çafif, zaif, rakik; açılmış çamur japraji, jufka. — Leicht, schwach, fein; Flammflecken, dünnes Gebäck.

jurt: mesken, vatan, memalik, vilajet. — Wohnung, Heimat, Land.

jurtak: kaba eşkin; luk. — Gemeines Pferd; lahm.

jurtaul: önde ilgar ile giden suari. — Der an der Spitze galoppierende Reiter.

jurtzi: kalauz gibi, jol bakiži ordu, kjarvanın mahal-i nuzulunu tājin eden mēmür. — Vortrab, Aussucher eines Lagerplatzes für die Karawane.

jurun: parça, jamak, bölük. — Flickklappen.

jurunçya: alef, ot. — Futter, Kleh.

juş, jauş Z.: gougaži, şamataži, devaži. — Streitsüchtiger, Polterer.

jus: edat dir, jus-juvarlak gibi, jus-jumru gibi. — Verstärkungspartikel.

jusun: kendi kendine hasil olan tarz, uslub, kaide. — Ordnung, Regel, Art und Weise. | *jusunluç*: bu tarzda, bu uslubde, bu kajdede. — Auf dieser Art, nach dieser Regel.

jut: kar izdihami. — Starker Schneefall.

jutal: öksürmek. — Husten. | *jutalmak*: sürfe etmek, öksürmek. — Husten.

jutçun: gerdab-i bad; jutalmak, jutamamak. — Wirbelwind; Verschlinger.

jutçunmak: boçazda jutar gibi japmak. — Schlucken.

jutmak: sükjut etmek, jutmak. — Schweigen; verschlingen.

juvalak: juvarlak, jumak. — Rund. | *juvulamak*: juvarlamak, devirmek. — Drehen, wenden.

juvlamak: juvarlamak. — Drehen.

juvundu: ab-i gisale, jujuntu, tabak jajkama. — Waschwasser, Tellerwaschen.

juwurkan: jorgan, örtü, basturuk. — Decke.

juvusça: gusl-i mevt, gassal-i ženaze, ölü jajkajlıži. — Abwaschen des Todten, Todtenwäscher.

juvus: kalem, kilk. — Schreibrohr.

jükki: āli, bulend, jokari. — Hoch, oben.

jüksük: parmak użuna takilan engüsterin. — Fingerhut.

jükürçi: zevženin küçük biraderi. — Jüngerer Bruder des Gatten.

jükürmek: jürümek, mesti hareket etmek. — Schreiten, bebrauscht sein.

jükürük: seri. — Schnell.

jükürüş: kasd, ahenk; koşunmak. — Zweck, Harmonie; das Laufen.

jüküş: çok, vafir, zijade. — Viel, zahlreich.

jüküşmek: tāzim ičün diz öökmeç. — Aus Achtung das Knie beugen.

jümrek kazıç: bir nevi büyük fare dir, kumda çölde bulunur, açaçda dik durur. — Eine grosse Mäuseart, findet sich in Wüstensand vor, stellt sich auf die Hinterbeine auf.

jümren: siçkan, fare, bir nevi büyük siçan. — Maus, Ratte. | *jümrençi*: muşgir olan bir kuş. — Ein Vogel, welcher Mäuse fängt Z.

jümrüklü: çarab, viran, uftade, jikiç, jikilmış. — Verwüstet, verheert.

jün: çehre, zijnet, ziver, arastegi. — Gesicht, Schmuck, Putz.

jüne: keçe, ejer eshabı, çergi. — Sattelunterlage, Filz.

jünk: jük ve jajkamak. — Last, waschen.

jür: hareket et, git, keş, jürü. — Rühr' dich, geh', lauf'.

jürdi: ijne deliji. — Nadelöhre.

jürken: jürüken, jürüjüçü. — Gut zu Fuss sein.

jürküsmek: kosmak, çalısmak, sirätlaşmak, jükrüsmek. — Laufen, sich beeilen.

jürküzmek: tesjir, sevk etmek, jürütmek, tereddüd etmek, sallı vermek. — Absenden, treiben, ungeschlüssig sein, zaudern.

jürük: asli jükrük dir, seri', sebükbar, tez reftar, koşuçu. — Schnell, flink, von schnellem Gange.

jürüşmek: savlet etmek, hareketlenmek, sefere gitmek, leşker azimeti. — Angreifen, in den Feldzug ziehen, Aufbrechen des Soldaten.

jüsek: çul, kara ve şebnem şaldur. — Pferdedecke, aus feinem schwarzen Mousselin.

jüz: asija-i vustada bir kabile ismi dir. — Name eines Stammes in Mittelasien.

jüzleşmek: bir şeje jüz tutmak, jüze iblag etmek. — Zu etwas sich wenden, zu etwas sich erheben. | *jüzleşirmek*: ru beru gelmek, muhakeme olmak. — Gegenüber stellen, verurtheilt werden.

K

kaan: çakan, padişah, hükmdar, saltanat; bir hükmdar ismi. — Herrscher, Fürst, Name eines Fürsten.

kaanmak: telehüb etmek, alevlenmek, ateş almak. — In Brand gerathen, Feuer fangen.

kaba: hanzal; hind kojunu; çesim, kalın. — Die Coloquinte; gross, dick.

kaba kulaç: kulak tarzında olan bir nevi şiş; kulp. — Ein ohrenförmiger Bratspiess; Griff.

kaba kuşluk: zuhra karib olan vakit, büyük çastgjah, vakt-i çaj, kuşluk. — Um die Mittagszeit, Vormittagsessen.

kabak: ilerü, ön, huzur, piş; serpoş, kapak, göz kapağı, ka-

bak ojunu, tüfek-endazlık etmek, toj-ve düjünde meşhur-dur. — Das vordere, das erste; Mütze; Schild; Kürbiss-Spiel; Scheibenschiessen, bekannt bei Schmausen und Festessen.

kabaržuk: abile, kör çiban, uçuk. — Bläschen, Hitzbläschen, Geschwulst. | *kabaržurplanmak*: kabarmak, abilelenmek. — Schwären, anschwellen.

kabil: muhasara, abloka, leşkeri ortaja almak. — Belagerung, Blockade, das Umzingeln der Soldaten.

kabkarmak: iglak, itbak, imla etmek. — Verschliessen, anfüllen.

kablî pilav: özbeg pilavi. — Pilav der Ösbegen.

Kabul: asli zabal, Afganistanın pajtaçtı ve daylık kitâsi. — Hauptort in Afganistan.

kaburça: göjs jan kemiklerinin hejet-i mezmuasi, alti kemük. — Rippe, sämtliche Brustknochen, sechs Rippenknochen.

kač (*kanča*): edat dir, ne kadar gibi, istifham dir. — Fragezeichen.

kačar: firari, kačkın, gürizende. — Der Fliehende, Flüchtling.

kačan: ne vakit, ne zeman; arkada bulunan küçük kemikler; tavaif-i etrakdan bir kabile ismi dir. — Wann; kleine Knochen am Rücken; Name eines Türkenstammes.

kačançâ: ne vakita kadar, ne zemane dejin. — Wie lange.

kaçar: kaçan, firar eden, kaçak; müteber bir kabile. — Flüchtling, Entläufer; ein vornehmer Stamm.

kaçaşlır: kačmaklık, firar, azimet. — Das Entkommen, Flucht.

kačrak: kečik, bozrun, azimet ediži. — Der Fliehende, der Reisende.

kačrujži: kačizi, firar ediži. — Flüchtling.

kačrun: firari, kaçak, gürizende. — Entläufer.

kačikmak: kaçup savuşmak, bir jane çarpılmak, jüz çevirmek. — Sich flüchten, entfliehen, durchgehen.

kačın: su jollarının şikaflarından gelen su süprüntüsü; giriz leşker, bir bir firar. — Schmutz, der sich in den Spalten der Wasserleitung ablagert; flüchtender Soldat.

kačır: katır, bağl, ester, yačır. — Maulthier, Maulesel. | *kačırži*: katırži, kiraži. — Miether, Eigenthümer desselben.

kačtek: kačizi, firari. — Flüchtling.

kaču: firar, inhizam, ženik, židal, muharebeden dönme. —

Flucht, Niederlage, Kampf, Rückkehr aus dem Kriege.

kaž: firib, hile, meker. — Täuschung, List, Finte.

kadak: miç, çivi, mismar, nalband, pejvendži, kadaç ediži, kadakži. — Nagel, Keil, Hufeisen, Flicker, Flickschneider. | *kadakilir*: muhalla, mazbut, jamakli. — Geschmückt, gebunden, geflickt.

kadayan: žar, jasak, men. — Verbunden, Verbotenes. S. *kadayan*.

kadamak: çivilemek, miçlemek, mismarlamak. — Annageln, anheften.

kadana: müžrimlerin ajaından vurulan pajbend, zinžir, işkil, tumruk. — Ein den Verbrechern an den Füßen angeschnalltes Brett, Fessel, Schlinge.

kadran (*kadkan*, *kadagan* Z.): jasak, men, tātıl, pajdos, *kadayan*. — Befehl, Pause, Feierabend.

kafri: Afganistanda daç içinde büyük bir kabile ismi dir. — Name eines afghanischen Bergstammes.

kaçür: vergi, çaraž, baž, emlak, uşr. — Steuer, Zoll, Zehent.

kaçnak: aça, zuhr tami, kuşluk, sabah kahve altisi. — Kandiszucker, Mittagessen, Frühstück.

kaj: huruf-i istifham, kajisi, hangi, kangı, kajdeki, neredeki. — Fragezeichen, welcher, -e, -es, wo?

kaja: aži, şur; hiddetli, tez; taraf, žihet. — Ritter; heftig; Seite, Gegend.

kaja: sert iri olan taş, saçra, žebel, jan taraf. — Ein fester, hoher Stein, Felsen.

kajar: žesur, šedid, adaletsiz, zalim. — Muthig, heftig, grausam.

kajan: taraf, jan, žanib, semt. — Seite, Gegend.

kajan: sejl, daç ve dereden akan su. — Strömung, fließendes Gebirgs- und Thalwasser.

kajan: kadimde bir moçul ašireti dir; kangı, hangi. — Mongolenstamm in alten Zeiten; welcher, -e, -es.

kajaş: mühmilatdan dir, uruk ve kajaş denir; kism ve ak-raba, şübe, kabile. — Diakritischer Punkt; Verwandter, Rasse.

kajdaç: nasl, ne žins, ne tarz, ne jolda. — Wie, was für ein, auf welcher Art.

kajalduruk: musaffa, müberra, musajkal. — Gereinigt, befreit, polirt.

kajjanak: jumurta ile sebzevatdan pişirilen tām, jazjazi. — Eine aus Eiern und Gemüse gekochte Speise.

kajjanmak: bir tarafa çekilmek, kajr almak; dolu, memlu māsina daçi gelir. — Sich nach einer Seite hinziehen; auch in der Bedeutung: voll.

kajru: gam, keder, fikr-u endişe, kasavet. — Gram, Trauer, Sorge. | *kajruluk*: mükedder, gamnak, mayzun. — Traurig, betrübt. | *kajrusiz*: fikrsiz, işsiz olan, tembel. — Arbeitslos, faul.

kajrurmak: terviž, mulahaza, himajet etmek, gam jemek, bir işi japmak, döndürmek. — Bedenken, beschützen, trauern; etwas thun, verfertigen.

kajmak: tajmak, zal etmek; şaşı göz; süt üstünde olan kajmak. — Ausgleiten; schielendes Auge; Milchobers.

kajn: bedel, avz, anın için kajn aya ve kajn peder demişler, kajn ata ve kajn ana gibi. — Ersatz, in diesen Wörtern: Schwiegervater, Schwiegermutter.

kajnak: kajnamiş su, jerden kajnajup çıkan su, punar. — Aufgekochtes Wasser, aus der Erde sprudelndes Wasser, Brunnen.

kajnaşlık: kajnajişi, şuş-u çurus, fevare edişi şej, kajnar. — Aufbrausender, hervor quellend.

kajnavuk: kajnak jer, kajnamiş zarf, galejan eden tenžere, semaver. — Siedende Stelle, siedendes Gefäß, Samovar.

kajpanmak: ixtiżab, çalvet, tesettür etmek; muhasaraja gitmek, mesdud olmak. — Sich zurückziehen, sich bedecken; zur Belagerung schreiten.

kajrak: žizlam, bilek taşi. — Wetzstein, | *kajramak*: bir şej bilemek, keskin ve ötkür etmek. — Schleifen, schärfen.

kajri: geri, arka, taban. — Zurück, Rücken, Sohle.

kajrişi: bilejişi, piçak ve makası taş ile keskin edişi. — Schleifer, Messer- oder Scheerenschleifer.

kajrilamak: kajup taban ve dizleri üzerine düşmek, kajmak. — Ausgleitend auf die Knie fallen, ausgleiten.

kajrilmak: tajmak ve kajmak, geri çevrilmek, döndürmek; muvazzaf bir işe mēmur olmak. — Ausrutschen, umgekehrt; mit einer bezahlten Sache betraut sein.

kajsi: kangı, hangi, ne tarafda-ki. — Welcher, auf welcher Seite.

kajta: mukarreren, jine, jiden; kajtmak, dönme. — Zu wiederholten malen, abermals; sich umwenden. | *kajtarın*: jiden, bir daha, başka defa. — Aufs neue, noch einmal.

kajtim: kilim, kalı, pelas. — Teppich, Wollzeug.

kajtmak: ružü ve avdet etmek, dönme, sözünden ružü ejlemek, inkjar olmak, geri gitmek. — Zurückkehren, sich umwenden, zurückgehen. | *kajtarmak*: geriye döndürmek, arkaja gitmek. — Sich wiederumdrehen.

kaju: kangı, hangisi. — Welcher.

kajuk: kuju, galiz, kalın. — Grob, dick.

kak: güneş ve ateşden kurumuş olan, kup-kuru, kavun kaki; su toplanaçak mahal ve mevki, yağmur jeri. — Von Sonne und Feuer getrocknet, ganz trocken; ein Platz, wo sich Wasser ansammelt.

kaka: baba, peder, dede, büyük kardaş, ayaşej, lala. — Vater, Grossvater, älterer Bruder, Erzieher.

kakalağan: zijade bayrişi tavuk ve sajir, zijade hajkirmek. — Lautschreiende Henne oder anderes Thier, laut schreien.

kakalamak: tavuk yumurtlarken ses etmek, kıkırdamak. — Das Gackern der Henne.

kakiyanlıy: dargın, mütehevvir, güženmek. — Zornig, kühn, zürnen.

kakiljim: şerare, ilmi mās çok bilen. — Funke.

kakim: sanksar, samura muşabih kara kujruklu bir hajvan ismi dir, derisinden kürk japarlar; kara kulak. — Der Marder, Name eines dem Zobel ähnlichen Thieres mit schwarzem Schwanz, aus seinem Felle werden Pelze gemacht.

kakimak: darılmak, azarlamak, dörtmek. — Zürnen, tadeln.

kakirday: žize; kujruk jayını eridirken ayırinde kalan jamiş şahm parçaları. — Seite; das Fettstück, das beim Ausschmelzen des Schwanzfettes zurückbleibt.

kakirma: kuru ve kadid şejlerin avaz ve sedasi, hajkirma. — Klang eines trockenen Gegenstandes, das Schreien.

kakirmak: kakırdamak, kuru şejlerin ses ve avazi, ayaş dalı kadid olmak. — Ton trockener Gegenstände, das Trocknen der Baumblätter.

kakişlamak: harbe ile sanžmak, dörtmek. — Mit Hellebarde durchstechen.

kakma: Türkistanda bir nevi žübe ve aba, türkmen çekmeni. — Eine Pelzart, türkmenisches Oberkleid.

kakmaş: kuru balık, kebab mahi. — Getrockneter Fisch, Fischbraten.

kakmak: zarb ile geri gitmek, tepmek, el çarpmak, ekser çarpmak, miçlamak. — Stossen, sich wehrend zurück weichen, annageln.

kakser: kamışdan māmul bir barak, kaze. — Rohrhütte, Baracke.

kakşak: türkistanın tavaif-i etrakdan bir kabile ismi dir; zijadesile açlamak. — Ein türkischer Stamm in Turkestan; heftig weinen.

kakşal odunu: kendi kendine kurujup parçalanan odun. — Austrocknendes und zerfallendes Holz.

kakşalamak: kurumak, kak-u kadid olmak; bir nevi odun. — Vertrocknen; eine Holzart.

kal: çoš kelam, iltifat; şehirlerde bulunan jarik jer, sil joları; aldatmak, hile ile kandırmak. — Schöne Rede; Erdspalte; betrügen.

kalaj: nasıl, ne tarz. — Wie, wasfür ein.

kalamak (*çalamak*): bejenmek, intixab etmek, mizažına muvafik bulmak; ateş jakmak ve telhib etmek; toplamak, jıymak. — Liebgewinnen, wählen, für die Gesundheit zuträglich; Feuer anfachen, anbrennen; sammeln, anhäufen.

kalbağ: kalpak, külah, kelepüş, bürg. — Mütze, Kopfbedeckung.

kaldurğaj: bir nevi ufak kuş, ebabil. — Eine kleine Vogelart, Schwalbe.

kalije: bir nevi jayla kavrulmuş sebzevat. — Eine mit Fett bereitete Gemüseart.

kalinliğ jibarmak: namzed etmek, gelinin çanesine zehiz ve mal göndermek, bend u best etmek. — Verloben, in das Haus der Braut Aussteuer schicken, binden.

kalış: azar, serzeniş, hakaret. — Sorge, Tadel, Verachtung.

kalkan: esbab-i ženk, siper, ekser kürk derisinden māmül, müdevver dir, ok geçmez. — Kriegsanszug, Panzer, aus Pelzfell bereitet, rund, pfeilfest.

kalkızmak: kaldırmak, kijam etdirmek, bir taraf ejlemek. — Aufheben, aufstellen.

kalmak: çin ve moğul çinsinden bir ulus ismi dir, kalmuk dayı denir. — Name eines chinesischen oder mongolischen Stammes.

kalmaki: bir nevi tabia ve siper dir, ve bir kabile dir, ženkçi; çolta. — Eine Schanzenart, Krieger; Angel.

kalmas: bejhude söjlejişi. — Geschwätzig.

kaltaban: kurumsak, oğrı, harami, çirsiz, sarik. — Hahnrei, Dieb, Räuber.

kaltaraj: kalb, dayal, çahil. — Falsch, Hinterlist.

kaltak: ejer, ejerin ayağı. — Sattel, Sattelholz.

kaltak: edebsiz, utanmaz, arlanmaz, namussuz. — Unverschämt, schamlos, ehrlos.

kaltarik: şali, buğdaj ve arpanın pustunda bulunan tujler. — Ziegenhaar, Weizen- und Gerstengrannen.

kaltramak: titremek, soğukdan üsemek. — Zittern, vor Kälte zittern.

kam: tabib, hekim, danışmend, filosof. — Arzt, Gelehrter.

kamalamak: ihate, istimal, muhasara etmek, etrafı çevirmek, kamamak. — Umgeben, umfassen, umzingeln.

kamaşmak: göz nurun tēsirinden ixtikaf olmak, ekşi şeylerin tēsirinden dişler çarış etmek. — Vom Glanz geblendet werden, Stumpfwerden der Zähne von sauern Speisen.

kamçin: kamçı, kirbağ, taziane. — Peitsche, Geißel.

kame: geze, tün, akşam. — Nacht, Abend.

kamça: ijnedan, suzdan, ibre jeri. — Nadelbehälter.

kamçan: Buğara taraflarında istimal etdikleri bir nevi uzun ibrik, abdeste. — Eine in der Gegend von Buchara gebräuchliche lange Kanne.

kamil: muhasara, ihate, kamilmak. — Belagerung, umschliessen.

kamlamak: tibabet, hekimlik senāti iğra ejlemek, filosof olmak. — Heilkunst ausüben; Philosophie betreiben. | *kamlamış*: tibabet ve hekimlik etmiş olan. — Einer der Arznei betreibt.

kamtu: beraber; Buğara emirinin mühürünün etrafında şu ibare mehkuk-dur. — Zusammen; ein um das Siegel des Emir von Buchara gravierter Spruch.

kamu (kamuk): hep, çümle, kjafe, heme, bütün, mükemmel. — All, sämtliche, das Ganze.

kamurça: şikjar gjah, mahal-i sejad. — Jagdkreis.

kan: çok, vafir, zijade. — Viel.

kanamak: kan akmak. — Blut fließen.

kançak: bukavul, divan beji, vekil harç, kjaja. — Oberkoch, Verwalter.

kançik: dişi, vefasız, çain, çifteli, iki jüzlü olan, köpek urga-şisi. — Weib, Weibchen, Hündin, treulos, böse, doppelzünftig.

kançurça: tirkeş bendi, kançurça. — Köcherband.

kançurça: ufak halka, fitrak. — Riemen, kleiner Reifen.

kand: şeker, nebat, şehd. — Zucker, Honigseim.

kanda: neredede, ne jandan, ne tarafda, kafi jerde. — Wo, woher.

kandyan: büyük, magak, gar. — Grube, Höhle.

kandur: şeker dir; nazikjane çiram ve reftar. — Zucker; geziertes Gang.

kançal: bir nevi zirih dir, büyük ip, risman. — Eine Panzerart, Schnur.

kani: hanı, neredede; tavaif-i etrakdan bir kabile ismi dir. — Wo; türkischer Stamm.

kanik: kanli, katil. — Blutig, Mörder.

kanik: mej-nuş, bade-nuş adam; bir nevi ajran dir. — Weintrinker; eine Art Buttermilch.

kanikmak: zijade doşup kanmak, ikna olmak, tasdik etmek. — Befriedigt sein, belästigen.

kank: dolu, memlu; tekerlek, müdevver şey. — Voll; runder Gegenstand.

kankar: büyük çançirak, çenk, zengule. — Glocke, Harfe, Klingel.

kankazin: bir nevi araba ismi dir, galtek, araba. — Eine Wagenart, Karren.

kankli: araba; tavaif-i üzbeķijeden bir büyük ulus ismi dir; iki tekerlikli uzun araba. — Wagen, ein langer zweiräderiger Wagen; ein özbekischer Stamm.

kankşar: hajvanat, at kulağı; karşu be karşu; kantarlamak. — Thiergattung; von Angesicht zu Angesicht; messen.

kanliğ: kandar, katil, çundar. — Blutdürstig, grausam.

kantarmak: kana kana su içmek, atı suja dojdurmak; vezn ile bakmak. — Sich satt trinken: prüfend betrachten.

kapa: kafa, ser, baş. — Kopf.

kapayan: kapiži, aliži, jirtiži hajvanat, alet-i sajd, dudu-kušu. — Weggreissend, Raubtier, Jagdgeräth; Papagei.

kapak: gataje, serpoš, örtü. — Decke, Haupthülle.

kapaklamak: kab ve kapak ile bir şeyi örtmek, ihate ve muhasara etmek. — Etwas mit einem Deckel zudecken, umgeben, belagern.

kapamak: örtmek, muhasare etmek, abloka ejlemek, çevirmek. — Bedecken, belagern. | *kapalmak*: tesettür etmek, muhasaraya girmek, mesdud olmak. — Sich bedecken, eingesperrt sein.

kapın: çinzir, domuz, čučka. — Schwein, Ferkel.

kapın: gajet büyük çeki, mizan mahali, kantar; kafyan, duzak. — Grosse Wage, Waage, Falle.

kaparmak: kabarmak, şişmek, üfürülenmek. — Anschwellen, aufgeblasen werden.

kapçı: aliži, sajjad, zuraver. — Jäger.

kapçuk: kese, žeb desti, čanta, para kesesi. — Beutel, Tasche, Geldbeutel.

kapçur: kjabatlar için verilen mäs, vazife-i ketebe, divan, mirza. — Schreibersold; Rath.

kapçurta: pulad ile demiri karişdırup eriderek anınla kiliž ve piçak ve çander gibi alet imal etmek. — Eisen mit Stahl zusammenschmelzend, um daraus Messer, Schwert und Handschar zu verfertigen.

kapçamak: ihate, iştimal, muhasara etmek, kaplamak, etrafını çevirmek. — Umgeben, umfassen, belagern.

kapık: mestur, örtü, kapanık, japılmış. — Decke, zugedeckt.

kapış: müžella gün ve gusale žild ve deri, kulan. — Kalbleder von glänzender Farbe; Satteltgurt.

kapkažak: zarf, gilaf, perde. — Hülle, Scheide, Vorhang.

kaplamak: ihate ve iştimal etmek, etrafı kapatmak. — Umfassen, umgeben.

kaplubaya: taş bağa, tus bağa, baka. — Schildkröte.

kapran: kahil, süst, tembel, gevsək, biperva. — Faul, schwach, schlaff.

kapsamak: šamil ve havi olmak, šehir ve kaleji askerle istila etmek, istigrak ejlemek, ihate, muhasare. — Umfassen, erhalten, eine Stadt oder Burg militärisch einschliessen.

kaptal: jan, taraf, kenar, žanib, janbaş, kapu, žihet. — Seite, Rand, Gegend.

kaptan: çaftan, kaftan; tuzak, dam. — Kaftan; Falle, Schlinge.

kapturçaj: čanta, büyük kese, dağaržik. — Tasche, Beutel.

kapurçak: balığın pulları, bölük, semek. — Fischeschuppe.

kapuzaj: kabuk, kaş, post, deri. — Schale, Rinde, das Abschälen, Leder.

kara: bak, nazar et; sijah, kuru, jer, deniz kenari, sahil, adak. — Betrachte es; schwarz, trocken; Mceresufer; Insel.

kara basmak: ujku içinde hüžum etmek, bařteten hamle ejlemek. — Im Traume angreifen, plötzlich angreifen.

kara baş: žarije, köke, çatun, sijah ser, zen. — Sklavin, Milchbruder, Schwarzkopf.

kara batak: bir nevi murg-i ab ismi dir. — Name einer Entenart.

kara boğaz: bir nevi kuş, bir mevzi ismi dir. — Eine Vogelart; Ortsname.

kara çerik: sejjare askeri, başı bozuk, sipah, elan kilkujuk dağ derler. — Karavanensoldat, Reiter.

kara çürük: šuniz, bir nevi sijah dane. — Schwarzkümmel.

kara düzen: tambur, saz, nağma. — Tambour, Gesang.

kara gejik: jabani domuz. — Wildschwein.

kara günlük: matem, jēs, gam günü. — Trauer, Trauertag.

karayan: tevaif-i muluk, Mogul çanın evlaları, Iskender muasiri bulunan Hind padişahlarının biri. — Königstamm, Kinder des Mogulchans, ein indischer Padischah, Zeitgenosse Alexanders.

kara kalpak: Moğul žinsine mensub bir ulus dir. — Mogulenstamm.

kara kaş: Türkistanda bir mahal ismi dir; sijah ebru. — Ortsname in Turkestan; schwarze Augenbrauen.

kara kirim: Türkistanda bir vilajet ismi dir. — Provinzname in Turkestan.

kara kulaj: gul, ummaži, div; bir nevi kurt, alažali, adam-i huşjar. — Dämon, Popanz, Teufel; eine Wolfsart, bunt.

kara kurut: bir nevi pejnir dir, joğurt kurusu. — Eine Käseart.

kara kuş: ukab, anka, simurg, huma, devlet kuşu. — Der schwarze Adler, Anka (Name eines fabelhaften Vogels), Paradiesvogel.

karakül: Türkistanda bir memleket. — Land in Turkestan.

kara sevda: maliçulja, žununijet, delilik, kara kan. — Melancholie, Wahnsinn; schwarzes Blut.

karasu: Türkistanda bir irmek ismi dir. — Name eines Flusses in Turkestan.

kara tajak: büyük sopa, başı bozukların ve evbaşların muharebe dajakları, muavene askeri. — Ein grosser Stock, Kriegstock der Landstreicher.

kara tariḡ: bir nevi dari ismi dir, erzen. — Name einer Hirseart.

kara tauk: māruf ve mešbur kumruja benzer bir nevi kuš ismi dir, kara saḡ daḡı denilir. — Name eines turteltaubenähnlichen Vogels.

karaža: bir nevi saĉ yastalik dir, bir nevi ĉopur; esmer. — Eine Art Haarkrankheit, Narbe; braun. | *karažalik*: karaža illentine mübtela.

karaži: doḡru sōjlejiži, nazar ve nigjah eden. — Offen redend. | *karažilik*: sadaket, doḡruluk. — Offenheit, Treue.

karay: göz karartmak, žesaret ile bakmak, šiddetle karamak. — Muthig anschauen, starr anblicken.

karayaj: sijah, ḡal, göz, nazar, bakiš, kenar, kajyaž bakmak, görüš, garet. — Schwarz; Anblick, Raubzug.

karaylıḡ: kaht gile; akd-u bend, bazu. — Trockenheit; Arm. *karayriki*: bir nevi yastalik dir, karamuk, kizamuk. — Eine Art Krankheit; Masern.

karayu: bir nevi šikjar kušu dur. — Sperber Z. Eine Art Jagdvogel.

karajmiš: karamiš ve sijahlanmiš, kap-kara, sim-sijah, emluk denilen bir nevi mejve. — Schwarz geworden; pechschwarz; eine Fruchtart.

karahat: zirišk tāmından fülful büjklüjünde dir. — Speise aus pfeffergrossen Beeren.

karakci: harami, hirsiz, hajdud, oḡru. — Räuber, Dieb.

karakir: kipčakda vaki bir mahalın ismi dir. — Ortsname bei den Kiptschaken.

karakmak: garet etmek, jaḡma. — Rauben.

karaltıu: karaltı, karartı, karındı, tiraš. — Dämmerung, Verfinsternung.

karamak: bakmak, nazar etmek, gözetmek. — Schauen, beobachten.

karamtol: rengi karaja mail olan, sijah. — Schwärzliche Farbe, schwarz.

karamuḡ: buḡdajın içinde bulunan sijah daneler, it üzümü. — Kornradesamen zwischen dem Weizen.

kararıu: zulmet, mestur. — Dunkelheit, verhüllt.

kararak: sijahrak, kap-kara. — Pechschwarz.

kararamak: sonradan kara olmak, uzakdan karamak. — Später schwarz werden, von Ferne schwarz scheinen.

karašenje: matem günü, jevm-i Iljas, nevja ejami. — Trauertag, Tage der Wehklage.

kararašmak: görünmek, düşmen uzakdan görünmek, numajiš, karamak. — Scheinen, das Sichtbarwerden des fernen Feindes.

karaš: nazar, nigjah, bakiš. — Blick.

karatıu: kušžular, sejjadlar, kušların tüjden japdiklari bir nevi alet dir. — Vogelfänger, Geräth aus Federn.

karatmaḡa: Türkistan padišahlarının fermani, jilliy. — Ferman des türkischen Padišah.

karaul: meše, orman, pete aḡaži, tukaj jiḡaži; karayol, geřiži, dolašiži, bekcı, asker kolu. — Wald, Weiss-Pappel; Wächter, Wache.

karav: ĉi, šebnem; kirak. — Thau; Wurfstein.

karbil ĉibani: bir nevi ĉiban dir; žebe. — Eine Geschwürart; Harnisch.

karca: bir nevi kuš ismi dir; merdüm āvam. — Vogelname; Volk.

karca: bir nevi küçük mülevven kuš ismi dir. — Name eines kleinen bunten Vogels.

karcanak: ḡasis, gözü aĉ olan, müflüs, miskin, tamā, deni. — Geizig, gemein, verarmt. | *karcanmak* (*karĉinmak*): ḡasis olmak, tamālik etmek, aĉ göz. — Geizig sein.

karĉankıı: bir nevi illet dir. — Krätze Z. Krankheit.

karĉıraj: baz, doḡan, kartal, kirıı, ĉeppek, šehbaz. — Der Falke, Adler, Sperber.

karĉimik: kazmak, kašimik, tirašlamak. — Graben, kratzen.

karĉin: sarik, sele, imame, destar, silah jeri; türkmenlerin kullandıkları tek ḡurž — Korb, Turban, Tuch, Gewehrscheide; Quersack der Turkomanen.

karıa büken: mesmumatdan bir nevi dari ismi dir. — Giftige Hirseart.

karıanmak: bed dua, lanet; inžitmek. — Fluch; Leid anthun.

karıaš: gouga, müžadele, karišik. — Streit, Kampf, Zwist.

karıış: hakaret, lanet etmek, bed dua, karıamak. — Fluchen, verwünschen.

karı: eḡtihar, pir, koža, ažuze, bir kulaž, hafiz-i kelam ullah; kuray. — Alt, altes Weib, Korankenner: trocken. | *karılıḡ*: eḡtiharlık, kožamiš. — Das Alter.

karik: eḡtihar, koža, pir. — Alt, Greis.

karikmak: pir olmak, eḡtiharlanmak, karılanmak, kartlanmak. — Alt werden, greisenhaft werden.

karılamak: eḡtiharlık, pirlık. — Alter, Greisenthum.

karımak: eḡtihar ve pirlenmek, āžuz olmak, kožalanmak. — Alt werden.

karinėka: küçük karınza; morža. — Kleine Ameise; dunkelblau.

karınza: mor, morža; karinėka. — Dunkelblau; Ameise.

karišlamak: kariš ile ölmek. — Mit der Spanne messen.

karkara: bir nevi büyük tüjlü ve sorguçlu turna. — Eine Art grossbefiederter Kraniche mit Schopf.

karkasuk: devenin topağı, devenin tirnağı. — Kameelklaue.

karkunak: ağıl, çevre, kotan, tavile. — Stall, Hürde, Schafstall.

karlançuş: kirlangiş, karluçaş, kildirçaş. — Schwalbe.

karlaş: müflis, tehi dest, bisermaje, bikudret. — Verarmt, unbeholfen.

karlıç: tavaif-i etrakdan bir kabile ismi dir, ‚kaluk‘ daçı denilir. — Name eines türkischen Stammes.

karlıç: ıxtıjarlık, koçalık, pırlık; tevaf-i etrakdan bir kabile ismi dir, jolda karda kaldıkları için bunlar böyle karlık tevsim olmuşlar dir. — Alter, Greisenthum; Name eines auf dem Wege verschneiten Volksstammes.

karmak: karmuk, kilmak, balık ijnesi; sokmak, kurçaklamak. — Spaten, Fischerhaken; sich einmischen.

karmamak: kavramak, pisirmek, birden kutulmak. — Gar-kochen.

karmaşmak: alt üst olmak, karışmak, aralaşmak. — Durch einander mischen.

karnaj: asker düdüğü, çalgısı, ve burn, kernaj, sürnaj mâruf dir. — Militärmusik.

karni jaruk: Türkistanda bir mevki ismi dir; bir nevi jemek dir, ilağ. — Ortsname in Turkestan; eine Speiseart, Arznei.

kars: safsat, eli ele çarpmak, afsus etmek. — Handschlag; verhöhnen.

kars: şal kuşak, dokuma, bel bağ, futa. — Gürtel, Gewebe.

karsak: sinzabdan büyük karni çil bir nevi hayvan ismi dir, tilki. — Name eines rothbauchigen Thieres grösser als das Eichkätzchen. Fuchs.

karsmak: alta vurmak, jatirmek, çijnemek. — Zur Erde schleudern, niederlegen.

karşi: öte taraf, mezaristan, seraj-i humajun; bir şehir-i kadim ismi. — Das Jenseits, Friedhof, Kaiserpalast.

karta: atın rugeni, iç jağı, kart kazı; ojun kjâdi, iskambil. — Pferdefett; Spielkarte.

kartal: bir çins kuş dur, karçiyaj daçı denir. — Eine Vogelart.

kartmak: keçel ve zıraheden düşen kartılmış şey, kart kart kaşınmak. — Sich kratzen.

kartuk: şah, hiżamet. — Zweig, das Schröpfen.

karuç: bazu, kolun üstü, karış. — Arm, Spanne.

karvan kiran: ayşam jıldızı, zühre. — Abendstern.

kasaz: bir nevi kehle, kene, böcek. — Eine Lausart, Käfer.

kaserkand: bir nevi çali-dir, ças-u çasak. — Gestrüpp, Kebraicht.

kasmak: kazındı, kazgan dibi; çeküp darılmak, kısmak, sikmak, sikiştirmek. — Das Ausgegrabene, Kesselboden; drücken.

kasmak: kazındı tutmak, kazgan dibi janmak. — Brandbildung am Kesselboden.

kasmar: bir nevi illet dir, çasmar. — Eine Art Krankheit.

kasnak: çenber, tekerlik gibi âletler. — Der Reifen. | *kasnakçi*: kasnak japan usta. — Böttcher.

kasnak: ilk, kalburun etrafındaki olan halka, ve müdevver tahtası ve emsali gibi, girdiş. — Siebeinfassung.

kasni: bir nevi zam dir, kına, çevre otu tanesi. — Eine Giftart.

kaş: nezd, karşı, ön, huzur, beraber; ebru. — Neben, gegenüber, zusammen; Augenbraue.

kaşaru: kaşu, kaşarı, kaşan, timar aleti. — Striegel, Gerbergeräth.

kaşak: fakir, müflük, parasız, berhene. — Arm, ohne Geld.

kaşank: sıjah, karanku; zulmet, zaif, etsiz olan, bedçuj at. — Schwarz; schwach; störrisches Pferd.

kaşanmak: çar-u mal etmek, hayvan ayrı ayrı tebevül etmek, işemek. — Kratzen; Pissen der Thiere.

kaşenk: güzel, jakışıklı. — Schön, zierlich.

kaşka: alnda bejaz nişan olan çarpaj; bahadır, kahraman, her dajim ön-sırada giden; muharebe esnasında atın zebhesine takılan alet. — Weisser Stirnfleck (Blass); Held, immer an der Spitze schreitend; ein auf das Pferd gelegtes Kriegsgeräth.

kaşkaldaç: bir nevi çajır kuşu, murçab, ördek, turna. — Wiesenvogel, Ente.

kaşkamak: telehhüb etmek, parlamak, alevlenmek, şakir şakir kajnamak. — Lodern, glänzen, sieden.

kaşkir almak: geze ortajı karanlı basmak, karançu geze, zulmet. — Finster werden, Finsterniss.

kaşmar: masçara, şakaçi, güldürüçü. — Maskerade, Spassmacher.

kat: çarezmde bir kasaba ismi dir. — Stadtname in Charezm.

katay: tabije, siper, istihkam, müterris. — Schanze, Schirm, Befestigung.

katayan: konduz kitâsından tavaif-i özbekijeden bir kabile ismi dir; jasak, men', tâtıl. — Name eines özbekischen Stammes; verboten, Pause.

katayur: biçimsiz olan adam, jakışiksiz, kiliksiz, bed şekl. — Ungezogener Mensch, hässlich, ungestaltig.

katark: iki adam bejninde ojanılan bil lâb dir, ekserije jerde çizi çekerek ojanlar. — Spiel en deux, gewöhnlich auf der Erde gespielt.

katarmak: nize, harba ile sanëmak, mizzak vurmak, süngi ile sokmak. — Spiess- oder Lanzenstechen.

katav (kate): büyük, büyük, kebir, ulu; taşük ederek pul ve para sarf edene dayı kate derler, aşik. — Gross; verschwenderischer Liebhaber.

katyan: katup kalmış olan şey, sert, kak, katik. — Stark, fest, hart.

katıy: katı, sert, kavi, metin. — Hart, fest, stark.

katıy: katik, doy, joçurt; düjün çarşı için damad taraffından kajn-pedere gönderilen çarş. — Zukost, Molke; Vergütung der Hochzeitspesen von Seite des Schwiegersohns.

katiklaşmak: pekişmek, sertleşmek, bir birine karişmak, araraşmak, hemrah olmak. — Sich abhärten, sich stärken, sich vermengen.

katılış: karişik, maylut, beraber. — Gemischt, gemengt.

katırdamak: sertçe olan şeyler bir birine dokanarak ses çıkarmak; ävâz, gürültü, seda. — Klang durch Aneinanderschlagen harter Gegenstände; Geräusch.

katış: karişik, katım, memzuş. — Gemischt, Stück, gewässert.

katla: defâ, kat kat, nöbet, kerre. — -mal, Reihe.

katlama: devşirmek, kumaşı kat kat kirup bükmek; bir nevi yaylı ekmeğ, börek. — Zusammennehmen; Zusammenfalten des Stoffes; eine Art fettes Brot.

katlav: bir nevi surur, şadmani; leşker gerü gelmesi, avdet. — Freude; Zurückkehren der Soldaten.

katnamak: bid-defât gidüp gelmek, gelen giden. — Wiederholt gehen, kommen.

katnaşık: murur-u ubur, amed-u reft, gidiş geliş, iki taraftan varma gelme. — Durchgang, das Gehen und Kommen.

katramak: tãzil ve şitab etmek, sirâtle jürümeğ, koşmak, çabik çabik. — Laufen, sich beeilen.

katuluk: galejan, şuş, tugjan, koşulma; ežnebiden bir fırka ismi dir. — Aufbrausen, Aufwallen, Empörung.

kaulamak (keölemek Z.): karişdırmak; gömmek ve derin kazmak, teharrı etmek. — Vermischen; tiefgraben, suchen.

kaurga: büyük davul, tabl. — Grosse Trommel, Pauke.

kav: kurujup çevirüp ežvef ve kovuk olan şey; çakmak için kullanmış kuru ayaş tuzu. — Ein zusammengedrehter hohler Gegenstand; ein zum Feuerschlagen gebrauchtes hartes Holz.

kavak: ežvef, kavuk, içi boş olan. — Leer, hohl.

kavjun: kavçin, mihman, musafir; türkistanda bir kabile ismi dir; bir gözülü çurş. — Wirth, Gast; Stammname; Quersack.

kavru: teaküb, def-u tard. — Folgen, Vertreibung. | *kavruş*: def-u tard edişi olan, kavşı. — Vertreiber.

kavlamak: kavmak, def-u tard, sürmek. — Verfolgen, treiben.

kavluk: dorunun oçlu, hafızade, dördünzü nesl. — Enkelsohn, vierte Nachkommenschaft.

kavşak: otlajızi, çerende. — Der Weidende.

kavşak: kuşak, kemerbend, belbay, futa; gevşek; bir taife üzbeg. — Gürtel, Binde; Özbekenstamm.

kavşamak: kuşanmak, kuşak bağlamak; gevşilmek, süst olmak. — Gürtel anlegen; verweichlichen.

kavuşak: karagöz resimleri, bebek, ojun suretleri, çoçuk ojunçayı, bübek ojunu; çadır, çajal. — Puppenbilder, Spielbilder, Kinderspiel; Zelt.

kavuşı: çuylüzi, nemmam. — Verläumder, Verräther.

kavudak: kavurma, jayda kızarup pişmiş et, kızartma. — Geröstetes, gebratenes Fleisch.

kavuk: içi boş olan, baş kesvesi, sarik. — Hohl, Kopftracht.

kavur: asilsiz, esassiz; karagöz resimleri gibi resm, bübek. — Grundlos; Puppenbilder.

kavurmaş: kavrulmuş buydaj, kavurma. — Gedörrter Waizen, Geröstetes.

kavursun: henüz çikmiş kuş kanatı. — Neugewachsene Feder. Z.

kavusi: jön, saç, kil, tüj. — Wolle, Haar, Feder.

kavuş: otlamaklık; kondura, ajak kabi, pabuç. — Weideplatz; Fussbekleidung.

kavuş: kuşak, kemerbend; vasil olmak, jetişmek. — Gürtel; ankommen.

kavut: leblebi, nohut, kavrulmuş olan arpa ve buydaj ve bakla. — Geröstete Gerste, Weizen und Erbsen.

kavuz: dariji döverken tanesinden ajrılan pustu; bir saz ismi. — Die Hülse der zerstossenen Hirse; Name eines Musikinstrumentes.

kazakçi: hirsiz, harami, oçru. — Dieb, Räuber.

kazaklık: ženk ejjami, seferde asker ve leşker hali. — Kriegszeit, Zustand der Soldaten in Kriegzeiten.

kazakmak: çırsızlık, haramilik etmek, jol kesmek. — Stehlen, rauben, den Weg verstellen.

kazalak: mayak. ževf. — Grube, Höhlung.

kazyan: büyük tençere, kazan. — Grosse Schüssel, Kessel.

kazyanmak: kazanmak, iktisab etmek. — Gewinnen.

kazi: kizi, at etinin suçuçu, basturma. — Wurst aus Pferdefleisch.

kazindu: telaş, rende, gajet inçe jonka, kazgan dibi. — Unruhe, Hobel, sehr dünne Holzsplitter.

kazkanali: fenn-i harb istilabi dir, saf saf dizilmek. — Strategischer Ausdruck, sich in Reih und Glied stellen.

kazma: kazaçak alet, teper, çapa. — Geräth zum Graben, Beil.

kaznaklık: mehruk, kazılmış olan çatem ve islimi, ojma. — Siegelring, Gravierung.

kazuk: uçu sivri dejnek ve ayağ, miç. — Stock mit spitzem Ende, Nagel.

kebbe: omuz küreji, geveze dayı denilir. — Schulterblatt. | *kebbezi*: küreje bakup kihanet eden budala, remmal. — Schaufelwahrer.

keçabe: tahta ve ayağdan māmūl dört köseli sandika muşabih ačık zarf. — Eine aus Brettern oder Holz gezimmerte Sänfte.

kece: nemed, palas, japinçik. — Filz, Wollstoff.

keçe (geçe): pepe, budala, avanik, serseri, ahmak. — Tölpel, einfältig.

keçe ojunu: bir nevi ojun, bir şey tofrak ja jumrukda gezilmek. — Eine Spielart, etwas auf der Erde oder Handfläche gehen lassend.

keçek: ördejin kujruğunda kanadında bulunan tüjler, halka. — Schwanz- oder Flügelfedern der Ente, Ring.

keçikur: amir, keskur. — Befehlshaber.

keci: kabak, kedu. — Kürbis, Schale.

kedük: gedik, raçne. — Spalte, Ritze.

kegej: araba tekerliklerinin ajakları. — Rädersprossen.

kejn: çalk; arka, puşt, hased, adavet. — Volk; Rücken; Neid, Hass. | *kejniçe*: ardinça, arkasinça. — Hinterher.

kekre: bir nevi aži ot ismi dir, deltek. — Name eines bitteren Krautes.

kelbar: daçarçik, saksı. — Tasche, Geschirr.

kelce: bir nevi müdevver, ufak nan, ekmek, v. *kölce*. — Rundes kleines Brod.

kele (gele): mevaşi, sürü, reme. — Vierfüßler, Herde.

keler: kertenkeler, kelte keles. — Eidechse.

keles: kerten kelez, sojolçan, kökbaşın bir nevi. — Eidechse.

kelki: pepe, tete, saçma sapan söz. — Stotterer, Geplauder.

kelte: kışsa, kujruksuz, alçak. — Kurz, niedrig, schwanzlos.

kemal: kijmet, dejeri; şarab, bade. — Werth; Wein.

kemirdek: dişleri fevk el-hadd usup çazasından çıkan, aşkı diş. — Hervorstehende Zähne.

kemirte: olmamiş zerdali, çam erik. — Unreife Pfirsiche, Zwetschke.

kemişek: kujruğun kemikli jeri, kujruk sokumu. — Schwanzbein.

kemlik: şekavet, bedkjarlık, azlık. — Elend.

kenarseke: şeker, kand. — Zucker.

kende: kötü, fena, çirkin. — Schlecht, hässlich.

kenderemek: kokumak, çürümek. — Stinken, faulen.

kendik: göbek, iç, orta. — Nabel, Mitte.

kendir: kinab, keten, benç. — Bindfaden, Flachs. | *kendirlik*: keten ve kendir ekilen jer. — Platz zum Hanfbau.

kene l. *gene*.

keng: geniş, bol. — Weit, gedehnt. | *kengelmek*: genişlenmek. — Sich ausdehnen.

keng, kengaş: meşveret, maslahat, ençümen. — Berathung, Angelegenheit.

kengelmek: kengeşlenmek, muşaverelenmek. — Sich berathen.

kenkeş: maslahat, ençümen, jiyin. — Angelegenheit, Versammlung. | *kenkesmek*: meşveret etmek. — Berathen.

kens: şaşkın, budala, avanak, deli. — Einfältig, dumm, verrückt.

kep: söz, kelam, geçe muhabbeti, ençümen, sohbət. — Wort, Rede, Nachtgesellschaft, Versammlung.

kepe: kamişdan ve hasırdan māmūl alaçuk, çartak, kulube. — Aus Rohr oder Stroh geflochtene Hütte.

kepenek: çoban ve katırçi çüppesi, aba, jaçmurluk. — Oberkleid des Hirten und Viehtreibers, Regenmantel.

kepşik: vezin bilmek için kullanılan ölçü. — Getreidemass.

kerç: dilim, parça. — Schnitt, Stück.

kerek: kerkeden; bir nevi kuş ismidir. — Nashorn; Vogelname.

kerekke: zirih, savut. — Panzer.

keremet: büyük ayaça denir, altında kandil jakup dallarına çastalık için bağlanılan bez parçaları jaçmurun muhafazası için ižad edilmiş olan bir nevi tüle. — Gegenstand worunter ein Lämpchen angezündet wird, und auf welchem Leinwandfetzchen gegen den Regen gehängt werden.

kerim: çömerd; allah ismi dir. — Muthig; Allah's Name.

kerke: bir nevi çüppe dir, elbise. — Oberkleid.

kerkev: armud ayaçına şebih jabani bir ayağ ismi dir, alaçukun etrafında-ki çöplere denilir. — Name eines dem Birnbaum ähnlichen wilden Baumes; wird auch auf die um das Zelt gesteckten Hölzer angewendet.

kerki: büyük balta; Amu-derja kenarında bir memleket ismi dir. — Grosse Axt; Name eines Landes in der Nähe des Amu-derja's.

kerlemek: şiddetle terledejerek basmak, kerkinmek, def ve tabile diri germek. — Sich schütteln, etwas stark drücken, spannen.

kerpi: kirpik. — Augenlied.

kerpiç: çi tuyla, kiremit. — Rohziegel, Hohlziegel.

kersen: ayağdan māmūl büyük tabak, kab, zarf. — Eine grosse Holzschüssel, Geschirr.

kerti: kasiblerin hisab bilmek için jontup kesüp istimal etdikleri ayağ, çetele. — Kerbholz der Handwerker, Kerbstäbchen.

kertik: çetele, bir parça jonulmuş olan ayağ. — Kerbstab.
kertmek: azık kesmek, bir parça koparmak, çetele etmek,
nişan ejlemek. — Etwas abschneiden, Kerbholz schnitzen, Zeichen
machen.

kesel: çastalık, illet. — Krankheit.
kesmelek: ayağ kilid, taş ozağı; mayara, ova. — Holzschloss;
Höhle, Ebene.

keşir: havuğ, sebzi, zerdek. — Rübe, Grünzeug.
ket: mastaba, serir; âdi tezkere. — Sitz, Gerüst; Schrift.
kete: büyük, ulu, âzim. — Gross.

kete kurran: büyük bir memleket, büyük şehir, bir kaladır. —
Grosses Land, grosse Stadt, Festung.

ketek: tavuk ovası. — Hühnerhof.
kethindi: bir nevi ilaç ve boja dir. — Medizin und Farbe.
ketun: keten, kendir. — Lein, Rock von Baumwollenzeug Z.
kezek: meze, bir nevi çastalık, şirahet; havalanmak. — Eine
Krankheit, Wunde.

kezik l. *gezlik*.
kibcak: gözük azele jumup açmak; bir kabile. — Augenblin-
zeln; ein Stamm.

kibik: ajran, doç. — Saure Milch.
kiç: denk, mebhut. — Beengt, bestürzt; klein.
kiç kurun: ayşam üzeri, akşam vakti. — Abendzeit.
kiçyir: çayırmaq, bayırmaq. — Schreien. | *kiçyiris*: çayırış,
ferjad, ses. — Geschrei, Hilferuf.

kiçi: küçük, dilber. — Klein, lieblich.
kiçi: makas. — Scheere.
kiçi: bir nevi nebat ismi dir, ot. — Pflanzennamen.
kiçiy: kaşınmak. — Sich kratzen. | *kiçiylamak*: tahrir
etmek. — Aufregen.

kiçik: çizik, küçük, küçük, ufak; jauru. — Klein, Junges.
kiçim: ata gejdiren zirih. — Pferdepanzer.
kiçirdamak: dişler ile ses etmek. — Zähneknirschen.
kiçiş: küçük; kiçismak. — Klein, jucken.
kiçitken: bir nevi ilaç, nebat dir. — Arznei, Pflanze.
kiçke: kafanın ve gerdenin arka tarafı, ense. — Hinterhaupt,
Nacken.

kiçmak: kaşımak. — Kratzen. | *kiçiş*: kaşınmaka gelmek. —
Das Kratzen. | *kiçismak*: çarış. — Sich kratzen.

kifte: zarar dide, fajdesiz. — Umsonst, vergebens.
kiyaş: ejri, keğ; ses görültüsü, patirdi, şamata. — Krumm;
Lärm, Gezanke.

kiyîz (*kijiz*): nemed, keçe, çul, jünden māmūl kalın fers. —
Filz, Wollenstoff, ein aus Wolle verfertigter Teppich.

kiyrat (*kıyat*): tavaif-i çayatajeden iki meşhur kabile ismi
dir. — Zwei berühmte Tschagatajstämme.

kija kija: parça parça, bölük bölük. — Stückweise, Truppen-
weise.

kijik: uçu kesik, kenarlı, maktu. — Zugestutzt, uferig.
kijin: meşakket, zaçmet; makas, kab, zarf. — Bemühung;
Scheere, Behälter.

kijmak: hareket etmek, sallanmak, kimildamak. — Sich be-
wegen.

kik: kirkilmiş olan. — Abgeschnitten.
kikin: gajet ufak, sivri. — Sehr klein, spitzig.
kilar: bahadur, parlak, keskin. — Muthig, glänzend, scharf.
kilavlamak: perdez vermek, kiliğin ayzını zijade keskin
etmek. — Ausputzen, Schärfe der Schwertschärfe.

kilbaş: bir nevi pare dir, akçe, pul. — Eine Münzenart, Geld.
kildaş: joldaş, arkadaş. — Reisegefährte, Genosse.
kile: ölçü; bir nevi meyve dir. — Maass; Obst.
kilyuli: âmil, her dajim işlejişi, japişi. — Arbeiter.
kily: killi, saç ve tüjü; çuj, suret, şekil. — Behaart; Ge-
stalt, Form.

kilinç (*kilis*): efāl, etmek. — Thun.
kisik: jön makası. — Scheermesser.
kilitik: kilçik, balıkda bulunan ufak tükanlar; seftali ve sair
meyvelerde bulunan tüjler. — Häärchen, Schuppen; das Haar
auf Pfirsichen und auf anderen Früchten.

kim kim: parça parça, tane tane. — Stückweise.
kimaç: keğ nigjab, kişik. — Falscher Blick, krumm.
kimerse: kimesne, kimse, kim. — Jemand.
kimik: ayşabdan fırlayan pare ve parçalar. — Holzsplitter.
kimirçek: kemirtlik; burun, göz, kulak kıkırdığı. — Knorpel,
Ohr, Nasenknorpel.

kimirlanmak: kimildanmak, sallanmak. — Sich rühren.
kimiz: at ve deve südü. — Pferde oder Kameelmilch.
kimsen: bir nevi çerm dir, mişin. — Eine Art Ledersack.
kimşanmak: javaşçe ve usul ile kimildanmak. — Sich lang-
sam bewegen.

kin: zarf, kab; azab, meşakket. — Behälter; Qual.
kinak: renç ve elem vermek, tekdir etmek. — Quälen.
kinak: parmakların mefasili; lisan-i moçulda aziz demek
dir. — Fingergelenke; in der Mogulensprache: Heiliger.

kinatjudik: azaba mustahakk. — Qual verschuldet.
kinçir: sakat, çeşmi ahval, çası. — Schieläugig.

kinç: mejl; memlu, tinç jerine dahi mustamel dir. — Nei-
gung; voll.

kindıra: bir nevi kamış dir. — Eine Rohrart.

kindirmek: istihza, hüžum, tabrik etmek, teajüb ejlemek. — Verspottung; anzünden.

kine: edat dir, tasgirijet iöün mustāmel dir. — Verkleinerungszeichen.

kinet: tel, timur, çengel; köj, kasaba, kişlak. — Faden, Eisen; Dorf, Stadt.

kinçir: zesur. — Tapfer. | *kingirajmak*: inad etmek, darılmak. — Trotzen, zürnen.

kinî: kenar, sahil, çit. — Rand, Seite.

kinker: gök, jeşil. — Blau.

kinlamak: kilîža kin japmak. — Säbelscheide machen.

kip: gajet pejveste, merbut. — Verbunden. | *kiplşmek*: merbut olmak, jakin olup söz söjlemek. — Gebunden sein, von der Nähe sprechen.

kipamak: tākib etmek, ardinža kovalamak, koşmak. — Folgen, verfolgen, nachlaufen.

kipçimək: çember, müdevver sarılmış demir, halka, kasnak. — Reifen, rundes Eisen, Ring.

kipri: kirpi, kirkbik dayı denir. — Der Igel.

kiray: kenar, jan. — Rand.

kirayü (*kirau*): kiray, öy, şebnem. — Thau.

kiran: beş guruş makamında Iran parasi dir; inçiden māmül teçinat; kattal. — Iranisches Geld im Werthe 5 Piastern; Schmuck aus Perlen; Mörder.

kirav: abone, istidal. — Miethe.

kirkbik: külahın kenarına dikilen post; konduz, semur gibi şeyler. — Lederstück an der Mütze; Biber, zobelartiges Fell.

kirkbiktiken: kirpi, kunfez, kirpitiken. — Stachelschwein, Igel.

kirkçilmək: javaş kimildanmak. — Krächzen Z.

kirkçildatmak: dişlerini kişirdamak. — Zähne knirschen.

kirkçaul: jabani tavuk, süljün. — Fasan, Wildhuhn.

kirkçiz: kazanın dibinde kalan janik, kirinti. — Kesselstein.

kirkçin: inkisar, şikestelik, çastalık. — Zerrüttung, Gebrochenheit, Krankheit.

kirkçu: atmaža kuşu, baz, kirçi. — Sperber.

kirkçilamak: kenara çekilmek. — Sich zurückziehen.

kirimak: inçe şeyin kenarından makasla kirkmak; gözü açup kapamak, işaret etmek. — Mit der Scheere abschneiden, mit den Augen zwinkernd Zeichen geben.

kirkil: tuj ve saçları kir olan, bejaz saç, ak baş. — Grauhaarig, Graukopf.

kirkin: habesi, sijah arab, çarije. — Schwarze Araberin, Slavın.

kirkir: Türkistanda bir kale ismi dir. — Name einer Burg in Turkestan.

kirkliç: jük; kirkilmiş nesne, makas, kiçi kaz. — Last Scheere, kleines Messer.

kirközmeç: girdirmek, sokmak. — Hineinstecken.

kirklayan: ta'un illeti, bela. — Pestkrankheit.

kirklamak: kirda kalmak, sahrada ve jabanda girmek. — In der Wüste bleiben.

kirmaça: yaşak, parça şeyler. — Holzscheit.

kirmaç: kirkçiz, tençere dibinde kalan janmiş şeyler. — Brandreste auf dem Schüsselgrund.

kirmek: ukde, döğüm, bağ. — Knoten, Binde.

kirmiz: al ve lal japdikları böçekler, boja, reng. — Käfer aus denen rothe Farbe bereitet wird.

kirnaç: çarije, çalajik, odalik. — Slavın, Odaliske.

kirpe: körpe, jorgan, örtü. — Decke.

kirpiç: tuçla, kiremit. — Backstein.

kirkpik: kerpik. — Augenlied.

kirkpindi: kirkinti, dökündü, rende çordesi. — Abfälle, Hobelspane.

kirktek: esvatdan dir; çirtlak, boçuz. — Interjection; Gurgel, Kehle.

kirktiş: bir şeyin üzerine henüz çikmiş tuj, timur kanad, kirkçiz. — Frisch gewachsene Feder; Eisenflügel.

kirkmek: biçak ile çizüp çeteleje nişan etmek. — Mit dem Messer Kerbzeichen machen.

kisaç: kiskanç; demirçilerin büyük kelpeden gibi aletleri. — Neidisch; Werkzeug ähnlich der Schmiedezange.

kisak: kisiçi alet, mengene, kelpeten, kiskiç. — Geräth zum Zusammenpressen, Zange.

kisek: japişmiş katı toprak parçası. — Backstein.

kisik: sik, kisik ses. — Unterdrückte Stimme.

kisimlamak: avuçlamak, tutamlamak. — Packen.

kisir: kisir kistrak, biç doğurmaz olan. — Unfruchtbare Stute.

kiska: kisa, alçak, çüçe. — Kurz, niedrig.

kiskarmak: kistamak, azele etmek. — Eilen.

kiskinç: gazab, gajret, kiskanç. — Zorn, Eifersucht.

kiskülemek: kojun ve kurban kesmek. — Schaaf schlachten.

kismak: sikışdirmek, sikup tutmak. — Zusammendrücken.

kismek: kesmek, biçmek, budamak. — Schneiden. | *kisişmek*:

karar vermek, pazarlık japmak, çenk etmek, sözleşmek. — Über-einkommen, feilschen. | *kisük*: maktu', parçalanmış. — Zerstückelt.

kisnak: kisik, dar yol, sokak. — Flussenge Z., Strasse.

kisraç: kistrak, dişi at. — Stute.

kistak: azele, çabukrak, şiddet. — Eile, Heftigkeit.

kistamak: şitab ve azele etmek. — Eilen.

kisten: piaz denilen bir nevi harb aleti dir, gürzün şeklinde olur. — Kampfgeräth, keulenförmig.

kiş: kakum, konduz. — Hermelin, Biber.

kiş (*kişt* Z.): kuru joğurt, yağsız peynir. — Fettloser Käse.

kişen: zincir, boğa. — Kette, Fessel.

kişik: burmalı, çatalı. — Krumm, gedreht.

kişmek: ejilmek, bükülmek, ejri olmak. — Sich krümmen, krumm sein.

kişlak: karije aşairin avlı olan evi, nahije, köj. — Dorf.

kişmak: ejilmek, bükünmek. — Sich krümmen. | *kişik*: ejri, keş. — Krumm.

kişilmek: bejhude söz söylemek. — Plauscher.

kişmen: büyük inli kazma. — Grosse Hacke.

kişanmak: inanmak, itikad etmek, güvenmek. — Glauben, vertrauen.

kişürmek: idyal etmek, içeriye sokmak. — Hineinführen, einlassen.

kiz: keçe, nemed, pul. — Filz, Decke. | *kizurluk*: nemed ve keçeden inşa olunmuş kara evi, otak. — Aus Filz verfertigtes Zelt.

kiz bala: kızçoğuk. — Mädchen.

kizalak: gelinçik çiçeği; kırmızırak; ufak kız çoğuru. — Klatschrose; kleines Mädchen.

kizamuk: humma ile karışık bir zild hastalığı dir, dane dane çıkar. — Hautkrankheit mit Fiebererscheinungen, stückweise ausbrechend.

kizyanmak: kiskanmak, hiddet etmek. — Zürnen, aufbrausen.

kizyine: kızçağız, kızçe. — Mädchen.

kizik: hararetlu. — Fieberisch.

kizikmak: kızlaşmak, azmak, hirslenmek. — Sich erhitzen, aufbrausen.

kizil: kırmızı, altun, kan, ateş. — Roth, Gold, Blut, Feuer.

kizil deli: azgın, meznun. — Wild, verrückt. | *kizil ala*: bir nevi balık dir. — Eine Fischart. | *kizil ajak*: bir nevi bejaz kuş, serseri gezen. — Weisses Vogel. | *kizil balçığı*: kil ermeni. — Rother Bolus.

kizimtol: rengi kırmızıye mail. — Rothfarbig.

kizitmak: kızdırmak, siğaklandırmak. — Erzürnen, wärmen.

kizmik: tençere dibinde kalan şey. — Brandrest am Grunde der Schüssel.

koba: semirmek, tesmin etmek. — Fett machen.

koçalak: besaletlu, kahraman, koçak, koç. — Kühn, Held; Widder.

koçkar: koç, kojun ajgiri; şeyi. — Widder; Held.

koda: jekdijerine kız verüp alan kabile; başanak. — Ein unter einander heiratender Stamm; Schwager.

kodalak: eždad, aşiretin ululari ve büyükleri. — Ahnen, Stammfürsten.

kodoş: hunud, derviş, çöki. — Dervisch.

koç: şikaf, çali boş, kof. — Hohl, spaltend.

koçlama: ateşde kurutulmuş şey; arkasından kovulmak, redd etmek. — Am Feuer getrocknetes; treiben, verfolgen.

koçurzak: karagöz resimleri, ejlençeli resimler, böbek. — Schattenbilder, Puppen.

koçu: koku. — Geruch.

koj: kojun; zir, tayt; küsfend. — Das Schaf; unter; Schafjahr. | *koj-jili*: sal-i türkan dajresinin sekizinçi jili. — Das 8-^{te} im Cyclus der alten Türken. Z. | *kojci*: çoban. — Hirt. | *koj kuş*: bir nevi kuş ismi dir. — Vogelname.

kojak: ženkte mustamel bir nevi silah dir. — Kriegsgeräth.

kojan: gerdab; jüz üzerine aşığı düşen. — Wirbel; mit dem Gesichte zur Erde fallend.

kojançu: kojanç, irk un-nesa illeti. — Epilepsie. Z.

kojar: multeka, iki çajın bir birine kojulduğu jer. — Verbindung, Berührungsstelle zweier Flüsse.

kojaş: güneş. — Sonne.

kojturuk: musafire bakmak, hurmet etmek. — Gäste bewirthen, beehren.

kolamayıç: teleb, istemek. — Wünschen.

kolamak: bir şeyi önüne sürüp gitmek, bir şeye muavenet etmek. — Etwas vor sich hertreibend gehen, helfen.

kolansa: parmaklar aralarında zuhura gelen teaffünat. — Fäulniss zwischen den Fingern.

kolav: ok, pejkan. — Pfeilspitze.

kolbay: bilek jüzük, bilezik. — Armband.

kolçir: suçen-çin. — Verleumder.

koldaguş: muavin, yardımçi. — Gehilfe, Helfer.

koldamak: ijane, yardım etmek. — Helfen.

kolinçak: tavaif-i çayatajdan bir kabile ismi dir. — Çagataischer Stammname.

kolkana: bir nevi žirahet dir, insanın vüçudında ve at ve katırların ayaklarında zuhura gelir. — Wunde am menschlichen Körper und am Fusse des Pferdes und Maulesels vorkommend.

kollukçi: hizmetkjar, bendelik edişi — Diener.

kollukluk: bejan-i teşekkür, ubudijet. — Danksagung.

kollukmak: hizmetde bulunmak. — Im Dienste stehen.

kolmak: iltimas, aff teleb etmek; tēhül etmek için bir kız aramak. — Bitten; Brautschau.

kolmaş: bejhude kelam söyleyişi. — Plauscher.

kolturmaş: esvab ve kaftanın çaki, etek. — Kleideinschnitt, Saum.

kombul: deste, bülük, firka, jiyin. — Haufen, Truppe, Versammlung.

kon: mesken, oturak. — Aufenthaltsort.

konažin: iki jašar kisrak ve inek, urgaži inek. — Zweijähriges Füllen oder Kalb, Kuhkalb.

konalça: mesken, menazil. — Haltestelle.

konam: bir nevi illet, sarıža ve kariža derler. — Eine Krankheit.

konan (yonan): iki üç jašar at, donan daği derler, — Zweibis dreijähriges Füllen.

konaš: kurre-i kamer ile pervin jildizlarinin hisab mukaresine denir. —

konžak: tabak ve kjase; deli kanlı, genç, jijit. — Teller, Schale; Jungling, Junge.

konde (ronde): bir nevi zehirli örümzek. — Eine Art giftige Spinne.

konçar: çamur gibi; kinçir. — Kothähnlich; tapfer.

konçur at: gök ve tarlan at; tavaif-i üzbekejeden bir büyük ulus ismi dir. — Jagdpferd; üzbekeischer Stamm.

konçurak: çingirdak, zil. — Klingel, Schelle.

konçuz: bir nevi sıyah bözek dir. — Schwarzer Käfer.

konk: karjanin bir nevi. — Krähe.

konk: büyük, žesim, uluğ. — Gross.

konkaš: saçlarda bulunan kepek; konak. — Kopfschuppen; Palast.

konkuš: kibir. — Stolz.

kop: kalkak; kum; kak. — Sand; trocken.

kopa (kupa): kova, delv. — Trinkgefäss, Eimer.

kopal: kaba, biçimsiz, jakišiksiz; kakmak, kijam etmek. — Grob, formlos, unschön; stossen, aufstehen.

kopatluk: büyük çaštıkjab, kušluk vakti. — Mittagszeit.

kopça: koba, kova. — Eimer, Becher.

kopti aldi: bir nevi aşik ojunu. — Eine Art Sängerspiel.

kopu: iri, kopmuş olan, kopuk. — Gross; abgebrochenes.

kopuz: kavun, karpuz, bostan; saz, kemane. — Melone, Kürbiss; Geige.

kor (kur): kemerbend, kušak, futa; düjün ve dāvetde halka oturmak, hašije, jasak, karaul; aγ, tuzak, silahlik. — Gürtel; in der Runde sitzen; Rand; Wächter; Falle.

kor biji: Türkistanda bir rütbe dir, žebbane mēmuru. — Eine Würde in Turkestan.

koranmak: tuzak kurmak, hile etmek. — Falle legen, Schlaueit begehen.

korčalmak: kožamak, pek büjüme, zijadelenmek. — Wachsen, sich vermehren.

korkuldaj: korkuluk; bir nevi serçe dir, torgaj. — Furcht; Sperlingart, Lerche.

korkuzmak: korkutmak. — Erschrecken.

koruk: kabarmış, kızmış, çive çam üzüm, bijaban sahra. — Geschwollen, gekocht; Wüste.

korun: vakit, reman, devr. — Zeit, Zeitalter.

koš beji: Türkistanda vezir makamında bir rütbe ismi dir, sadr-āzām. — Name eines turkestanischen Beamten im Range eines Vezirs, Ministerpräsident.

koša (koš): çift, koša šej, beraber. — Paar, zusammen.

koša mituk: çift tüfenk. — Doppelflinte.

košanti: arusun çanesinden damadin çanesine gönderilen hedije, çehiz. — Geschenk der Braut an den Bräutigam. Mitgift.

košarta: ortalık, arkadaš, çatun. — Gemeinschaftlichkeit, Gefährte, Weib.

košmak (kušmak): ilave, tertib, inšad etmek; ešar söllemek. — Anfügen, vortragen, Gedicht aufsagen.

košti: hemrah, refik, koldaš, joldaš. — Gefährte, Reise-genosse.

košulçuži: ilave oluži. — Was zugefügt ist.

košun: çalk, asker, žemijet, ordu. — Volk, Versammlung, Heer.

kouš: kovuk, içi boş olan. — Hohl.

kovala: sevahil-i derja kenarında japılan ādi mesakin. — Aufenthaltsort am Meeresufer.

kovan: ari teknesi, zenburun meskeni; šad, farih. — Bienenkorb; fröhlich. | *kovanžilik*: sevinž, šadmanlik. — Freude, Belustigung.

koz: çoz, saje, gölge; orbak. — Schatten; Sauerteig.

kozak: nesažlik, mutlaka juvarlak šej, kabaržik. — Weberei; rundes Ding.

kozalak: ādetden ufak olan zaif šej, kemale irišmemiş. — Kleines schwaches Ding, unreif.

kozalamak: harekete gelmek, kimildanmak. — In Bewegung gerathen, bewegen. | *kozalan*: šamata, karišiklik. — Lärm, Unruhe. | *kozalašmak*: gouga edišmek. — Zanken.

kozjanmak: hareketlenmek, šamataja bašlařmak. — Lärm anheben.

kozçun: inkilab. — Umstürzung.

köce: sokak, mahala, jol; konar ve göcer bedevi gibi olanlar. — Strasse, Weg; Nomadenartig umherziehen.

kök: mavi, asman; ašil, çar, ibtida. — Blau, Himmel; Ursprung, Zeit, Anfang.

kökejin: muzijat-i hajvanatin bir nevi dir, deveje ve ata japišir. — Eine Art schädlicher Thiere, sich an Kameele und Pferde anheftend.

kökel: imdiriži, süd veriži. — Sängerin.
kökene: zinžir, bend, köstek. — Kette, Fessel.
kökenel: bir nevi šikjar kušu dir, kartal gibi. — Eine Art Jagdvogel, Adlerähnlich.
kökenk: mahal asli; bend etmek, bir birine çenber ederek bağlamak. — Ursprung; an einander binden.
köklemek: jamak ve parça dikmek, bir şeji bir şeje dikiş ile bend etmek. — Flicken, etwas durch annähen verbinden.
kökrek: sine, göjüs, gönül, jürek. — Brust, Herz.
köksün: ixtijar, koža, çok jašli. — Ein Alter, Greis, bejahrt.
köktaş: südkarındaş. — Milchbruder.
köktemek: saz çalmak, terennüm etmek. — Musik spielen, musicieren.
köl: ahmak, şaşkın, budala. — Dumm, einfältig.
kömemek: kapunun ard tarafı. — Hintertheil der Thür.
kömle: jıjinti, jijinti. — Haufen.
kömüklük: gömülü, medfun, gizli. — Begraben, geheim.
kömürmek: eti kemikten diş ile koparup jemek. — Fleisch vom Knochen abnagend essen.
köndelenk: ivaž, ejri. — Verkrümmung, krumm.
köndeletmek: juvarlatmak. — Abrunden; ins Gefängniss bringen.
köp: çok, vafir. — Viel. | *köprek*: zijaderek. — Mehr. | *köplük*: çokluk, kalabalık. — Menge.
köpçi: ekserija, žümlesi. — Zumeist, sämmtliche.
köpcik: ejerin üzerine konulan küçük silte. — Kleine Satteldecke.
köpcük: küçük, ufak; tekerlik, araba çarçı. — Klein; Wagenrad.
köpe: ževšen mesellu bir nevi libas. — Panzerartiger Anzug.
köpmek: şişmek. — Anschwellen.
köprük: köprü. — Brücke.
köpser: tulum, kirba. — Schlauch.
köpü: joçurtu ajran etmek için kullanılan jajik; pamuklu çirka. — Butterfass zum Gebrauche für Buttermilch; baumwollener Mantel.
köpün: çoçuk, oçul. — Kind, Knabe.
köredemek: perakende ve perişan olmak, dağılmak. — Sich zerstreuen.
körpe: jatak jorgan. — Bettdecke.
körpek: çafif, sebük. — Leicht.
köstebek: kör siçan, jer kabarıçı. — Maulwurf.
köšek: bir senelik deve jaurusu; kulağa pinhan kelim söjlemek. — Einjähriges junges Kameel; geheimes Wort ins Ohr flüstern,

köşeki: ixtifa, pinhan olmak. — Verborgen sein.
kötež: bir nevi matbuç dir. — Etwas gekochtes.
kötel: dağ, geçid; suvari. — Berg, Übergang; Reiter.
kötmek: kalkmak, bejenmek. — Sich erheben, etwas lieb gewinnen.
kötermek: kaldırmak. — Aufheben. | *köterimlik*: kaldırmaklık, — Erhebung.
kötürüm: mefluž, oturak; düškün. — Gelähmt, Sitz; Elend.
közel: janmış ve jakılmış alefden kalan parça. — Überrest verbrannten Futters.
ku: büyük bejaz bir nevi murg abi dir ki tüjlerinden jastik japarlar. — Grosser Wasservogel, aus dessen Federn Polster bereitet werden.
kuçin: çanım ve banu demek dir, çatun, kadın. — Frau.
kuçmak: kuçaklamak, ihate etmek. — Umarmen, umgeben.
kuçak (koçak): açoş; koç adam, žesur, koža. — Umarmung; Held, gross.
kuçaşlamak: açoşlaşmak, musafaha. — Handschlag, sich umarmen.
kuduk: kuju; bulak; kulan jaurusunun pek ufaçı. — Brunnen; gemischt; kleines Esselfüllen.
kudukmak: zalimane hareket etmek. — Grausam handeln.
kudusak: sarik, kovuk; kursak. — Kopftuch; Eingeweide.
kudusan: dargın, zalim. — Zornig, grausam.
kujdurğu: ateş çibani, suçteni kujdurži. — Krebsgeschwür.
kujun: denizden karaja konulmuş parça. — Meeresbucht.
kujlamak: derin, çukur kazmak. — Tief, Grube graben.
kujman: bir nevi jaılı çörek, kat kat jaılı ekmek. — Fetter Strudel, fettes schichtenartiges Brod.
kujuk: kuju, kalın, siki. — Dick, fest.
kujum: altun ve saireden zijnet için japılan eşja, kojumçu, dökmeži. — Goldzierrat, Goldarbeiter.
kujuşkan: atın ard tarafı. — Hintertheil des Pferdes.
kulan: jabanı at. — Wildes Pferd. | *kulan kujruçu*: bir nevi gjah ismi dir. — Eine Grasart.
kulet: bir jutum, bir lokma. — Ein Bissen, Schluck.
kuluk: sarik, kavuk. — Turban, Kopftuch.
kuma: kul, žarije, çalajk, bende. — Sklave, Diener.
kumakži: bejhude söjlejiži, šakaži, güldürüžü. — Schwätzer, Spassmacher.
kumal: müdevver, juvarlak. — Rund, kugelig.
kumalaç: kojun, keçi ve devenin tezek ve gübresi. — Schaf-, Ziegen- und Kameelkoth.
kumarmak: ihate, muhasara etmek, kapalamak. — Umgeben, belagern. | *kumarçal*: muhasara, kale. — Belagerung, Festung.

kumyan : ibrik, kumkuma. — Krug.

kumka : kumaš, basma. — Stoff. Kattun.

kumlay : kumsal, kumlu jer. — Sandige Gegend.

kumsal : kum karişik olan erazi, kumluk. — Sandige Erde, Sandebene.

kumsi : xaber veriži, müzdeži. — Bote.

kumšum : tumsuk. — Schnabel.

kumurmak : tevži, hareket etmek, kimildamak. — Sich wenden, bewegen.

kumursya : karinža. — Ameise.

kund : açik, kavi, kuvvetli. — Offen, stark, kräftig.

kunday : top šej, tüfenk çikmağının jeri ve sapi, sarılmış etfal melbusati. — Rundes Ding, Gewehrschaft; Kleidung der Wickelkinder.

kunçarmak : jerinden kimildatmak, hareket etmek, koparmak. — Sich von der Stelle rühren, reissen.

kunuk : mükedder. — Betrübt. | *kunukmak* : mükedder olmak. — Betrübt sein.

kupan : büyük, kožaman; sened, pusula, bitik. — Gross; Schriftstück, Buchstabe.

kupur : ojuk mahal, kjase, kab, çanak gibi šejler. — Ausgehöhletes, Schalenähnliches. | *kupuržuk* : küçük kutu. — Kleine Schublade.

kuran : silah, jarak, žebhane. — Waffen, Pulverbehälter.

kurb : kenar kiriği. —

kurban : keman muhafazasi ve zarfi, kab, kin. — Köcher, Scheide.

kurçak : resm, hejet, kilik, kijafet. — Bild, Gestalt.

kurçuk : dervişlerin külahlarına sardıkları parça. — Um die Derwischmütze gewundener Stoff.

kurži : silahšor, žebeži. — Stallmeister.

kurdaš : amuža zade, birader, kardaš. — Fetter, Bruder.

kurdašank : atlarda olan kan çibani. — Blutgeschwür am Pferde.

kurduçlamak : kojunu kurda kapdirmek. — Schafe vom Wolfe wegrauben lassen.

kurjal : iki nesnenin mahal-i irtibati. — Verbindungsstelle zweier Gegenstände.

kurçamak : hisz etmek, gözetmek. — Bewahren, beobachten.

kurçan : hisar, kale. — Festung.

kurçašun : kuršun, ok. — Blei, Pfeil.

kurçatmak : šamata, gürültü etmek. — Lärmen.

kurçavmak : ihate, muhasere etmek, etrafını kuşamak. — Umgeben, belagern.

kurin : futa, kuşak. — Gürtel, Schürze.

kuriši : tatar içi dişi bir olan külah, kalpak. — Tatarenmütze von innen und aussen gleich.

kurja : bakasiz, baraka; çarabe-hâne, virane. — Ohne Ausdauer; Hütte.

kurma : ayaž kašik. — Holzlöffel.

kurmaž : kavurma misr buğdaj. — Gerösteter Mais.

kurşak : kuşak, futa. — Gürtel. | *kurşamak* : ihate etmek, ortaja almak. — Umgeben, in die Mitte nehmen.

kurça : koža kari. — Alte Frau.

kurçarmak : çalas ejlemek. — Retten.

kurtun : kurd. — Wurm.

kuruç : halvet, jasak olan mahal; kuru; baç. — Verbotene Stelle; trocken; Garten.

kuruk : kuru; sabil, kenar-i derja. — Trocken; Meeresufer. |

kurukliç : kuruluk. — Trockenheit.

kuruksaj : suju kurumuš ve çekilmiş çaj, dere içi, iki dağ arası. — Ausgetrockneter Fluss; Thal, Bergspalte.

kurultaj : mušavere için ižtimâ eden mežlis. — Rathssitzung.

kuruman : ordunun arkasını gözetmeje mêmur olan asker bölüjü. — Truppe zur Beaufsichtigung der Nachhut.

kurumsak : kaltaban, pezevenk, delil. — Hahnrei, Führer, Verführer. | *kurumsamak* : jol göstermek, rehber ve delil, pezevenk. — Wegwerfen, verführen.

kurut : süt kurusu, bir nevi pejnir. — Käseart.

kuskaž : kaskaž, demirçilerin büyük kelpeten gibi âleti. — Zange, Schmiedwerkzeug.

kuskun : atın kujruçuna geçirüp ejerin arkasına merbut olan ip ve kajış. — Schwanzriemen am Sattel. Z.

kuš-çane : menzil, mesafe, kjarvan seraj. — Station, Entfernung, Karawan seraj.

kušlaç : šikjargjah, kušu çok mekjan. — Jagdplatz, Vogelreiche Stelle.

kušlamak : šikjar etmek, avlamak. — Jagen.

kušmar : bir nevi kuš tuzağı. — Vogelfalle.

kušnaž : biliži, falži. — Wahrsager.

kušuk : košma, raks, bir nevi teganni dir. — Tanz, eine Gesangart.

kušukluç : karişik. — Gemischt.

kut : sâdet, baçt, teželli. — Glückseligkeit, Vorzeichen. | *kutluç* : mesud, mubarek. — Glücklich, gesegnet.

kutak : rižlijet, zikrijet, çok, âlet. — Mannbarkeit, Glied.

kutalmak : gejinmek, beziemek, jasanmak, libas ile zijnetlenmek. — Sich schmücken, sich mit Kleidern schmücken.

kutan : saka kušu; ajil, mandira, ajin halesi, etrafi ihатели kojun jatan jer. — Stieglitz; Mondhof; Weideplatz. | *kutan-*

lamak: halelenmek, hale tutmak. — Von einem Hofe umgeben sein.

kutanmak: mesud, memnun olmak, sevinmek. — Glücklich, zufrieden sein.

kutas: bir nevi dağ öküzü dir, kujruyundan tuş japarlar; bir nevi işaret dir. at gerdeneine asılan alamet, bajrak, sanşak. — Eine Art Gebirgsochse, aus dessen Schwanz eine Art Fahne gemacht wird; Zeichen, am Pferdehals angebrachtes Zeichen, Fahne.

kutkarmak: taylis, ibram ejlemek. — Befreien, belästigen.

kutmak: kalmak, iskjan etmek. — Bleiben, sich aufhalten.

kutuk: müsafir, konuk. — Gast.

kutulmak: çalas olmak, kaçmak. — Befreit werden, sich flüchten.

kutur: ujuz, çiçek jüzlü. — Krätze, Blatternarbig. | *kuturmak*: kudurmak; azmak, kutur illetine mübtela olmak. — Toll werden; krätzig werden.

kutuz: kuduz, azmiş köpek. — Wüthend, toller Hund.

kuvadamak: mutegajir el elvan olmak, rengini atmak. — Verschiedenfärbig sein, Farben spielen.

kuvak: dağ heli ve ortası, geçid. — Gebirgsrücken, Übergang.

kuvank: saçlardan dökülen kepek; konak. — Haarschuppe; Gasthaus.

kuvanmak: itimad etmek, sevinmek. — Vertrauen, sich freuen.

kuzaj: asla güneş uşramayan jer, gölge. — Ein nie von der Sonne beschienener Platz, Schatten.

kuzun tingizi: Amu derja.

kuzudük: eşek jaurusu. — Eselfüllen.

küjgenek: bir nevi kartal žinsinden şikjar kuşu dur. — Adlerartiger Jagdvogel.

küjmenmek: sebeb-i vesile bulmak. — Grund zu einem Vorwand finden.

küküm: serd bir şeşer dir. — Starker Baum.

kükür: kaşgar lisanınza çanak ve kjase demek. — Gefäß oder Schale in der Kaschgar-Sprache.

küküz: makbul, hedijeje lajik olan. — Kostbar, als Geschenk würdig.

külbar: dervişlerin arkalarına takdiklari tolumdan torba. — Schlauchartiger Sack am Rücken der Derwische.

külçe: tarla taksimî, parça parça zurät jeri. — Stoppelfeld.

küleyçe: her türlü kümeli top şeş, jışinti, küme. — Jedes rundartige Ding, Haufen.

külek: emvaş, rüzgjar. — Wogen, Wind.

kümbür: tantana, avaz-i bülend ile çikan ses. — Getöseartiger Ton. | *kümbürlemek*: zemzeme, tantana, arslan ve deve

mesellu hajvanat kümbürtüsü. — Getöse, Brüllen des Löwen und kameelartigen Thieres.

kümek: jardıın, imdad. — Hilfe, Stütze.

kümüldürdük: at ve devenin gerdanına asdiklari merşan halkası. — Perlenschnur um den Hals des Pferdes oder Kameels.

künşü: susam, semsem. — Sesam.

künde: kötük, müşrimlerin el ve ayaklarına urduklari bend. — Fesseln an der Hand oder am Fusse des Verbrechers.

küngeş: herze, masşara. — Geschwätz, Maskerade.

küngremek: kendi kendine esnaji hiddetde darılmak. — Auf sich selbst böse sein.

küpe: saraş ve konduraşların bir şeş düz etmek için istimal etdikleri bir nevi çekiç. — Sattler- oder Schusterwerkzeug zum Glätten.

küplemek: çoklaşmak, çok olmak, zijadeletmek. — Sich vermehren.

kürçek: kürek. — Schaufel.

küremek: ateşe hava vermek. — Feuer anfachen.

küremek: körüklenmek, toprağı sürüp ber taraf etmek. — Kehren, schaufeln.

kürke: bir nevi buru ismi dir; nemed, keçe. — Eine Art Pfeife; Filz.

kürkü: su tolumı, kirba. — Wasserschlauch.

kürtük; bir nevi matbuş dir. — Etwas Gekochtes.

kürtün: ejer, semer. — Sattel.

kürük: el körüjü, dem. — Handblasebalg, Athemzug.

kürüklenmek: üfürölerek janmak. — Durch Blasen brennen.

küsav: mahruk hatib parçası, ateş kariştırışı çöp. — Verbranntes Holzstück, Holzstück zum Feuerschüren.

küşkü: janup söjünmüş kütük. — Abgebrannter Holzstumpf.

küteül: muhafiz, bekçi. — Wächter.

kütük: kesilmiş umça parçası, ana defteri. — Abgehauener Baumstamm.

kimbek: mesellu, tipki. — Ähnlich, Ebenbild.

L

la: edat dir, ah, ejvah, efsus makamında mustamel dir. — Partikel, in der Bedeutung: oh, weh.

laçin: bejazlı şahin; kadim bir türk aşireti dir; sedid; tazi. — Weisser Falke; alter Türkenstamm; heftig; Jagdhund.

laçlamak: munazā, kouga etmek. — Streiten, zanken.

lafadan: jarım ojudulmuş tohum, jumurta. — Halb geröstete Körner Z., Ei.

laj: kil, çamur. — Thon, Koth.

lajin (laji): edat, kelime ayırine teşbih mănâsi içün, ve kadar jerine daşıl olur. — Bildungssylbe, am Ende des Wortes, zur Vergleichung.

lajlamak: çamurlamak, sıvamak. — Beschmieren, einkotheten.

lak (lek): içi bozuk yumurta. — Faules Ei.

lak (lağ): ismi mekjan edati. — Zeichen für Ortsnamen.

lak (lağ): bazi, hezl, zarafet. — Scherz, Anmuth.

lap: edat dir, bütün bütün, birden bire mănâsına. — Ganz und gar, auf einmal.

lapa: suluşa pişmiş tām, kujuşa şejlere denir. — Wässerig gekochte Speise, wird auf dicke Dinge angewendet.

laşmak: başa çıkmak, ayaşmak. — Lagern Z.

lavlav: alevli, şiddetli. — Aufplodernd, heftig.

lavaşi: umumen jasi şejler, bir nevi jasi ve uzun ekmek. — Im Allgemeinen: breite Dinge, Art langes und breites Brod.

leba: eştifar, nazir. — Alt, Aufseher.

lebaşak: kajde, usul, irtibat. — Regel, Band.

leček: harir mendil, baş örtüsü, jaşmak. — Seidentuch, Kopfbedeckung, Schleier.

lenk (lünk): futa, peştemal, peşgir. — Schürze, Handtuch.

lenker: jajvan, toprak, büyük çanak, müdevver tekne, sahan. — Geräumig, grosses Gefäss, runder Trog, Schüssel.

lete: kumaş, paçavra, bafte. — Stoff, Lappen, Gewebe.

liara: afgan lisanınza jol, tarik. — Afganisch: Weg.

lişak: kişmiş ile maşlut bir nevi tām dir, maşun. — Mit Trauben gekochte Speise, Opiumteig.

lik lik: javaş javaş. — Nach und nach.

lök: içi bozulmuş kavun ve yumurta; iri, kavi, ayır, tembel. — Faule Melone, faules Ei; gross, stark, faul.

lökçe: gevşek, boş, bi-perva adam. — Locker, leer, ungeduldiger Mensch.

löke löke: parça parça, top top. — Stückweise.

löklök: jortak at. — Trabendes Pferd.

lu: çam, sest; levend. — Krumm, schwach; Held.

lu: sarkik, asilgan, gevşek. — Hängsel, locker.

luç: çiplak, urjan. — Nackt.

luçe: bağçe eriji; göz, mahal, takçe. — Gartenpflaume; Ort.

luhček: tüjsiz, žilali, parlak; bir nevi şeftali. — Federnlos, glänzend; Pfirsichart.

luj: pelenk, arslan; sal-i türkan dajresinin üçünzüsü dir. — Löwe; im alten türkischen Cyclus der dritte.

luli (lululi): çingene, köcek, fahişe. — Zigeuner, Tänzer, Luder.

lurs: kabar, badije nişin. — Geschwulst.

lük: iri, büyük parça, toplanmış. — Gross, grosses Stück.

lümlüm: yumuşak, mülahim; jalañzi. — Weich, sanft; Lügner.

lünkü: lenk, çolak, topal, aksak. — Krumm, lahm.

M

maç (muçi): puse, öpüs. — Kuss.

mağ: baş, kanat ve kujrukların uşu hep bir reng olan güveržin. — Am Kopf, am Flügel und Schwanz gleichfarbige Taube.

mağ: öpüş. — Kuss. S. *maç*.

maşlamak: sena, sitajış etmek. — Loben, preisen.

maşu: pis, uşuz; kaş ve kirpiji dökülen adam. — Schmutzig, krätzig; Augenbraun und Wimpern verlierender Mensch.

maj: yağ. — Fett. | *majlamak*: yağlamak, semirmek. — Schmalzen, einfetten.

majda: inşe, ufaklamak, inşe doğramak. — Dünn zerstückelt. | *majdalamak*: ufalatmak, kijmak. — Zerstückeln.

majen (majnen): bejni, damag; mebni. — Gehirn; begründet sein auf . . .

majren: sakat, ajibli. — Gelähmt, fehlerhaft.

majruk: zaif, çamide, janbaş. — Schwach, gebogen, krumm.

majuk: açılmamış çiçek, konşe. — Noch nicht entfaltete Blume, Knospe.

makar (maker): deli kanlı, živan, gené, jijit. — Jüngling, jung.

maktamak (maşlamak): medh, sena etmek, tarif, sitajış etmek, öjmek. — Loben, beschreiben, lobpreisen. | *makta*: sitajış, vasf, medh. — Lob, Eigenschaft.

mala: divarži, sivaži sürgüsü. — Ackerwalze Z.

malaj: çizmetkjar, uşak, jetim. — Diener, Waise.

mamur: pamuk, pembe, keten. — Baumwolle, Watte.

mamur: damar, irk, kök, özlük. — Ader, Wurzel.

man (mank): iri, koşa başlı, şaşkin, hajran adam, aymak. — Gross, grossköpfig, einfältig.

mana: jol başına dikilen nişan taşi. — Grenzstein Z.

manab: asilzade, bejzadelik. — Adelig, Adel.

mang: üç senelik kuzu ve bere. — Dreijähriges Lamm.

mangdurmak: jürürken vüžudunu sallamak. — Schwingend gehen. | *mangmak*: sallanarak jürüme. — Schwingend gehen.

mangış: reftar, naz ile hareket, jürüş. — Gang, zimperlicher Gang.

manglaj (minglaj): alin, ilerüje giden asker, mukaddeme. — Stirn, an der Spitze gehender Soldat.

mangramak: hajvanatın teferrüd etmesi, seslenmek. — Blöcken Z. Absonderung der Thiere.

maniknit: tavaf-i etrakdan bir kabile ismi dir. — Name eines Türkenstammes.

mankışlak: asli mink kişlak, mahal ismi dir. — Eigentlich ‚mink kişlak‘, Ortsname.

mantuj: kijmali jufka tami, çamur işi, kaşgar žanibinde mustamel dir. — Geschnittene Mehlspeise, Mehlspeise.

manmak: suja ekmeji batirmak, tirid etmek. — Brod in Wasser einweichen, Suppe bereiten.

maral (meral): ahu, gejik. — Hirschkuh.

mari: kabail-i türkmenijenin pajtaxti dir. — Hauptstadt eines turkomanischen Stammes.

mardaç: baɣdaş oturuşu, baɣdaş kurmak. — Das Sitzen mit untergeschlagenen Beinen.

marimak: havlamak, af af etmek. — Bellen.

maşab: bir nevi kaba ve kalın šal dir. — Grober, dicker Shawl.

maşmil: bir nevi tiri, baş kanat ve kujruklarının uçu hep bir reng olan güjeržin, kebuter. — Taube, mit einfarbigem Kopf, Flügel und Schwanz.

matjar: šikajet. — Klage. | *matjarmak*: tešekki etmek. — Sich beklagen.

maçlamak: kedije mav etmek, sesletmek. — Miauen Z.

med'd: üzbeg lisanında zer-u ziver demek. — Üzbegisch: Frauenschmuck.

meçanik: odanın ortasında jakılan oçak. — Heerd in der Mitte des Zimmers.

mekeki: üzbeg lisanında küpe demek dir, halka. — Üzbegisch: Ohrgehänge, Ring.

meken: ahunun büyük žinsi. — Grössere Hirschenart.

meleş: tavaif-i etrakdan bir kabile ismi dir; kojun, öfte kuzuluk; güzel. — Name eines türkischen Stammes; Zwillingsschaf; schön.

mendağan: bir alet-i harb dir, kelle endayxti için kullanılır. — Kriegsgeräth zum Kugelwerfen.

mene urmak: çok söylemek, çene jarışdırmak. — Schwätzen, plauschen.

menmenlik: enanijet, gurur. — Selbstsucht, Stolz.

menmi (min): min, men, ben demek. — Ich.

menta: benefşe, mor rengli çiçek. — Veilchen, dunkelfarbige Blume.

mental: başi toparlak, çokmak, dejnek, dajak. — Rundköpfig, Stock.

mered: šaban ajina denir; erkek. — Der Monat Schaban; Mann.

mergen: tüfenkçi, nişaneži. — Schütze.

meryaul: bahadır, kahraman, pehlivan. — Held, tapfer.

meryinen: bir šehir ismi dir. — Stadtname.

meriv: galibin hin-i harbda ellerini uzadarak irad ejlediji kelime-i zaferije dir. — Siegesruf des Siegers, indem er während der Schlacht die Hände ausstreckt.

meş meşe: gouga, ženk, gürültü. — Krieg, Streit.

meşil: jüzü düz, želali; meşin, čerm, saıxtian. — Vom glatten Gesicht, glänzend; Leder, Saffian.

metiz: çabuk, tez. — Schnell.

merlen: kumaş, žanfes parçası. — Stoff, Taffet.

mez: guze; bir mejve; buz, kar. — Samenhülse; Frucht; Eis.

mičan: bir nevi mejve dir, menžane mejve çekirdeji. — Eine Fruchtart, Obstsamen.

miçin: mubarek miçin jili, sal-i türkan dajresinin dokuzun-žusu dir. — Der neunte Monat nach türkischer Zeitrechnung.

mide: ufak, parça. — Klein, Stückchen.

miç: bijik. — Schnurbart.

mikcin: dağ domuzu jaurusu, miçkaj. — Gebirgs-Spanferkl.

miknik: çal, dane, beng. — Schönheitsmal.

milen; ilen, birlen, beraber. — Mit, zusammen.

miltik: tüfenk, filinte. — Flinte.

minžar: bonžuk, serže. — Glasperle, Glas.

minžeşmek: harf-endazlik etmek, mužadele etmek. — Streiten.

mindav: ejerden atın arka sirtında-ki jare, jaıır. — Vom Sattel aufgeriebene Wunde.

ming: bing, hezar; tavaif-i üzbekijeden bir kabile ismi dir. — Tausend; Name eines üzbekischen Stammes.

mingiz: benz, çehre. — Gesicht. | *mingizemek*: benzemek. — Ähnlich sein.

minglaj s. *manglaj*.

minimek: atın žilavini braki-vermek, boş brakmak. — Die Zügel nachlassen.

minmek: binmek, suar olmak. — Aufsteigen.

mise: çimen, sebze, otlak, jeşillik. — Gras, Weideplatz, Rasenplatz.

miskarmak: latife etmek, gülmek, tebessüm ejlemek. — Scherzen, lächeln.

mişik: kedi. — Katze.

mişmiş: olmuş zerdali, pişmiş erik. — Reife Aprikose, gekochte Zwetschke.

miten: kerpeden, gajet sert demir. — Zange, sehr hartes Eisen.

moçul: mogul; safderun, safdil. — Mongole; offenerzig.

moçulcin: bejaz, ak, saf. — Weiss, rein.

mojun: bojun, gerdan. — Hals.

- mol*: bol, vasi; yirsiz. — Zahlreich; Dieb.
molđur: šebnem, čij. — Thau.
molđuramak: hajret ile bakup jaš dökme, aylamak. — Verblüfft und weinend etwas ansehen.
moloz (molos): karışık şe, süprüntü, arpa ve dari karışık buğdaj. — Baustein Z., Mist, Weizen mit Gerste und Gries vermengt.
morčil: kule, burğ, kale künküresi. — Thurm, Burgthurm.
möček: küçük çanver, böçek, sivri sinek; öpüş. — Kleines Thier, Gelse; Kuss.
mög: gizli, gizlenmiş. — Versteckt.
mučil: muču, küçük varak-pare, sened. — Kleine Schrift, Aktenstück.
mužudluk: hazir, mevžud olan şe. — Vorhandene Sache.
mužumak: ixtijarlıkdan çamide olmak, hoşamış. — Vom Alter gebeugt, gealtert.
muğ: buğ, bulut; ah u derd. — Dampf, Nebel; Schmerz.
muğmul: bir nevi terbiye kabul etmez doğan: tevellüd eden insan. — Unbezähmbarer Falke; Neugeborener.
muli: yirsiz, jaramaz. — Dieb, Taugenichts.
muna (mune): iste. — Hier.
munče: bukadar, bunça. — Viel, soviel, | *munda*: burada, şurada. — Hier, da. | *mundin*: buradan. — Von hier.
mundak: şundak, şöleže, bunun gibi. — Auf diese Weise.
mundaj: bölje şöle. — Wie dies, so so.
mundu: mızrak şeklinde hendejin etrafına konulan alet. — Ein spiessartiges Geräth neben die Grubenfalle gelegt.
munduşi: bir nevi sıx dir. — Eine Spiessart.
mung: derd, keder. — Schmerz, Kummer.
mungajmak: mējus kalmak. — Betrübt sein.
mungalak: gam jemek, mükedder olmak. — Traurig sein.
munğajmak: mükedder olmak, düşünmek. — Nachdenken, betrübt sein.
munğlaşmak (munğraşmak): şöleşmek, hemraz olmak. — Mit einander trauern Z.
mungraman: nale, ferjad, figan etmek, şikajet ejlemek. — Jammern, klagen.
munğurramak: mağzunlanmak. — Traurig sein.
munğal: Kalmak ulusuna mensub bir kabile dir. — Kalmükensamm.
munğan: pir, ixtijar adam, aksakal. — Alter Mann.
munkan: akče, altun, kızıl. — Geld, Gold, roth.
munkuşi: buğak, köşe. — Winkel, Ecke.
muntuk: sakat, çolak, bir āzāsī eksik adam. — Verstümmelt, ein krüppelhafter Mensch.

- muri*: baža, boru, žedvel; türkistanda bir vilajet ismi dir; oğak, atesdan. — Luftloch, Rohr, Tafel; Provinzname in Turkestan; Rauchfang.
murki: altinži arka. — Sechste Urahne.
musluk: dajim akar boru; güjeržin südü. — Zapfen; Taubenmilch.
mušt: jumruk, tokat. — Faust, Ohrfeige.
muz: buz, kajmak ayaži. — Eis.
muzuk: korkak. — Feige.
mücelge: varak, sened, bitik. — Blättchen, Lehrbrief.
müžene: badem ve erik gibi bāz mejvelerin danesi, çekirdek. — Samen von mandel- und zwetschkenartigen Früchten.
müngür: bojnuz. — Horn eines Thieres.
müsün: buz, kar. — Eis.
müş: korsunlu fişenk; fare, sičan. — Flinte; Maus, Ratte.
müşek: kedi; fişek. — Katze; Flinte.
müşük: fişenk, fişek. — Flinte.

N

- nažan*: tokmakli büjök balta. — Keulenartige Hacke.
nağacı: židd, daji. — Ohm, Ahn.
nağu (neğu): ničün, ne jangaligže. — Warum.
nağna: bir nevi at çastaliyi, at burnunu keserek illeti def ederler. — Art Pferdekrantheit, welche durch das Abschneiden der Pferdenase geheilt wird.
najman: özbeklere karışmış bir tajfe ismi dir, ki asli tatar asiretlerine mensub-dur. — Name eines unter die Üzbegen vermengten Volkstammes, ursprünglich Tatarenrasse.
najza: nize, mızrak. — Kurzer Spiess.
nakara: nar, tabel, davul. — Pauke, Trommel.
nakči: kadi naibi. — Stellvertreter des Richters.
nari (narin): öte geç, daydin narisi: dayin ol tarafi, narirak: ol tarafrak. — Jenseits, die andere Seite.
narin: kale, ič hisar; Türkistanda bir derja ismi dir. — Festung; Name eines Sees in Turkestan.
narke: çerge ve halka kurmak, devre etmek. — Umschliessen, umgeben.
narvan: nerduvan; busağa. — Schwelle; Zelt.
natas: sürülenmiş tarla otu, kurudulmuş erazi, boş jer. — Nicht bearbeitete Wiese, ausgetrocknete Erde, Brachfeld.
ne deklü: ne, kangı, kangı sebeb ičün. — Welcher, -e, -es, weshalb.
nej: şikjar kuşlarının gerdeneine asdikları čiğavul. — Seidenband am Halse der Jagdvogel.

nejarsa: asli ne irse, neme dir, ne dir. — Was es auch sei Z., was immer.

nemim: ne šejim, ne mülküm. — Was mir gehört.

neszeb (*neşeb*): kadim bir memleket ismi dir. — Name eines alten Landes.

netenk: ne güzel, ne jaşsi. — Wie schön.

nevže: iri büyük bir kuş. — Grosser Vogel. | *nevže kuşu*: bir

nevi bukalmun kuş dir. — Schillernder Vogel.

niçar: ne vakit, ne zaman. — Zu welcher Zeit.

niçikleşmek: istişare etmek, meşveret kilmak. — Sich berathschlagen.

nijirsün: deşil mănāsina. — In der Bedeutung von nicht, nein.

nime: hiç bir şey; nitekim, nevar, herne ki. — Nichts, wer immer.

nimte: biraz, bir parça. — Ein wenig.

ninek: göz bebeji. — Augenpupille.

nişe: nişe, nekadar. — Wieviel.

nitas: istirahat, rahatlık, dinç olmak. — Ruhe.

nitedür: asli ne ejtedir, ne japar. — Was macht er.

niten: ne gjune, nasil. — Wie, wasfürein.

nitük: nasil, ne jolda. — Wie, auf welche Art.

nitüri: nasil, ne jolda. — Wie, welcher Art.

noçaj: bir kabile ismi dir. — Stammname.

nojan (*nojin*): sipah salar, serdar, serasker, şahzade. — Heerführer, Prinz.

nojat: kalmükler hükmdarlarını bu unvan ile jad ederler. — Name der Kalmükfürsten.

nukat: başak; tarlanın inini biçirilüp alindikdan sonra kalan buydaj döküntüsünün toplanması. — Aehre; Weizenabfälle während der Ernte.

nutukçi: çalaçane şebih bir şikjar kuşu dir. — Jagdvogel.

o ö

oba: küçük çajma, çadır çalkı. — Kleines Zelt, Nomadenvolk.

obaj çobaj: burada, orada; perişan. — Hie und da; zerstreut.

oban; ajgir deve; Buyara muzafatında bir ziyaretçih mekin ismi dir. — Kameelmännchen; Name eines Ausflugsortes in der Nähe Bucharas.

obusun: alef, haşış. — Futter, Heu.

oçaylak: bir nevi gjah ismi dir, jorunça. — Name einer

Grasart, Klee.

oç: alaçukun fevkani çöpleri. — Obere Zeltstange.

oçan: tanrı, perverdegjar. — Gott, der Ernährer.

oʻran (*oʻrun*): sahib, nazir, Allah, rabb. — Herr, Aufseher, Gott.

oʻran šal: afganlara denilir. — Wird auf die Afghanen angewendet.

oʻrluk: hendek ve kalenin tarafında olan or. — Burggraben.

oʻrinže: gizliže. — Heimlich, geheim.

oʻrulşamak: riayet etmek. — Achten.

oʻulduruk: balik jumurtasi. — Fischeier.

oʻrun l. *oʻran*.

oʻgur (*uğur*): tavaif-i etrakdan bir kabile ismi dir. — Türkischer Stammname.

oʻurlajın: çirsizže. — Diebisch.

oʻurlamak: çalmak, sirket etmek. — Stehlen.

oʻurmak: isabet etmek, rast gelmek; muvafik olmak. — Etwas antreffen, begegnen; begünstigt werden.

oʻuş: hafid. — Enkel.

oʻlamak: ujumak, tenevüm etmek. — Schlummern.

oʻraç: esvab, eşja. — Kleider, Gepäck.

oʻşatmak: benzetmek. Ähneln, gleichen. | *oʻşaş*: manend, şebih. — Ähnlich. | *oʻşamak*: benzemek, memasil olmak. — Ähnlich sein.

oʻşuş: bir jaşında-ki deve jaurusu. — Einjähriges Kameel.

oʻj (*oʻji*): çane, ev; fikr, endişe. — Haus; Besorgniss.

oʻja: küçük hemsire, kızkardaş. — Jüngere Schwester.

oʻjan: atın çilavi; devenin bir nevi; taraf, çihet. — Pferdehalter; eine Kameelart; Seite, Gegend.

oʻjat: haja, ajb, kabahat. — Bescheidenheit, Scham, Fehler.

oʻjatlík: utanışli, ajbli. — Schamhaft. | *oʻjatomak* (*oʻjalmak*): utanmak. — Sich schämen.

oʻjadçi: edeb-i savm tälím için karijelerde gezen telebe-i ulum. — Studenten, die in den Dörfern das Fasten lehren.

oʻjidak: etrafi çalili çimen ve çajirli jere denir. — Wird auf grasige und buschige Stellen angewendet.

oʻjlaç: tevaif-i etrakdan bir kabile ismi dir. — Türkischer Stammname.

oʻjlama: meşveret, şuraj-i meçlis. — Berathung, Rath. | *oʻjlaşmak*: düşünüp taşınışmak. — Sich berathen. | *oʻjlanmak*: tefekkür etmek, düşünmek, taşınmak. — Nachdenken, grübeln.

oʻjnak: ojnar şey; boçum; çilf at. — Spielzeug; Halsband; gewöhnliches Pferd.

oʻjnaş: aşik, dildade. — Verliebter. | *oʻjnaşmak*: dostluk etmek. — Sich befreunden.

oʻjrak-mojrak: jekdijerinin izinže, pejder paj. — Nach und nach.

oʻjrat: tevaif-i etrakdan bir kabile ismi dir. — Türkischer Stammname.

ojsak: bir şeyin mahijetini anlamaksızın bit-tasvir onu tasdik eden adam. — Einer der eine Sache oberflächlich nur in seiner Einbildung bestätigt.

ojsun: bir kabile ismi; bir gijah ismi dir, javšan. — Stammname; Grasart, Gras.

ojuk: ojulmuş mahal, şikaf. — Ausgehöhlter Ort, Spalte.

ok: çabuk, tez: çok; çajme çatısı. — Schnell; Pfeil; Zeltöffnung.

okar: gülenk, turna. — Kranich.

okartmak: öjretmek. — Lehren.

okınmak: nefes vurmak, çiyrimak; tevsim olmak. — Schreien; versammelt sein.

oklamak: ok çaydırmak. çok atmak; bir tarafa fırlamak. — Pfeil mit Fett einschmieren, Pfeil abschiessen; nach einer Richtung entteilen.

oklav: oklağı. — Walze.

okotmak: tahn etmek. — Zermalmern.

okra: bade, kadeh: bir nevi çarpacı illeti. — Becher; Krankheit der Vierfüßler.

okramak: atlar su ve jem içün kişnemek. — Das Wihern der Pferde nach Futter oder Trank.

okumak: jumsatmak. — Erweichen.

okun: başka, dijer. — Ein anderer.

okurmak: döndürmek, çevirmek. — Umkehren, umwenden.

ol: göl, derja. — Teich, See.

ola: tepe, küçük dağ, tel. — Hügel, kleiner Berg.

olanmak: bulaşmak, derde giriftar olmak. — Von Schmerz ergriffen.

olça (ölçe): olkadar, çok; mizan etmek. — Soviel, viel; messen.

olçak (ölçek): vezn; müsavi, mutabik. — Abwägen; gleichmässig.

olçaj: sâdet, ikbal. — Glückseligkeit. | *olçajtu*: sahib-i mimenet. — Ein Beglückter.

olçamak: çajma etmek, ganimet almak. — Erbeuten. | *olçalamak*: taraş etmek, çajma ejlemek. — Plündern.

olçar: çaber; asker jıymak. — Nachricht; Soldaten sammeln.

olçaş: moçullarda çari bir usul-i tüzim dir, bir dizini jere vaz ile bir elini dağı başına kojarak hurmet edežeji adamın dizini pus etmekden ibaret dir. — Ehrenbezeugung bei den Mogulen, das Küssen des Knies des zu Ehrenden, indem man sich auf ein Knie niederlässt und eine Hand zum Kopfe führt. | *olçamak* (*olçaşmak*): olçaş usulunu iğra etmek. — Ausführung dieser Begrüssung.

olçum: örtü. — Decke.

olilik: mevzudijet, varlık. — Das Existieren.

olkan: büyük, uluk. — Gross.

olkuş: pezmürde, solmuş. — Verwelkt.

olt: kırmızı, düzgün tal. — Roth.

olta: kulab, kança. — Haken.

oltaş: komşu. — Nachbar.

olturuzmak: oturmak, iskjan etmek. — Wohnen. | *olturmak*: bir jerde sakin olmak. — Irgendwo ansässig sein.

olmaş (*olmaş*): tarhanaja müsabih bir nevi aş dir. — Eine Art geriebener Mehlspeise.

onamak: bir işe razi olmak, bejenmek. — Zustimmung, etwas lieb gewinnen. | *onaman*: razi olamam, kabul edemem. — Ich kann es nicht annehmen.

onan: sadaket, doğruluk. — Wahrheit, Gradheit.

ondak: o minval, öjle, o rütbe. — Auf dieser Art, so.

ondamak: seda çıkarmak. — Schreien.

onduçi: dellal, padişahın çulusını halka ilan edişi. — Herold, Verkünder der Tronbesteigung des Padischah.

ondur: jüksek; çirkin. — Hoch; hässlich.

ondurmak: dindirmek, teskin etmek. — Beschwichtigen.

onçati: ehven, uşuz. — Leicht, billig.

onkarmak: işi doğruja çevirmek, ejije döndürmek. — Etwas in Ordnung bringen, gut machen.

onlamak: isret adedini ikmal etmek; on on olmak; ferjad etmek. — Schreien.

ontuş: ödünç, veresi, borç. — Schuld, Darlehen. | *ontuşmak*: ödünç para almak. — Geldanleihe machen.

onzel: jalan. — Lüge.

opmak: setr etmek, kapamak. — Bedecken. | *opatmak*: kapatmak. — Bedeckt sein.

or: hendek, şehir ve kale viranesi; jokuş. — Graben, Brandstelle der Stadt oder Festung; steile Stelle.

ora: uzakda kalan kol, maçzen ve ambar zemini. — Kammerboden.

orak: tırpan; Türkistanda bir rütbe. — Sense; Rangstufe in Turkestan. | *orak kuşu*: çirtlak. — Grille.

oram: sokak, mahale. — Strasse, Ort.

oramak: toplamak, orakla biçmek. — Mit Gartenmesser schneiden.

oran: sıfat, mukajese, ölçü. — Eigenschaft, Vergleichung, Maass.

oratlamak: lajāni söz söylemek. — Sinnlos schwätzen.

oratlasmak: askerlerin kondukları mahalde jekdijerlerini tanımak üzere bayrışmaları. — Erkennungsruf der Soldaten.

oraz: sâdet, teçelli. — Glückseligkeit.

orbay: çamur sulu düsdüjü vakit kabına japışmamak üzere

serpilen un. — Mehl womit man das Gefäß bestreut, damit die Mehlspeise nicht anklebe.

orbarmak: tuj çıkmak, nebatat nümüvv etmek. — Das Befiedern, das Gedeihen der Pflanzen.

orda: selam harem banesi. — Frauenabtheilung. | *orda bebeji*: barem aşası. — Haremswächter.

ork: rişe, tinab. — Strick, Linie.

orkamşi: örümzek. — Spinne.

orkarım: kale hendeji, tabija. — Festungsgraben.

orkusun: çengel diken. — Haken, Dorn.

orkar: ölker. — Siebengestirn.

orsa: žahil. — Unwissend.

ort: nar; zehir, aju. — Gift.

ortaşaylıq: muadil. — Gleich, ähnlich.

ortamak: jakmak, kavurmak. — Anzünden, brennen. | *ortan-*

mak: jaklıup kavrılmak, biddetlenmek. — Aufbrausen. | *ortuk*: janik, mahruk. — Verbrannt.

osun: şu; ol žanib. — Dies; die andere Seite.

oş: Türkistanda bir şehir ismi; o gibi, ism-i isaret; asma. —

Stadtname in Turkestan; Zeichen. | *oşanşa*: olkadar, şolkadar. — So sehr. | *oşanda*: orada. — Dort. | *oşandakaşa*: oraja dejin. — Bis dahin. | *oşandak*: öjleže, anın gibi. — So, derart. | *oşmunşa*: bu kadar, olkadar. — Soviel.

oşal: o, şu, ol. — Jener, -e, -es.

oşatmak: his-u hareketden kalmak, zaif olmak. — Schwach werden.

oşbulik: düdük, nej. — Flöte.

oşol: oşal. — Dieser da.

ot: sal-i türkanın ikinži senesi dir. — Das zweite Jahr der türkischen Zeitrechnung.

ot: ateş, nar; aju, zehir; geç mănāsına dayı gelir. — Feuer; Gift; in der Bedeutung von geç.

ot aşası: aslı otak aşası, çane başı. — Familienhaupt.

ota: öte taraf, ojan. — Das Jenseitige. | *otajka, otajan*: öte taraf, karsı. — Jenseits, gegenüber.

otay (otav): oda, çadır. — Zimmer, Zelt.

otaya: taž, muharebe esnasında başa konulan tuj ve çiya. — Federbusch, während des Krieges auf dem Kopfe getragen.

otarşi: tavaif-i özbekijeden bir kabile ismi dir; ordu vekil harži, alaj emini. — Özbekischer Stammname, Heeresverwalter.

otaridin beri: öteden berü. — Seit lange.

otarmak (otlamak): çera etdirmek. — Weiden lassen.

otarmak: utanmak, baja etmek. — Sich schämen.

otlamak: ateş jakmak, tutuşdurmak. — Feuer anmachen.

otlaş: taraf, jan, mertebe. — Seite, Stufe.

otluq: ateşli, alevlenmiş; çergjah. — Feuerig, entzündet.

otlukani: giah ismi dir, jorunža. — Grasname, Klee.

otmak: tuz koparmak, galib olmak, jenmek; killarını gidermek üzere bir deriji ateşe tutmak. — Sengen; die Haut behufs Haarentfernung über dem Feuer halten.

otrak: oturažak jer. — Sitzplatz.

otur: çajme, bedevij. — Zelt, Nomade. | *oturku*: aramgjah, hazirlanmış çajme. — Ruheplatz, ausgerüstetes Zelt.

otuzmak: geçi vermek, salı vermek. — Übergehen, loslassen.

ova (hova): evet, beli. — Ja, gewiss.

ovad: arkasını çeviren hayvan. — Ein Rücken bindendes Thier.

ovadir: hayvanın jan tarafına düşmesi. — Das auf die Seite allen des Thieres.

ovanmak: bi hiss ve hareket olmak. — Gefühllos und unbeweglich bleiben.

ovuş: avuž. — Flache Hand. | *ovuş ojunu*: tek-mi çift ojunu. — Grad oder Ungrad-Spiel.

ovuk: çajmenin giriş ayağları. — Thürpflocke des Zeltes.

ovul: avul. — Hof.

ovunmak: müteselli olmak, gönül aldatmak. — Beruhigt sein. | *ovutnak*: gönülü müteselli etmek, ümid ile vakit geçirmek. — Das Herz beruhigen.

öblek: çasta, bimar. — Krank.

öbüžin (öpüžin): çastalık, illet. — Krankheit.

öbük: başlarında taž olan kuşlar. — Mit Federkronen versehene Vögel.

öş: sēr; mukjafat; nihajet. — Rache; Belohnung; Ende.

ödek: tazmin, ödejiş, žeza. — Schadenersatz, Strafe.

ödem (evdem): çane, ev, divar. — Haus, Mauer.

ödlük: mahžub; jüreksiz. — Beschämt; herzlos.

öfke (öbke): çişm. — Zorn. | *öfkelik*: çişmli. — Zornig.

ögmek: toplamak, jıymak. — Sammeln, anhäufen. | *ögülmek*: jıgılmak. — Sich versammeln. | *ögülgen*: toplanan. — Das sich Ansammelnde.

ögü: žöhd; giže külahi; su almak için suju deldikleri jer. — Uhu; Nachtmütze.

ögüş: çok, zijade. — Viel.

öjül (avil Z.): memleket, ölke, vilajet, sanžak. — Land, Provinz, Bezirk.

öjke (öjken): öfke, şiş. — Lunge. | *öjkelemek*: darılmak. — Zürnen.

öjkü: gaffet, tembellik. — Faulheit, Nachlässigkeit.

öjkünmek: taklid etmek, başka kijafete girmek. — Nachahmen, sich verwandeln.

öjlenmek: evlenmek, zanedar olmak. — Heirathen.

öjlük (ojluk Z.): sahib-i hane; evlenmiş. — Hausherr; verheirathet.

öjlüşmek: kahül olmak, gaflet etmek. — Nachlässig, faul sein.

ök: insanın bedenindeki killar. — Haar auf dem menschlichen Körper.

ökçe: saylam; korkak; topuk. — Gesund; furchtsam; Huf.

ökçelemek: tepelemek. — Stossen, ausschlagen.

ökej ata: üvej baba. — Stiefvater.

ökelge: hedije, armağan. — Geschenk.

öket: javaş gidiş. — Langsamer Gang.

ökirtmek: beşiji sallamak. — Wiegen.

öklen: tevaif-i etrakdan bir kabile ismi dir. — Türkischer Stammname.

ökre asi: rişte asi. — Nudel (Mehlspeise)

öksek: jüksek. — Hoch.

öksümek: azalmak, tedenni etmek. — Herablassen.

ökte: katil, kuvvetli, bahadur. — Mörder, stark, muthig.

öktelik: lüzumsuzluk; kuvvet, iktidar. — Unnöthigkeit; Kraft.

öktej: Dşingiz han oğlu. — Sohn des Dşingiz khan.

öktek: dargın. — Zürner.

öktem: meşhur, bahadur. — Berühmt, tapfer.

ökünç: peşimanlık. — Reue. | *ökünmek*: peşiman olmak. — Etwas bereuen.

ökündüre: öküzü zarb iëün istimal olunan iyneli dejnek. —

Spitziger Stock den Ochs anzutreiben.

ökündürük: pamuçu danesinden ajırmak iëün kullanılan alet. — Geräth zum Entfernen der Baumwolle von der Staude.

ökür: dört jaşli kısırak; alişik hajvan. — Vierjähriges Füllen; zahmes Thier.

ökürfe: bel kemiji. — Wirbelknochen.

ökürmek: zijerden açlamak, öfkürdemek. — Heftig weinen.

öküz: nasihat; sal-i türkanin ikinçisi. — Rath; zweiter Monat des türkischen Jahres. | *öküzmek*: nasihat vermek. — Rath geben.

ölçe l. olca | *ölcemek*: ölmek. — Messen.

ölenk: çajır, çimen; bir nevi şarki. — Wiese, Garten; eine Art Lied.

ölke: memleket, dijar, jer. — Land.

öken: ölü, ölmüş. — Todt.

ölkü: mizan, terazi. — Wage, Gewicht. | *ölküçijan*: berç-i mizan. — Zodiak.

öllük: islak, merbut. — Nass. | *öllütmek*: islatmak, jaş etmek. — Befeuchten.

ön: ferjad, figan, ah. — Geschrei. | *ön tartmak*: ah çekmek. — Seufzen.

önekü: gadar, muhil. — Verräther, Betrüger. | *önekülük*: inad, esrar, hile. — Eigensinn, Schlaueheit.

önk: ön, sağı taraf; jemin; doğru. — Rechte Seite; Eid; Grade.

önkkol: sağı el. — Rechte Hand.

önksol: sağı sol. — Rechts und links.

önkej: kolaj; müsteri. — Leicht; Käufer.

önkelmek: sibat bulmak, zafer bulmak, doğrulanmak. — Gesund werden, sich aufrichten.

önkemet: tevaif-i etrakdan bir kabile ismi dir. — Türkischer Stammname.

önkmek: büjülemek; muvafik olmak. — Wachsen; sich fügen.

önkülmek: ejije çevirmek. — Zum Guten wenden.

önkür: jaka, etek. — Kragen, Saum.

önkürtmek: jikmak, jikup basmak. — Niederreißen, abtragen.

önküt: tevaif-i etrakdan bir kabile ismi dir. — Türkischer Stammname.

önmek (onmak): izdiad etmek, terekki etmek. — Wachsen, vorwärts schreiten.

öp: puse. — Kuss.

öpein: esliha, siper. — Waffen, Schild. | *öpeinlik*: savet. — Pfeil.

öpe, öpke: öfke. — Lunge.

öpkelmek: darılmak, hiddet etmek. — Zornig sein, aufahren.

öprenmek: silinmek, mahv olmak. — Zu nichte werden.

öprük: ževf, öökük, ujuk. — Höhlung, Erdhaufen.

öprümek: kuju öökme, batmak. — Hinabsinken. *öprülmek*: ujulmak, öökülmek. — Hinabsenken.

örke: çadır, çajme. — Zelt.

örkek: korkak; vahşi. — Feige; wild.

örketmek: tälim etmek, alişdirmek. — Unterrichten. | *örkenmek*: öjrenmek. — Lernen.

örküç: burunda olan jumru, atın jali. — Höcker des Kameels Z., Pferdemahe.

örmek: deve jününden mensuž bir nevi aba. — Stoff aus Kameelhaar gewoben.

örs: sindan; selvi açažı. — Ambos; Cypresse.

örtük: kapak, serpoş. — Decke, Kopfdecke.

ötek: jabanžı, ežnebi; mejan, orta; öteki, beriki. — Fremder; Mitte; Jener,-e,-es.

ötemek: ödemek, ževab vermek. — Bezahlen, antworten.

ötke: aji; ajik. — Bär; nüchtern.

ötkün: amir, muessir; okun demir jeri. — Befehlshaber; Eisenspitze des Pfeiles. | *ötkünjü*: jol geçen, abir. — Reiser.

ötküzmek: geçirmek, aşırmaq, irsal etmek. — Vorübergehn lassen, absenden. V. *otuzmak*.

ötlekü: bir nevi şikjar kuşu, usak kapan. — Lämmergeier Z. Jagdvogel.

ötme: ötüş, teganni; taze buğdaj sapları ki ateşde pişirirler. — Singen; Weizenstengel, in Feuer gekocht.

ötmek: aşınmak, geçmek, savmak; aff etmek; teganni etmek. — Vorübergehn; verzeihen; singen.

ötter: geçid; Türkistanda bir mevkidir; bir kabile ismi dir. — Passenge; Ortsname in Turkestan; Stammname.

ötürü: beraber, mukabil. — Zusammen, entgegengesetzt.

ötürük: jalan, eraşif. — Lüge, falsches Gerücht.

ötük: çizme, çekme; hikjaje kitabı. — Stiefel; Erzählungsbuch. | *ötükçi*: konduraşı. — Schuster.

ötünmek: rişa ve nijaz etmek, istirham ejlemek. — Bitten, flehen.

öz: iç, zuher, kalb, akraba; bir kabile ismi. — Das Innere, Wesen, Herz, Verwandter; Stammname. | *özlik*: kendilik. — Er, Ihr (Pron.). | *özidikke*: kendi gibije. — Ähnlich.

özek: bir şeyin içi, çekirdek, göbek; denizin sedası. — Das Innere, Kern, Nabel; Widerhall des Sees.

özgü: kendisine mayşus, zat-i xususı. — Eigentümlich.

özgün: suların fejezzani. — Überschwemmung.

özke: başka, dijer. — Ein anderer. | *özkeşe*: başkaşa, ajrişa. — Besonders.

özlemek: kendisine taleb etmek, arzu ejlemek. — Wünschen, verlangen.

özlik: bir nevi nebat ismi dir, sipend; nebatat özi. — Eine Pflanzenart, wilde Raute; Pflanzenfrucht.

özük: çajmeji örten keçe; çatem. — Lederne Zeltdecke; Siegelring.

U Ü

üç jılduz: mizan jıldızları. — Wage (astr.).

üca: arka; büyük. — Rücken; gross.

ücan: sefine, gemi. — Schiff.

üçargu: üçünzü. — Der dritte. | *ücalası*: üçüsüde. — Alle drei. | *üçav*: üçüde, üç nefer. — Drei Personen.

üçürmek: peran etmek. — Fliegen.

üçkalatmak: mülaşimane muamele etmek. — Sanft behandeln.

üçlük: bir nevi üç dilli ok dur. — Ein dreispitziger Pfeil.

üçkan: kırılşım. — Funken. *üçkuntuk*: şirare-paş. — Funkenverbreitend.

üekusi: uçup gitmeli, kuş uçmak. — Der Flug, Vogelflug.

üemak: çennet. — Paradies.

üeman: salınçak; dolab; çarç-i felek. — Schaukel; Kasten; Windrad.

üeraşmak (üeramak): tesadüf etmek, rast gelmek. — Begegnen, treffen.

üün: iün; budünja. — Um; diese Welt.

üşar: pazar; bir nevi hatab; mühlet; sefine; uçurma. — Markt; eine Holzart; Frist: Schiff.

üşarak: jüksek mahal. — Hochgelegener Ort.

üşarku: ejer üzerine konulan jastik. — Sattelpolster.

üşaşmak: bahsa tutuşmak, adavet etmek. — Streiten, anfeinden. | *üşaş*: adavet, bir birisine sert söylemek. — Feindschaft, hart anfahren.

üşlamak: muşaseme etmek. — Sich zanken.

üşlib: şüll, çuval, kalın iplik kinab. — Decke, Sack; grober Hanfzwirn.

üşuş: subjan çastaliji, gözde olan hal ve nişane; bir kabile ismi. — Hitzbläschen Z. Kinderkrankheit, Gerstenkorn; Stammname.

üşur: felek rast gelmesi, isabet, bereket. — Schicksalsschlag, Segen.

üdur: gün, nehar. — Tag.

üşuz: saf, pak. — Einfältig.

üşaş: ujaniş; o taraf. — Erwachen; jenseits.

üşak: sinçab karninin ve boşazinin altında-ki deri; alti aji. — Bauch und Kehlfell des Eichhörnchens.

üşakmak: gurub etmek, batmak. — Untergehen (Sonne).

üşaku: pehlu kemikleri, kaburça. — Rippe.

üşalmak: hişab etmek. — Sich schämen. V. *oşat*.

üşaz: sivri sinek. — Gelse.

üşatmak: uşatmak, bidar etmek. — Aufwecken. | *üşanmak*: uşanmak. — Erwachen. | *üşaş*: bidar. — Wach. | *üşanmaşur*: uşanmamış, gafil. — Verschlafen.

üşşur: tevaif-i etrakdan bir kabile ismi dir; uşgun şey. — Türkischer Stammname; schicklich.

üşüşmak: kahil olmak. — Nachlässig sein.

üşluk: ran, san. — Glied, Bein.

üşmak: jüksük; bir kabile ismi. — Fingerhut; Stammname.

üşuşmak: sütü uşutup joşurt japmak. — Milchsahne bereiten.

üşuk (üşük): delik, maşara. — Loch, Höhle.

üşundi: davet olunmajarak zijafete giden sümsük, ārsiz. — Ungeladen als Gast erscheinen, unverschämt.

üşuş: gougaşı. — Zänkisch.

üşaş (üşak): bargir, su meşrası. — Flussbett.

ulakmak: saşmak, joldan çıkmak. — Irre werden, vom Wege abweichen. | *ulaklamak*: jolu saşırnak, adaşmak. — Den Weg verlieren.

ulalmak (ulajmak): azim olmak, pir olmak. — Gross, alt werden.

ulaş (uluş): bölük, hisse, kismet. — Theil. | *ulaşmak*: taksim etmek, bölüşmek. — Zertheilen.

ulaşmak: vusul olmak, jetişmek. — Ankommen, anlangen.

ulat: çastalık, kolera. — Krankheit.

ulamak (ulaşmak): pir olmak, büyümek, çok yaşamak. — Alt werden, wachsen, lange leben. | *ulamak*: jaşlanmak, eytiarlanmak. — Alt werden. | *ulaşmak*: büyütme. — Wachsen lassen. v. *ulalmak*.

uluş: büyük, kebir. — Gross. | *uluşluk*: büyüklük. — Grösse. | *uluşlanmak*: tüzüm etmek. — Gross machen.

ulus: aşiretin büyüğü, kabile. — Stammfürst.

ulustuk: bismil, nimçan. — Erwürgt, halbtödt.

ulus: parça, bölük. — Theil.

ulusmak: kelblerin jekdişerine ürmesi. — Gegenseitiges Anbellen der Hunde.

uma (umaşa): uma kemiji, ustuban: müdevver sejlere denir. — Gliedbein; wird von runden Gegenständen gesagt.

umay: nesl, al, asli kemik mănāsına dir. — Nachkommen-schaft, Stamm; ursprünglich in der Bedeutung von Bein.

umak: etrakdan bir kabile ismi dir; umak dahi derler. — Türkischer Stammname.

umaklanmak: zesaretlenmek. — Muthig werden.

umalmak: muallak aşmak, muallak durmak. — Angehängt sein.

umanş: tama, ümid, intizar. — Habsucht, Hoffnung.

umşa: odun parçası, kötük. — Baumstamm.

umku: halkum, boğaz. — Rachen.

umuduk: şikjar ve seferde ve žiridde geşilen şalvar. — Jagd-, Kriegs- und Ringkampfhose.

umunmak: tama etmek, beklemek, ummak. — Gierig sein, hoffen.

uñi: žerah, tabib, hekim. — Wundarzt.

uñu: inçu. — Perle.

uñud: taleb, ödünž, borž. — Verlangen, Schuld.

unkan: at ve eşek jaurusu. — Pferd- und Esselfüllen.

ura (öre): sutun; jerden kazma enbar. — Säule; in die Erde gegrabene Scheune.

urcin: sanžak. — Fahne.

urşaži (arşuži): dişi, zevže. — Weibchen, Ehehälfte.

uruştek: fenn-i musikide bir surud dir, şarki, türkü. — Melodie; Lied.

uri: kujruşu kalkık hajvan. — Thier mit aufrecht stehenden Schwanze.

urma: işižak sudan çıkub-da soşuk suja girerken bedenine üzerene çıkan kabarıžıklar. — Bläschen welche am Körper entstehen, wenn man aus dem warmen Wasser ins kalte geht.

urnamak: jer etmek, oturmak. — Sitzen, Platz machen.

urnatmak: oturtmak, urnaşdırmak, jerleşdirmek. — Niedersetzen.

urnukmak: bagteten bir işe tutulmak. — Eine Sache schnell beginnen.

uru: zurāt için saklanmakda olan tohumun muhafazası için kazılan jer. — Grube zum aufbewahren der Körnerfrüchte.

uruş: tohum, žins. — Ursprung, Rasse.

uruk (ürük): köstek; zerdalu, kajsi. — Fussfessel; Pflaume.

uruk kajış: kism, akraba; žemaet. — Verwandter; Ver-sammlung.

urum: fenn-i askeride meleke ve meharet. — Tugend und Geschicklichkeit in Militäreigenschaften.

urun: žaj, meşjan, mahal; rütbe sahibine mayşus olan makam-i teşrifat. — Ort, Platz, Stelle; Ehrenplatz eines Würden-trägers.

urunži: fakir, geda. — Arm, Bettler.

urundalamak: intihab etmek, seçmek. — Wählen, auswählen.

urunduk: ejer esbabı. — Satteldecke.

urunk: parlak; çajmenin ortasında-ki delik. — Glänzend; Dachöffnung des Zeltes.

urunli: hafid; sahib-i rütbe. — Enkel; Würdenträger.

urunmak: öteje berije kendini atmak, çabalamak. — Sich hin und her werfen.

uruş: muharebe, ženk, dövüş. — Krieg, Streit. | *uruşmak*: dövüşmek, muharebe etmek. — Kämpfen, ringen.

urut: jurt, menzil. — Lager, Zelt. | *urutmak*: nuzul etmek, meşjan intihab etmek. — Absteigen, Platz aussuchen.

us (es): akil, firaset. — Verstand, Scharfsinn.

usal: fena, kötü, kusur. — Schlecht, Mangel.

usluk: iştılal, ifsad, fitne. — Unordnung, Verderben.

usmak: eti kemikden koparmak, soşmak. — Das Fleisch vom Knochen reissen.

usmaklamak: perde arkasında kendisini iyfa etmek, gizlen-mek. — Sich hinter den Vorhang verbergen.

ustalamak: terekki, tefevvük etmek. — Ueberragen, fort-kommen.

ustan: ırmak, nehir. — Fluss.

uşalmak: ufalmak. — Verkleinern. | *uşaltmak*: parça parça etmek. — Zerstückeln. | *uşatmak*: ufatmak. — Zerkleinern. | *uşak-lamak*: ufatmak. — Klein machen.

- uška*: er, zevç, apışka. — Gemahl.
uşlamak: tutmak, hifz etmek. — Fangen, bewahren.
uşlan: umera tarafından sipah ve ehalije verilen tām ve zıjafet. — Soldatenmahl von den Heerführern gegeben.
uşmak: teğemmü etmek, jıyılmak. — Zusammenkommen.
uştulum: sitem, zulm, hile. — Unrecht, Bedrückung, List.
uşukmak: azele etmek. — Sich eilen.
uşuluk: farz, zann. — Meinung.
uşundi: ansızın, birden bire hüçüm. — Plötzlicher Angriff.
utruzmak: elinden düşürmek, kajb etmek. — Fallen lassen, verlieren.
utkanmak: imrar-i ejam etmek, jaşamak: taklid etmek. — Zeit verleben; nachahmen.
utkari: sebeb ve illet icün bir şeje mutālik, ežel, sebeb, dajr. — Zu einer Sache gehörend; Ursache.
utkarmak: geçirmek; ezberden okumak. — Hinüberbringen; auswendig lesen. | *utkarışmak*: geçişdirmek. — Das Überschrittene.
utkur: şedid; geçiçi; keskin, tez. — Heftig, scharf, schnell.
uzayru gun: geçen gün. — Neulich, jüngst.
uzak ayrı: verem çastaliji. — Lungenkrankheit.
uzyanmak: uzlaşmak, musaleme etmek. — Frieden schliessen.
üçki: keçi, oçlak. — Ziege.
üçmek: sönmek. — Verlöschen. | *üçürmek*: söndürmek. — Auslöschen.
üçrü: son vakitlar, üzür daçi derler. — Letztthin.
üçük: jarım sönmüş mum ve ateş; silinmiş jazı. — Halbverlöschtes Licht, Feuer; verwischte Schrift.
ülkür: ülger jıldızlari. — Siebengestirn.
ülük: ölü, ženaze. — Leichnam.
ülüm: ežel; deve sütünün köpüjü. — Tod; Schaum der Kameelmilch. | *ülümlük*: ölümlü. — Tödlich.
ülütök: okun çöpü ve destesi. — Pfeilgriff.
ürkülmek: dönnek, munkalib olmak. — Sich verwandeln.
ürkümek: suud etmek, çıkmak. — Besteigen, hinausgehen.
ürkün: tufan, fortuna. — Überschwemmung, Gewitter.
ürkürmek: çam olmak. — Gekrümmt sein.
ürküt: Samarkand çivarında bir şehir ismi dir. — Stadtname.
üşmek: büjümeç. — Wachsen. | *üşüb*: büjümüş, uzamış. — Gewachsen.
üşrük: sarços. — Betrunken. | *üşrümek*: mest olmak, azmak. — Besoffen sein.
üst: jüz, ruj. — Gesicht.
üzdürme: nehirin derin jeri-ki atları üzdürerek geçerler. — Pferdeschwemme in einem Flusse.
üzgi: merdüven. — Leiter.

P

- paçi*: piade askeri, sipah. — Infanterie.
padaş: ajakdaş, pajendaz. — Kamerad.
pade: sürgü, hergele, öküz ve inek sürüsü. — Heerde, Gestüt. | *padeçi*: sürüçü, çoban. — Viehtreiber, Hirte.
paşa: çamurdan māmül divar; kil ve çamurdan japılmış bina. — Lehmwand; Lehmgebäude.
pajeke: musafirlerin kondura çıkardıkları mahal; uzakdan at koşturmak, çirit. — Platz wo die Gäste die Fussbekleidung ablegen; Pferderennen.
paku: ustura. — Scheermesser.
parçi: harbe, mızrak. — Hellebarde, Lanze.
paru: kürk; bil, ketman. — Pelz.
pas: zenk, paslanmış, biževher. — Rost, rostig.
pat pat: esvatdan dir, çabuk çabuk; çöçukların daçi kil ve çamur ile ojnadıkları bir lab dir. — Überaus schnell; Kinderspiel mit Koth und Lehm.
paze: sapan, fuluk. — Schleuder, Spalte.
peçte: pamuk, penbe, mamuk. — Baumwolle.
pejazi: nevg; bir nevi silah; deve jükünden māmül bir nevi kumaş. — Spitze; Waffengattung; Stoff aus Kameelhaar.
pelal: zayıre gömeçek mahal, ambar zemini. — Aufbewahrungsort für Getreide.
pelekte: bir janı kırılmış jumurta; parça, çüzü. — An einer Seite gebrochenes Ei; Stück.
pelepüş: donun ve destenin altına konulan ayaç. — Holz unter dem Krug.
peltek: basık söjler, pepe. — Stotterer.
pençer: selak bostanı, pançar. — Rübe.
pendük: çiçek maçi ve maçesi ve findiki ve budaç jeri. — Knospe Z. Blumensamen.
pene: köse ve gizli jer, düşmen ve zabıden iyfa olunaçak jer. — Verborgener Platz, Versteck vor dem Feinde. | *penelemek*: gizlenmek. — Sich verbergen.
peran: ok gibi uççu; tez, çabuk. — Pfeilartiger Flug; schnell.
peravlik: isaret, memlukijet. — Slaverei, Leibeigenschaft.
perıçvan: çender okuçiçi, def ve çalgı ve görültü ile zıjan-zedeçi okuçiçi. — Geisterbeschwörer Z., Zauberei unter Trommel, Musik und Lärbegleitung.
perpi: jılan taşı. — Schlangenstein.
pertel: pirtı, ufak tefek, eşja ve elbise. — Trödelwerk.
pervaneçi: ferman ber, mabejuçi, başvekil ve sadrazam kajmakamı. — Palastbeamter, Stellvertreter des Grossveziers.

- perzem* : bir nevi fasulja ve bakla. — Eine Bohnenart.
pest : alçak, aşağı. — Niedrig; gemein.
peste : fistik. — Pistazie.
peşe : sivri sinek, göbelik. — Gelse.
peşkel : yağmur mevsimi. bulutlu hava; çocukların gizlenme oyununun jeri. — Regenzeit, bewolktes Wetter: Versteckspielplatz der Kinder.
petek : ari kovani; makeddir. — Honigkorb.
petike : kursak, rude. — Magen, Darm.
petke : sarık, imame sevinğinden sarığını göke atmak ve havaya fırlamak. — Kopfbund, das freudige in die Höhe werfen des Turbans von Seite des Imams.
piç : her şeyin ufak jaramazı; soba ve başa ve ateşdan moru. — Das Diminutiv einer jeden Sache; Ofen-, Heerd- und Feuerrost.
püjüdelemek : jajan gitmek, suarisiz jürüme. — Zu Fusse gehen.
pille : koza, ipek kozası, böğek tohumunun dışarısı, ipek böğejı; çocukların hane barğında oğun mahalı. — Seidenkokon, Hülle des Käfers, Seidenwurm; Spielplatz der Kinder vor dem Hause.
piralamak : keğdisini göstermek, mejdana çıkarmak. — Sich zeigen, zum Vorschein bringen.
pis : uşuz illeti, kaşı ve kirpiji dökülmüş. — Krätze, Ausfallen der Augenwimper und Augenbrauen.
pişim : bir kerrede beşğek nesne miktari, bir defalık. — Auf einmal.
pişkarmak : tezekkür ve tefekkür etmek. — Sich erinnern.
pişme (pişi) : yağda pişmiş ufak gölçe etmek; envai lokma. — In Fett gekochtes Brodkügelchen, mehrere derartige Speisen.
pişik : hazır tam, pişmiş. — Fertig gekochte Speise.
pöcek : kalb pul ve sikke. — Falsches Geld.
puç : jaramaz, boş şey. — Unnützes Zeug. | *puçlığ* : boşluk, jaramazlık. — Nutzlosigkeit.
pupamak : pelteklemek, pepelemek. — Stottern.
pupuş : hüdhüd kuşu. — Wiedehopf.
pus : duman, kuduret. — Nebel, Trübung.
pülemek (püfleme) : nefes etmek, şiddetli nefes ile kürekleme. — Athmen, stark athmend blasen.

R

- rabe* : mathare, at kirbasi, tolum. — Becken, Wasserschlauch. |
rabeşi : abkeş. — Wasserschöpfer.
rafıdan : taze yumurta. — Frisches Ei.
rajat : ehl-i seğ ve sipahi olmayan, esnaf. — Nichtkrieger,

- Gewerbsmann. | *rajatçılık* : zira ve kesbe ehline tarh olunan vergi. — Art Steuer.
rak : bir nevi nayma dir; firib, hile. — Melodienart; List, Schlaueheit.
rasik : rastik, antimon taşı. — Augenschminke.
raš : bir şedvelin iki kenarında tümüslüp kalan toprak. — An den Bachesufern aufgeworfene Erde.
reşe : misahe, endaze, çarita. — Messung, Maass. | *reşelamak* : bir mahalın planını almak, misahe kılmak. — Ortsplan aufnehmen, messen.
reş reş : çat çat, jol jol. — Strichweise.
renşimek : zijade sarğış olmak. — Besoffen sein.
reşale (neşale) : köpük helvası, nişale. — Helva aus Schaum.
rizandalik : nezle, soğuk geçirme. — Erkältung, Schnupfen.
rube peran : şeb-i pireje manend bir hajvan ismi dir, geşe otağlarda bulunur. — Name eines flohartigen Thieres, in Nachtlagern vorhanden.
rud : ırmak, akar su. — Fluss.
rust : imlak, teajjüş. — Lebensunterhalt.
rust : kavi, kalın, sert. — Stark, dick, fest.
rusta : kudret helvasile tehije edilmiş şarab. — Mannawein.
ruşen : üç taraflı pejkau, ok. — Dreiseitige Lanzen spitze, Pfeil.
ruzan : bir nevi koju kırmızı rengi verir çalı ismi dir. — Ein Strauch von dunkelrother Farbe.

S

- sabğun* : tir, harba, pençe şeklinde olup anınla balik tutarlar. — Pfeil, Lanze zum Fischfangen.
saçma : saçılır olan şey; av tüfenkine mayşus korşun taneleri. — Zerstreubare Sache; Bleistückchen zum Jagdgeräth.
saçramak : jerinden kalkmak, fırlamak, siçramak. — Vom Platze aufspringen.
saçuk : dağınık, perişan. — Zerstreut.
sağ : baş tüjleri; siğirşik kuşu. — Haar; Staar.
sağbağ : nisaların saçına bağıldığı zijnet. — Haarschmuck der Frauen.
sadu : teganni ile buka etmek, matem çanelerde numajış etmek. — Singend weinen, im Trauerhause erscheinen.
sadulamak (sadalamak) : ah-u figan ve matem ejlemek, nevha ile hane sahibinin jēsini eżun ettirmek. — Wehklagen, Trauerschmerz vergrößern.
safi pilav : iranilerin pişirdikleri bir nevi pilav dir. — Eine Art Pilav bei den Iranern.
saydak : tirkeş; sadak, kurban. — Köcher; Morgengabe.

sajılmak: sihhat bulmak, kesb-i afijet etmek. — Gesund werden, die Gesundheit wieder erlangen.

sajın: sütlü kojun; arzu, selamet, amanlık. — Milchschaaf; Wunsch, Heil.

sajın: arzu, endişe; temenna. — Wunsch, Nachdenken; Gruss.

sajındı: jad etti, arzu ejledi, görmeji murad etdi. — Wüschte, wüschte zu sehen.

sajınmak: sajmak, ölü fezailini sajup aylamak, xatire getirmek. — Zählen, weinend die Verdienste des Todten aufzählen.

sajırta: çekirge. — Heuschrecke.

sajış hesab: kojun tādadi; süt sayması. — Schaafzählung; Melken.

sajmak: el ile parmaklarla çeküp sıymak, sikup çıkarmak. — Mit den Fingern melken, drückend ziehen.

sajramak: sayır olmak, isitmek. — Taub sein, nicht hören.

sajrı: sirt ve arka. — Rücken.

sajru: sadu, ferjad ve figan; türkü ve şarki. — Klage, Wehklagen; Lied. | *sajru sajmak*: nalan etmek. — Jammern. | *sajruşi*: aylajışi. — Der Weinende. | *sajrun*: ferjad ve figan, jalvarmak. — Klagen, flehen.

sahbi: bir nevi üzüm ismi dir, rezaki dahi denilir. — Name einer Traubenart, auch ‚rezaki‘ genannt.

saj: ırmak, çaj, büyük akar su. — Fluss, Stromwasser.

sajay: jol, usul, tarz, kanun, destur. — Weg, Art, Gesetz.

sajamak: sajmak, hesab etmek. — Zählen, rechnen.

sajdam: temiz, saf; göz taşı, parlak. — Rein: Augenstein.

sajramak: sajmak, hesab etmek. — Zählen, rechnen.

sajran: bir nevi hayvan ismi dir, sojulıyan ve keltekeles. — Thiername, Eidechse.

sajrun: sajın, hesab; hurmet, riajet. — Rechnung; Ehre.

sajrun: bejaz harir kumaş. — Weisser Seidenstoff.

sajı: vakit, an, zeman. — Zeit.

sajır: hezejan, lagv, fuhş. — Leeres Gerede, Unverschämtheit. | *sajırlamak*: hastalık ve ujku halinde hezejan kelim söjlemek. — Im kranken oder verschlafenen Zustande irre reden.

sajın: saji, hesab. — Zählung, Rechnung.

sajın: ejü, hurmetlu, riajetlu. — Gut, ehrwürdig.

sajlamak: seçmek, intihab etmek. — Auswählen. | *sajlanmak*: hesablanmak. — Zählen lassen.

sajpamak: silemek, sepemek, malis ejlemek. — Abreiben.

sajre: bülbül gibi elhan eder bir kuşun ismi dir. — Name eines nachtigallenartig singenden Vogels.

sajru: çasta, üzgün. — Krank.

sajrun: serin hava, hafif sojuk. — Kühles Wetter, kühl.

sajrusav: geçüp tēsir etmek. — Spur zurücklassen.

sajtalzılamak: durak üzer olan. —

saju: hesab, hurmet ve riajet. — Zählung, Ehre.

sak: taraf, jan; saı; jemin, rast. — Seite; gesund; Eid.

sakay: gabgab, zanay. — Doppelkinn.

sakal durluk: bir nevi gerdanlık ismi dir. — Name eines Halsschmuckes.

sakar: atların alında ‚sabah el-çajr denilen‘ nişaneje denilir. — Zeichen an der Stirnseite des Pferdes.

sakav: doıru teleffüz etmejen, pepe. — Unrichtig sprechend, Stotterer.

sakik: zühre, sabah jildizi. — Planet Venus, Morgenstern.

sakit: miriı sitaresi. — Marsstern.

sakızyan: papaıyan kuşu. — Papageivogel.

saklav: rehin; asija-i vustada hükümdarlarının hizmet için hazir bulundukları bir mevki dir. — Pfand; in Mittelasien ein für die Bedienungsmannschaft des Fürsten bestimmter Platz.

saklav: mabejn odası, saklanılaıak mahal. — Palastvorzimmer, Versteckplatz.

saksaul: kömürü māruf ve bidud bir aıaı dir. — Holz, dessen Kohle berühmt und rauchlos ist.

sakur: gözü aç adam; basid, alçak. — Mann mit offenen Augen; neidisch, gemein.

sal: bir nevi kelek dir, büyük sularda merbuten taşınılan direk. — Eine Art Floss, Mast im grossen Wasser.

salaıa: salaıak, tensir; jikamak için istimal olunan tayta. — Ausbreitung; Waschbrett.

saldav: bir nevi sal. — Eine Art Floss.

salıamak: irsal, çaber etmek. — Schicken, benachrichtigen.

salınıak: sallanıak, beşik. — Schaukel, Wiege.

salıum: çuşe, üzüm salkımı. — Weintraube. | *salıum küpe*: bir nevi küpe dir. — Eine Gefässart.

salıut: salıane; vergi müdiri. — Jahrgehalt; Steueraufseher.

salik: vergi; nişan, eser. — Steuer, Zeichen, Spur. | *salik*

birmek: çaber vermek, beşaret etmek. — Gute Nachricht geben. | *salikalıı*: silakali; şajeste, lajik. — Gewohnheit; geziemend, passend.

salınıak (salıınıak): tumar, salınıak; nusya. — Rolle, Schaukel; Abschrift.

salınmak: her jana temajül olmak. — Sich nach allen Seiten verneigen.

salkan: işıak günlerde hubub ejlejen serin rüzgarlı jer. — Luftiger kühler Platz an beissen Tagen.

salma: aı, kemend. — Schlinge.

salmak: kojmak, bina etmek; atmak. — Legen, bauen; werfen.

- saltak*: izdiham, kalabalik, jığın. — Gedränge, Menge.
saluğ: salmak almak, aluğ satık. — Kaufen und verkaufen.
salur: tefav-i türkmenijeden bir kabile dir, uruži kavm. —
 Türkmenischer Stamm.
samar: semer, tukum. — Sattel, Pferddecke.
san: joklama; hesab; parça; itibar. — Prüfung; Zählung;
 Stück. | *san görmek*: askeri joklama etmek, muajene. — Soldaten
 untersuchen, Heerschau.
sanaž: čuval, dağaržik, tulum, kirba. — Sack, Schlauch.
sanar: hesab, saji. — Rechnung, Zahl. | *sanarži*: hesabči,
 muhasebe ediži. — Rechner.
sančij: küčük harbe. — Kleine Hellebarde.
sančiš: sanži, harbe ile jekdijerini urmak. — Mit Pfeil oder
 Spiess auf einander loshauen.
sančmak: saplamak, sokmak. — Durchstechen.
sanži;ri: demirden užu saplanır bir nevi çengel, aseslerde
 bulunur sanži; mide ayrısı. — Eisenhaken, Pfeil der Wachsoldaten;
 Magengrimmen.
sandirak: sangi, sersem, šaskin, serseri. — Betäubt, albern,
 müssig. | *sandiraklamak*: šaskinlik söjlemek, sersem olmak. —
 Betäubt sein, Dummheiten reden.
sandulaž: bülbüle šebih bir kuş ismi dir. — Ein nachtigallen-
 artiger Vogel.
sanga: sana, size. — Dir, Euch.
sançarak: mağz, iç, badem içi. — Hirn, Kern.
sançrak: činçirak; čekirdek, nebat içindeki levze denilir. —
 Klingel; Samen, wird auf den Mandelkern des Obstes angewendet.
sank: suların jüzünde inžimad eden buz parçaları. — Sich
 auf dem Wasser bildende Eiskrusten.
sank: kuşların tersi. — Vogeldreck.
sanki: sanči, sersem olan baş. — Wirrer Kopf.
sankrak: öküzün ajağında-ki olan bojnuz. — Das Horn über
 der Kuhklaue.
sankulatmak: sandiraklamak, budala ve sersem olmak. —
 Einfältig sein.
sap: tar, rište, iplik; sap, deste, kulak; edat dir: sap sari
 gibi. — Faden, Schnur; Stiel, Griff; Steigerungszeichen.
sapa: kenar jer, sapmak, šehirden çariž. — Seitenplatz,
 abweichen, ausserhalb der Stadt.
sapağ: kol, kulp, deste, sap. — Arm, Griff, Stiel.
sapan: menženik, fedan; Türkistanda bir beledi ismi dir. —
 Maschine, Pflug; Stadtname in Turkestan. | *sapan oku*: sapanın
 kulpu ve açaži. — Pfluggriff.
sar: čajlak. — Storch.
sarca: žam, šiše. — Glas.

- sarž*: serkeš, sarilži, uružu. — Widerspenstig.
sarçarmak: sararmak, çasta olmak gibi. — Gelb werden,
 kränklich sein.
sarçmak: sarkmak, jüksekden ašağı uzatmak. — Herabhän-
 gen, von oben herabreichen.
sarçuk: asılmış, ašağı gitmiş, sarkık. — Aufgehängt, herab-
 hängend.
sari: tevaif-i etrakdan bir kabile ismi dir: žihet, jan, taraf,
 semt. — Türkischer Stammname; Seite, Gegend, Stadtviertel.
sari čijmak: Türkistanda Aral denizde bir körfez ismi dir. —
 Name einer Bucht am Aralsee.
sari kovan: dağ sürüsü; arar, tirek. — Gebirgsheerde; Berg-
 cypresse.
sariže: başi bozuk asker; devab çastaliji; šikjar kuşları; ol
 tarafže. — Baschi bozuk; Lastthier-Krankheit; Jagdvoegel; nach
 dortbin.
sariğ: sari; türkmen kabilesinin bir sinfi dir. — Gelb;
 türkischer Stammname.
sariğ boğa: sarı manda, öküz. — Ochs.
sariğ kuş: čuğdun bir nevi dir, bajkuş. — Uhuart.
sarik ariğ: sarılık. — Gelbsucht.
sarimtol: sarija mail, sarirak. — Ins gelbliche spielend;
 gelblich.
sarkan: sarmasik. — Zusammengeknäult.
sarpun: kiler odası, ilaf-hane. — Scheuer.
sarrak: taraftrak, bir jana temajül etmiş. — Nach einer Seite
 geneigt.
sarsaž: bir nevi kuş dir, birine siğiržik ve birine čajlak der-
 ler. — Eine Vogelart.
sarsamak: sarkmak, sararmak, hareket olmak. — Herabhän-
 gen, sich bewegen.
sart: türkistanda mütevattin olan ašaire denilir-ki asli tažik
 ve farsi dir, tat dayi derler. — Ein in Turkestan ansässiger Stamm.
sasiğ: kokumuš, tegajjür eden su. — Stinkendes, verdorbenes
 Wasser. | *sasiğmak*: kokumak. — Übelriechen.
satan: bažak, teknil bud, ran. — Schenkel, das ganze Bein.
satašmak: čatašmak, mudaxele etmek, duçar ve tesadüf
 olmak; šaka ve latife ejlemek. — Kämpfen, streiten, sich ein-
 mengen; scherzen.
satçun: satun, furuğt. — Verkauf.
satiž: sinf, sira, dizi. — Abtheilung, Reihe.
satiğ: satı, satım. — Verkauft. | *satiğži*: dellal, simsar,
 satiži. — Vermittler, Verkäufer.
satu: furuğt; sakf, dam. — Verkauft; Dach.
savas: sipaš, sitajiš. — Lob, Danksagung.

savaşmak: sai ve şehd etmek, çenk-u şidal. — Sich anstrengen, Kampf.

saun: dāvet, şemijet. — Einladung, Versammlung.

saurman: paje ile harmani alt üst edüp rüzgıara aldirmek. — Die Ernte mit den Füßen auseinander werfend dem Winde überlassen.

savaşı: çenk, muharebe. — Kampf, Krieg.

savaşmak: mukabele, muharebe; uğraşmak. — Krieg; sich abmühen.

savcı: mersul, mabejnşi, görüşü. — Gesandter.

savşat: hedije, ırmağan. — Geschenk.

savşun: ati jükden çalas edüp dinlendirmek tebrid etmek. — Das Pferd von der Last befreiend durch ausruhen lassen abkühlen.

savu: şikat, delik, mağara, ojuk. — Spalte, Höhlung.

savuy: soğuk. — Kalt. | *savumak*: üşümek. — Frieren.

savuręamak: birisine bir hedije takdim etmek. — Jemandem ein Geschenk überreichen.

savut: ziriş, zirişpuş. — Panzer. | *savut bozan*: bir nevi uğu dar ve sivri ok ismi dir. — Ein schmalspitziger Pfeil.

saz: sağ selamet, rahat. — Vollständige Gesundheit, Ruhe.

sazkab: makara, halka. — Rad, Reifen.

sebekteğin: sultan Mahmud lakabi dir; moğul lisanınęa sübük oğurlu demek dir. — Mahmud's Beiname; mogulisch ‚sübük‘: glücklich.

sebirşek: serce kuşu, usfur. — Sperling.

sebzı: havuğ. — Rübe.

sehne: sersem, miskin; ördek gibi papağan, turna. — Einfältig, elendlich; Kranich.

sekandur: zühl. — Planet Saturn.

sekit: mirriş sitaresi, beşinşi jıldız. — Planet Mars, der fünfte Stern.

sekmek: siçramak, atlamak. — Springen.

sele: sarık, kavuk, dülbend. — Turban.

seliy: rüzgjarlı, fortunali. — Windig, stürmisch.

semizmek: semirmek, tesmin etmek. — Mästen.

semsek: sümsük, serseri. — Landstreicher.

senđer: istibkjam, siper; bir kuş ismi; senđer sokmak: sanęmak. — Festigung, Schild; Vogelname; durchstechen.

sendelemek: sersem olmak, sarsılmak. — Betäubt sein.

sendelenk: sende. — Dutzen.

sendulağ: bir ilağ ismi; bir pehlivan adı dir. — Arzneiname; Name eines Helden.

senenik: cıjan, akreb; tersnak. — Eidechse, Skorpion; fürchtend.

senin: mizrak, harba. — Lanze.

senker: senđer, tabja, kala. — Festigung, Burg. | *senkerlemek*: bir mahali mustahkim etmek, tabja kılmak. — Einen Ort befestigen.

senne: beden, vüüd. — Körper.

serağ (*suray*): surağ, bişaret, müzde. — Handzeichen des Fürsten Z.; gute Nachricht.

serağuğ: sorguğ; kırmızı mum. — Federbusch; rother Siegellack.

serak: okdan, tirkeş. — Köcher.

serav (*seraj*): büjükhane ve havali; kjarvansaraj. — Grosse Umgebung; Karavanensaraj.

sercek: hikaje, masal, destan. — Erzählung, Märchen.

serde: meçlis, meşveret. — Versammlung, Berathung.

serke: kehle jumurtası, bit şanesi. — Nisse.

serkeke: ujanık, bidar. — Wach.

serkut: geğeden kalmış tam. — Gestrige Speise.

sernak: kamçı başı, kırbağ. — Geflochtene Peitsche (Korbatsch).

sersan: serasime, şaşkınlık. — Einfältigkeit.

serupa: řilāt, görümlük, baş ajağ libas. — Ehrenkleid, Brautkleid.

seskenmek: ujkudan siçrağup ujanmak. hürkmek. — Erschreckend aufwachen.

sevakil: bir nevi meğve dir. — Eine Fruchtart.

sevşat: ihlan, ırmağan, jadığar. — Geschenk, Andenken.

siçanşil: ajne, gözğü. — Spiegel.

siçek: siçan ve sercenin adları, bir kuş dir. — Sperlingname.

siçyan: siçan, fare. — Maus, Ratte. | *siçyan jılı*: sal-i türkan dajresinin birinşisi dir. — Erster Tag des türkischen Jahres.

sidem: musajkal, şeffaf. — Geglättet, dünn.

siğel: garet, jağma. — Einfall, Plünderung.

siğru: siğağak şej, zarf, kab. — Behälter.

siğin: geğikden büjükhane bir nevi. — Etwas grössere Eidechsenart.

siğinşe: küçükhisar. — Kleine Festung.

siğnaki: inşe jazı. — Feine Schrift.

siğrak: pijale, kadeh, kjase, cınak. — Glas, Schale.

siğ: amık olmağan, geçid veren kumlu su, jol. — Seichtes, sandiges Wasser, Weg.

siğağlamak: sağıklamak, ujkuda saçma sapan söjlemek. — Faseln, im Traume irre reden.

siğak: geğgin, seğar, bejhude, serseri. — Reisend, herumwandernd.

sıkık (*sıkak* Z.): geğik, ahu; sıkışmış. — Gazelle; zusammengepresst.

sıkıl: soğ nesli pak olan, banuzade, şehzade, beızade. — Von reiner Abstammung, Königssohn, Prinz.

sıkılçim: sıkındı, ıztırab, derd. — Verwirrung; Schmerz.

sikin: javaş, ażelesiz, usul ile. — Langsam, ohne Eile.

sikirmek: atı kosdurmak, sürmek. — Pferde rennen lassen, treiben.

sikirtme: geöid gibi dar mahal. — Hohler Weg.

siklik: orman, balkan; basik, darlık. — Wald, Gebirg: enger Platz.

sikirmek: ujkudan siçrajup kalkmak. — Aus dem Schläfe aufspringen.

siksan: seksen. — Achtzig. | *sikiz*: sekiz. — Acht.

siksenmek: siçramak, atlamak. — Springen.

siktamak: sızınmak, elem ile açlamak. — Bitterlich weinen.

silamak: izzet ve riajet etmek, mihrebanlik göstermek. — Ehre bezeigen.

siliş: silik, mahv, düzlenmiş. — Vernichtet. | *siliş akca*: jazısı mahv olmuş para. — Geld mit verwischter Schrift.

silinçek (silkinçek): gerdanlık, bojun askısı. — Halsband.

silkü: saf, temiz, ajdin. — Rein, hell.

silmin: bir nevi gijah ismi dir, su kenarlarında nabit olur. — Am Bachesrande wachsendes Gras.

siltmek: hareket etmek, kimildatmak. — Bewegen.

silti: karabarak nam ayağın külü. — Holzasehe.

simiz: şişman, yağlı. — Fett. | *simizmek*: simirmek, vüjüdu kuvvetlenmek. — Mästen, den Körper stärken.

sin: sen; mezar. — Du; Grab.

sinaçlık: teşrübeli, müzerreb. — Erprobt, erfahren.

sinamak: imtihan, teşrübe etmek, sanamak. — Prüfung, versuchen.

sinçamak: toplamak. — Sammeln.

sindi: makas. — Scheere.

siniş: kırık. — Zerbrochen.

sinkek: bözek, sinek. — Käfer, Fliege.

sinkil: küçük hemsire. — Jüngere Schwester.

sinkir: sinir, damar. — Ader.

sinkirtlamak: zenkde atların başağını kesüp telef etmek; arkasına düşmek. — Im Kriege den Pferden die Füße abhauend vernichten; verfallen.

sinkmak: kırılmak, bozulmak. — Verdorben werden.

sinkmek: çukura gitmek, yağmur toprağa geçmek; kuşlar başlarını kanadları altına gizlemek. — In den Graben gehen, Eindringen des Regens in die Erde; das Verstecken des Vogelkopfes unter die Flügel.

sinkramak: elem ile aheste açlamak. — Vor Schmerz leise weinen.

sınmak: kırılmak, bozulmak; teharet ve abdest olmak. — Verdorben sein; rein werden.

sinuk: kırık, bozuk. — Verdorben.

sinukturmak: bozulmak, parçalamak, kırmak. — Zerstückeln, verderben.

sipa: memur-i tabia, müterris, asker-i sipahi. — Schanzenaufseher, Kavallerist.

sipalamak: mihrebanlık etmek, oçşamak. — Liebkosen, schmeicheln.

sipalmak: kajmak, sürmek. — Gleiten, straucheln.

sipançak: muz mevki. — Gletscherort.

sipaşkan: bir nevi büyük karabine tüfengi dir, kubur. — Ein grosser Karabiner, Büchse.

sipau: mulajemet, siçamaklık, oçşajış. — Weichheit, Liebkosung.

sipka: çibuk, duşan ve afun gibi şeyler içmek. — Tabak und opiumähnliches Zeug rauchen.

sipkarmak: süzerek içmek, sümdürük içmek. — Schlürfend trinken.

sipkel: serpinti, irtisaş. — Splitter.

sipki: ifşa, intisar. — Verbreitung.

sipkin: balik seydi için mustamel bir nevi pençe dir. — Zum Fischfang gebräuchliches Hakengeräth.

sipmek: perisan etmek, dağıtmak, saçmak. — Verwirren, zerstreuen. | *sipilmek*: dökülüp saçılmak. — Zerstreut werden.

sipurça: düdük, islik. — Pfeife, Pfiff.

sirak: moçul lisanınça musarät ve taçik demek dir. — In der mogulischen Sprache in der Bedeutung von Eile.

siramak: ötmek, naçma etmek. — Singen.

sirçe: şişe, abkine. — Glas.

sird: çabuk; sert, katı. — Schnell; fest, stark.

sirek: arkadaş, joldaş; açik. — Gefährte; offen.

siryak: sirinçan, kajir jer. — Rutschbahn, rutschig.

siryān: minare, fener, fanos, alamet. — Leuchtthurm, Zeichen.

siri: pınar, bulaç, kuju. — Quelle, Brunnen.

siriş: bir nevi dikis dir. — Eine Nähart.

sirik: sik, dar. — Eng, schmal.

sirik: sirilmiş inçe ayaç. —

sirikmak: kaçmak, savuşmak. — Laufen, entfliehen.

sirilmak: kajmak, javaşçe sürtünür gibi savuşmak. — Gleiten, langsam sich fortstehlen.

sirim: çerm, dilim dilim deri. — Leder, Schichtenartiges Leder.

sirimak: ujulçamak. — Nähen.

sirin: salkin, çafif soçuk. — Kühl.

sirinçak: kajir jer, buzlu jer. — Schlüpfriige Stelle.

- sirkek* : ujkusuzluk. — Schlaflosigkeit.
sirku : xəstəlik, derd, keder. — Krankheit, Kummer.
sirmak : kajmak; teganni etmək. — Gleiten; singen.
sirmek : almak, kapmaq. — Wegnehmen. | *sirmelmək* : kapılmək, bir işdən kurtulup çıkmək. — Eine Sache loswerden.
sirtak : bir nevi palto dir: teber, balta. — Eine Art Oberkleid; Axt.
siskennemək : dehsət ile ujkudan sığrajup kalkmaq. — Heftig aus dem Schläfe erwachen.
sivgelük : sevgili, dost, mühibb. — Geliebter Freund.
sivgüzi : sevişi, aşık, jar. — Liebhaber, Geliebte.
sivgüm : sevdijim, mühabbet. — Liebe.
sivinşi : müdeşi, muybir. — Benachrichtiger.
sivük : sevilmiş, mühabbet, aşk. — Geliebt, Liebe.
sivük : memenin uşu. — Brustwarze.
sivürmək : silüp sivri etmək, boğ uzamak, traş etmək. — Spitzen, ausdehnen.
sizgi : elem, derd, keder. — Schmerz, Kummer.
sizürmək : nakş etmək, ima etmək. — Malen, gravieren.
sizildamak : teşekki etmək. — Sich beklagen.
sizindu : katra katra akan su. — Tropfend fließendes Wasser.
sizkek : göz perdesi. — Augenlied.
sizmak : nakş ve hak etmək. — Zeichnen, gravieren.
sizmek : teferrüs etmək, hiss etmək. — Meinen, wahrnehmen.
soba : jüksek boylu; dajak, dejnek, sopa. — Von hoher Gestalt; Stock, Stab.
sobaj : hafif, suari. — Leicht; Reiter.
sobsun : inşi, gevher. — Perle, Schmuck.
soğ : dam, ev örtüsü; serma, kış. — Dach; Kälte, Winter.
soğalamak : harba uşu ile birisini sançmak, dörmək. — Jemanden mit der Lanzenspitze stechen.
soğli : şiş kebabi, külbasti, kızartma. — Spiessbraten, Rostbraten.
soğulğan : solğan, keltən keles soğulğan, bir ilağ ismi dir. — Ein Arzneiname.
soğun : bir nevi dağ öküzü, soğak dahi derler. — Damhirsch.
sok : postu alınmış erzen; gam, derd. — Enthülste Hirse; Kummer.
sok : bed nazar; tamakjar, gözü aç. — Böser Blick; geizig.
sokar harçunu : sujun jüzüne bir taş atıldıkda hasil olan müdevver dalga. — Wellenringe im Wasser, durch Steinwürfe verursacht.
sokmak (sokmağ) : büyük jollarda münşaiib olan dar yol. — Ein vom Hauptwege abzweigender schmaler Nebenweg.

- sokman* : büyük yol çizmesi; bir nevi un helvası. — Grosse Reisetstiefel; eine süsse Mehl-helva.
sokranmak : mirıldanmak, dudak altından javaş javaş söjlenmek. — Murren, zwischen den Lippen sprechen.
sokum : zebb olunan kurban, zebb için hajvanatı semirtmek. — Opferlamm, das Thier zum Opfer mästen.
sokun : cijenilmiş, ezilmiş. — Zerkaut.
solakaj : ağızdan akan su. — Speichel.
solumak : solmak, sık sık nefes almak. — Verblühen, rasch athmen.
solunğan : sadr illeti. — Brustkrankheit.
sonk : son. — Ende. | *sonkgi* : sonu. — Seine Enden. | *sonkra* : sonra. — Nach. | *sonkuja* : sonuna kadar. — Bis zu Ende.
sonkol : sol dest, solak. — Linke Hand, linkisch.
sonmak : arz-i takdim etmək, riza olmak. — Jemandem widmen, überreichen.
sop : süpürge, miknese. — Besen.
soruy : sorak, sual. — Frage. | *soruy günü* : ruz-i sual. — Das Jüngste-Gericht.
söğdemis : istirahat için teneffüs etmək, asajis. — Ausruhend athmen, Ruhe.
söğdenis : kahve altı, kuşluk. — Frühstück.
söğünş : zeğr, galize. — Derbheit.
söğüş : at kemiklerden kajnajup soğulmuş, derisi alınmış; takdir, hakaret. — Fleisch-Fricassée; Schmähung. Z.
sököl : xəsta, zaif, sakat. — Krank, schwach.
söngək : kemik. — Knochen.
söngü : mızrak, harba. — Lanze.
sözaul : firarileri taburuna ve firkasına irza etmək üzere mēmur olan şaxs. — Ein mit dem Rücktransport der Flüchtlinge betrauter Mann.
sözgi : söz ehli, teržuman, tilmağ. — Übersetzer, Dolmetsch.
sözen : sözülen nesne, katik. — Ein durchsehites Ding. | *sözük* : sözülmüş. — Durchsieht.
sözgüc : sözüzü alet, keğir. — Filtrirapparat.
sözlemek : söjlemek, tekellüm etmək. — Sprechen.
su başı : Türkistanda bir rütbe dir. — Rangstufe in Turkestan.
sudak : Sihun nehrinde bulunur bir nevi balik dir. — Ein im Sihun Flusse lebender Fisch.
suğalmak : jasl kesb etmək, nem olmak. — Feucht sein.
suğaşmak : su jere batup topraklar doymak. — Das nass Werden der Erde durch Einsickern des Wassers.
suğarmak : suvarmak, sulamak, eraziye su vermek. — Begießen, bewässern.
suğur : kova, suğarmakdan gelme. — Eimer.

- suhremiş*: pek kısa olmak; bahane aramaklik, sebeb bulmak. —
Sehr kurz sein; Vorwand suchen.
sujal: bir nevi kilid, sürme. — Eine Art Schloss, Riegel.
sujanmak: jasadnamak, jan üzere dajanmak. — Sich stützen.
sujamak: jan üzere dajamak. — Sich auf die Seite stützen.
suje: kapu sürgüsü, sürme. — Thorriegel.
sujyun: gejik; sojgun. — Gazelle.
sujuk: dar, inçe. — Schmal, dünn.
sujurçamak: ihsan. bahşiş vermek. — Schenken. | *sujurçal*:
ihsan, bahşiş. — Geschenk.
suçurmak: žida etmek, kinından çıkarmak, bir şeyi diger bir
şeyin içinden çıkartmak. — Scheiden, aus der Scheide ziehen, aus-
einandernehmen.
sukay: bir nevi büyük gejik. — Eine grosse Gazellenart.
sukajar: iki irmakin çatalı. — Zusammenfluss zweier Flüsse.
sukizi: suluk, şuluk. — Vorgehen.
sukkur: büyük dibek, havun. — Grosser Mörser.
sukur: kuru, suju çekilmiş olan jer; kör, gözü patlamış. —
Trocken, entwässerte Stelle; blind.
sukur: bir nevi ördek ismi dir, turna. — Eine Entenart.
sulu: güzel, revnaklı. — Schön, glänzend.
suray: sual, haber, malumat, muajene. — Frage, Nachricht,
Kenntniss, Untersuchung.
suramak: sual ve tabkik etmek, hatır sormak. — Ausfragen,
untersuchen.
suran: žemijet ve kalabalik içinde leşker teferrüdü. — Aus-
musterung zum Soldatenstande.
surkut: žuranın dibinde kalan şey, jutum. — Bodensatz,
Trunk.
susak (*susak*): tişne; çemçe; sözüzü alet: mutehaffir. —
Durstig; Schöpflöffel; erstaunt.
susim: mutehajjir, sükjut. — Erstaunt, Schweigen.
sustajmak: jorgun olmak. — Ermüden.
susun: ajran, ab-i doç. — Molken, Saure Milch.
susunmak: sulanmak, su içmek; teskin olmak. — Wasser
trinken; beruhigt werden.
sutari: kaburga, pehlu kemikleri; masyara, şakaži. — Rippen;
Spasmacher.
suva: ırmağan, hedije. — Geschenk.
suvarmak: su içirmek. — Tränken.
suvat: sujun meşazi, pınar. — Wasserquelle.
suçuk: revnaklı; akar. — Glänzend; fließend.
suçurmak: kuvvetle emmek. — Stark säugen.
sübük: iz, nişane, alamet; ajak. — Spur, Zeichen; Fuss.
sübülemek: iz ve nişane brakmak. — Spur oder Zeichen lassen.

- süçük*: leziz, tatlı. — Schmackhaft, süß.
süder: mājjet çalkı, usak takımı. — Begleitung, Dienervolk.
südrelemek: sürmek, temdid etmek, def etmek. — Treiben
verlängern, vertreiben.
süjari: sijaħ jaç, rugen. — Fett.
süklemek: eti suja kajnamak, çorba pişirmek. — Fleisch im
Wasser kochen, Suppe kochen. | *sükleme*: suja pişmiş olan et,
jaçni. — Im Wasser gekochtes Fleisch, Brühe.
süklün: süljün, jaban tavuğu. — Fasan.
süksük: bir nevi odun. — Eine Holzart.
sükü: küçük harba, mızrak. — Kleine Lanze. | *sükücek*: avda
kullanmak üzere uđları sivri ve uzun doçru okları, açaž oklava. —
Ein walzenartiger dünn spitziger Pfeil als Jagdgeräth.
süldüz: tevaif-i etrakdan bir aşiret ismi dir. — Türkischer
Stamm.
süklün: jabanı tavuk. — Fasan.
sülpük: füsürde, solmuş. — Welk, verwelkt.
süm: jek pare, bütün, kavi, içi boş ve kavuk olmajan. —
Aus einem Stück, hohl.
sümkürük: sümük, tükürük. — Rotz, Speichelauswurf.
sümü: fajdesiz, nafile. — Unnütz, vergebens.
sün: erkek ördek. — Enterich.
sünçar: sunkur, toğan. — Jagdfalke.
süpün: çoš haber, eji havadis, müzdeži. — Gute Nachricht.
süpü: tilki, buri. — Fuchs, Wolf.
süpürgü: süpürge. — Besen.
sürçe: težessüs, tereddüd. — Untersuchung, Bedenken.
sürçmek: zele etmek, kajmak. — Ausgleiten. | *sürçek*: kajı-
lažak mahal. — Schlüpferige Stelle.
sürkemek: sürüklemek, imhal etmek. — Aufschieben. | *sür-
kenmek*: sürüklenmek, jerlerde jatmak. — Auf der Erde liegen.
sürkeül: leşkerin ukbunu gözetmeje mēmur olan bölük. —
Eine mit der Beobachtung der Heeresbewegung betraute Ab-
theilung.
sürmisi: hars etmeklik; sual; muharebe esnasında çekilen
ferjad. — Erdcultur; Frage; Kampfgeschrei.
sürtürme: iyraž, sürgün ilaži. — Austreibung.
sürük: sürü, hergele. — Heerde, Stuterei.
süsar: sansar, gücüken, samur, sinžab. — Geier, Zobel,
Eichkätzchen.
sütkelegen: sütlejen, süt veren. — Milchgebend.

Ş

şafşal: jarasiksiz elbise; kelami ve akli saçma ve perişan olan adam. — Unnützes Kleidungsstück; schwachsinniger Mensch.
şaydarlık: kajmakamlık, vekalet, hediv, hükümdar. — Statthaltereı, Fürst.

şayçımak: bir kimesneji zem-i kadh etmek, nemmamlık. — Verläumden.

şayıldak: kojunun dunbesinde-ki kujruk; rutub. — Schafschweif; Feuchtigkeit.

şayirdak: su sesine benzer gürültü, şarıldı. — Wassergetöse.

şayla: islik, ağızdan çıkan ses. — Pfiff, der vom Munde kommende Laut.

şaj: gına sahibi; çajırlı iş, mükemmel. — Besitzer des Vermögens; vollkommen.

şajak: çoğa ve sair nesnelerin mensuzu. — Stoffgewebe.

şak şak: esvatdan dir, şakir şakir ses etmek, şrak şrak vurmak. — Ausrufung, 'şakir şakir' klingen.

şaka: aşuri, zijade; masğara, divanê. — Überaus; Spott, verrückt.

şakirdamak: yağmur yağmak, bülbül hoş elhan etmek; sulu kazan, semaver, ibrik kajnamak. — Regnen, Nachtigallgesang; sieden.

şaldır şaldır: su bālādan nuzul ederken hasil olan ses, şaldırma. — Der Schall des von oben kommenden Wassers.

şalçurt: hem suda ve hem karada jaşajan hayvanat. — Die im Wasser, wie auf dem Trockenem lebenden Thiere.

şali: kabuklu pirinç, postu alimamiş erz, mukaşşer olmajan pirinç. — Ungehülster Reis.

şaltmak: tezejn, tertib. — Verzierung, Ordnung.

şamjan: çajme, hergele, çadır, perde. — Zelt, Hütte, Vorhang.

şançur: zil ve nāra avazi, sūrna sesi. — Hoboeklang.

şankurak: dojak, dojnak sesi. — Huf Z.

şapat: tokat, sille. — Ohrfeige.

şapir-şupur: mühmilatdan dir, zijadesile ve vezd ile öpmek, bir birile öpüşmek. — Zwitterwort, mit Gefühl küssen, sich küssen.

şapirdamak: azele tām ekl ederken ağız ve dudaktan şab şab çıkan ses, hareket, seda. — Während des schnellen Essens hörbarer lauter Klang, Stimme. *şapirdi*: azele jerken ve ezerken dudaklardan sadr olan avāz. — Das laute Kauen.

şarke: esvatdan dir, hatab janarken çıkan avaz ve şakirdi. — Das Knistern des brennenden Holzes.

şartlamak: su akarken çaylamak, fiskirmek, su çok seslenmek. — Das Rauschen oder Plätschern des fließenden Wassers.

şatur (*şati*, *şatur* Z.): nerdüban; çati; çatirdi. — Leiter; Dach; Klang.

şavçum: gulgule, görültü. — Lärm, Geräusch.

şavkele: kirgiz kadınlarının baş örtüsü. — Die Kopfbedeckung der kirgisischen Frauen.

şebazum: leşker şeb-elman vuruşu, muharebe. — Kampf, Krieg.

şeberran: meşhur bir beledi ismi dir; bir nevi sijah üzüm. — Name einer berühmten Stadt; Art schwarzer Trauben.

şebik: leke, pislik, mindarlık; yağlı, kirlil. — Fleck, Schmutz; fleckig, schmutzig.

şekançin: kadınların baş örtüsü, çadır, çarşab. — Kopfbedeckung der Frauen, Zelt.

şelajin: masğara, herzegu. — Geschwätzig.

şellaki: lafzen, gougaşı. — Zänkisch, geschwätzig.

şeran: tez, çabuk. — Schnell, eilig.

şete: urmak, tepmek, hayvanın arka ayağı ile urması. — Stossen, das Stampfen mit dem hinteren Fusse.

şelal: desise ve edebsizlik ile birisinden bir şeyi koparmak. — Mit List von Jemandem etwas herauslocken.

şemal: rüzgar, hava; dal, ayağ sürkünü. — Wind, Luft; Zweig.

şib: japağı, bürünçük, bir nevi kumaş. — Wolle, Schleiertuch, Stoffart.

şibak: ufak tefek, ebniyeji örtmek için mustāmel dir. — Kleinigkeit, zum Bedecken der Gebäude gebräuchlich.

şibke: dirfeş, japrak; pençere, dilik dilik. — Ahle; Blatt; Fenster.

şidurçu: bir nevi nej dir, düdük. — Flötenart, Pfeife.

şiraul: teşrifatçı, mihamandar: türkistanda bir rütbe ismi dir. — Zeremonienmeister, Wirth: Würde in Turkestan.

şil: usul, göz; kiş tedarikini görmek, kaldırmak. — Art und Weise; Vorbereitungen zum Winter.

şilamak: sevk etmek, göndermek, irsal. — Senden, entsenden.

şilan: selatin ve umera sofrası; asakere tām, zijafet vermek. — Tisch des Grosshern; den Soldaten Gastmahl geben.

şilapçı: kasablar ketyudası. — Oberhaupt der Fleischhauer.

şilim: samaç, kendir, ayağdan çıkan tutkal. — Harz, Hanf, ein aus den Bäumen fließender Harz.

şilirçamak: avlamak, şikjar etmek. — Jagen.

şilki: ağızdan teresşüx eden su. — Aus dem Munde sickern des Wasser.

şilkın: akli az, ārsiz kimesne, namussuz, usandırıçli. — Von kurzem Verstande, unverschämt, ehrlos.

šiltik: čamurlu olan mahal, batac; jalan iddia. — Kothiger Platz, Sumpfsplatz; falscher Anspruch.

šima: emmek, suçurmak. — Säugen.

šimalmak: čemrenmek, kollari sıçamak. bir işi žid ejlemek. — Sich aufschürzen, den Ärmel aufschürzen, sich über etwas ereifern.

šimizmak: kajnamak. — Kochen.

šin: šadi, žünbüş, zevk, sefa. — Munter, Unterhaltung.

šinlik: šadmanlık, zevk. — Fröhlichkeit, Vergnügen.

šinik: kitā, fasl; moçullar hakimlere bu unvani itlak ederler. — Stück, Theil; die Mogulen geben ihren Richtern diesen Titel.

šipal: bahadur, kahraman. — Muthig, tapfer.

šipurme: koz derisinden dikilmiş külah, kalpak. — Ledermütze, Kalpak.

širalça: sajd ve mal ganimetden isabet eden hisse; insan ve hayvanatın belinden jokuri tarafi. — Jagd- und Beuteantheil; Obertheil des Menschen und des Thieres.

širam: makam, mesken, vatan. — Ort, Aufenthalt, Vaterland.

širdar: bir nevi libas, bejaz kaftan. — Kleiderart, weisser Kaftan.

širya: av, avda tutulan hayvanat. — Jagd, Jagdbeute.

širis: čiris, jelim. — Kleisterart, Harz.

širlayan: susam jayı, rugen. — Sesamöhl, Öhl. | *širlayançi*: usar; saz kullajıçı. — Öhlverkäufer.

širtildamak: širildamak, çafife ses, su sesi gibi. — Dünne Stimme, der Wasserstimme ähnlich.

šiš: büyük demirden ijne miç; kabarçik, verem. — Grosser Eisennagel; Geschwulst.

šişek: šişkin; bir nevi büyük kojun, ika jaşında kuzu. — Angeschwollen; eine grosse Schaafart, zweijähriges Lamm.

šişlamak: šise saplamak, šise saplajup dizmek, örmek, sançmak. — Durchstechen, durchspiessen, bohren.

šişmek: šişman olmak, kabarmak, semiz olmak. — Dick sein, anschwellen.

šišür: šişkinlik, šişman. — Dicke, dick.

šit: jajın bir esbabi dir. — Bogenzugehör.

šivran: bir nevi šeftali ismi dir; bus. — Eine Pfirsichart; Kuss.

šudrun: šebnem, kirav, çij. — Thau; Reif.

šuduru: bir nevi düdük ismi dir; balaban. — Name einer Pfeifenart; dick.

šukun: ses, šamata, gürültü, kouga. — Stimme, Lärm, Streit.

šulaj: edat dir, šöjle böjle, mundak, bu gibi. — Soso. | *šulaj*

bulaj: öte beri, öjle böjle, andak mundak. — Dies und das, soso.

šulakaj: ağızdan akan su. — Aus dem Munde fliessendes Wasser.

šumur: çiray, lamba, işik, kandil, ajdın. — Licht, Lampe, Helle.

šundak: sölježe, böjleže. — So, derartig.

šunçaça: šol vaktä dejin, bu zemana kadar. — Bis nun.

šunkar: šungar, lačin. — Eine Art Jagdfalke, Sperber.

šur: tuzlu jer; bir gjah ismi dir; tevaifi türkmensiden bir kabile nami-dir. — Salziger Platz; Grasname; Stammname. |

šurtak: tuzlu mahal, bir nevi šura zarde husula gelen açağ ve odun. — Salziger Boden, auf salzigem Boden wachsender Baum und Gehölz.

šuran: karişiklik, inkilab, telaş. — Umsturz, Aufruhr.

šuri: šur, güberçile. — Salpeter.

šüdkar: peri kazmak, jarmak; sapanla sürülmüş tarla. — Graben, spalten; aufgeackertes Feld.

šük: doçru, sadik olan. — Grade, aufrichtig.

šükün: fal çajr, mimenet; bugün daçı demek. — Gutes Vorzeichen, Glück; heute.

šükür: šemsije, çatr. — Sonnenschirm, Zelt. | *šükürçi*: šemsijedar; türkişanda bir rütbe ismi dir. — Schirmhalter; Würdenamen in Turkestan.

T

tab: perestiş, zijaret. — Anbetung, Pilgerfahrt.

tabin: bir bölük asker. — Soldatentruppe.

tabur: ibadet, perestiş, tapu. — Anbetung, Götzenanbetung.

tabulça: tabulça, dubulça açağı, jilgin. — Tamariske, Tamariskenbaum.

taçanmak: kendini bejenmek, tekebbür etmek. — Sich gerne haben, stolz sein.

taçik: jabançi; asija-i vustada farsî tekellüm edenlere taçik, ve türki tekellüm edenlere ‚tat‘ tåbir edenler. — Fremd; in Mittelasien werden die persisch sprechend ‚taçik‘, und die türkisch sprechenden ‚tat‘ genannt.

taçkin: kibir, azimet, uluglug. — Stolz, Grösse.

taça: daji, validenin biraderi, taçaji. — Onkel, Muttersbruder.

taçaça: Helaku çan umerasinden birisinin ismi dir. — Name eines der Anführer des Helaku Khan.

taçaj: daji, validenin biraderi, taça. — Onkel, Muttersbruder.

taçajza: tejze, validenin kizkardaşı. — Tante.

taçar (tiçar): tekne, çamurdan büyük zarf. — Trog.

taçar: kab, zarf, kese. — Behälter, Beutel.

- taxil*: mezruat, zayıre, solu jer, ekmeje kabul erazi. Ackerfeld, wässeriger Platz, zum Ackerbau geeigneter Boden.
- taxtuk*: gilaf, zarf, kab, kin. — Scheide, Behälter.
- tajaylamak*: dajak atmak, vurmak. — Schlagen, prügeln.
- tajamak*: jasadamak, kuvvet vermek. — Sich stützen, kräftigen.
- tajanşak*: arka vermek, asa tutmak; tejze. — Stützen, Stock ergreifen; Tante.
- tajşak*: kajaşak jer, sejrileşek jer, bozlu mevki. — Rutschplatz, Spazierplatz, eisbedeckter Platz.
- tajraş*: kajaşak sulu ve buzlu mahal, sivişik jer. — Rutschiger, wässeriger und eisbedeckter Platz.
- tajran*: çun-rize köpek, neşis hayvan. — Bluthund, unreines Thier.
- tajrur*: çok kajişi, kizak ile kajişi. — Schlittschuhläufer.
- tajımrur*: kajmajişi. — Ausgleitender.
- tajır*: kajar mahal, tajgak jer. — Rutschplatz.
- tajış*: hoşa, kjabat, mirza. — Meister, Schreiber.
- tajlak*: iki jaşında-ki deve. — Zweijähriges Kameel.
- tajmak*: kajmak, jükü denk denk etmek. — Gleiten, eine Last in Gleichgewicht erhalten.
- tak*: bir nevi ayaş ismi dir; büyük binâların balası. — Baumname; Oberer Theil grosser Gebäude.
- taka*: kullab, çengel, sargı. — Haken, Umschlag.
- takar*: ekşi, türş, kuru. — Sauer, trocken. | *takarmak*: kokmajarak ekşimek. — Ohne Geruch säuern.
- takav (taka)*: nal, at nalı. — Hufeisen. | *takovşi*: nalbend, sejis, mirayor. — Hufschmied, Stallmeister.
- takel*: birisine iltifat ederek kani etmek. — Jemanden befriedigen.
- taki*: dayı, jine, hem. — Auch, wieder.
- taktuk*: gilaf, zarf, tütün ve tömbeki tavlası. — Deckel, Tabak- und Tömbeki-Behälter.
- takir*: kati, kuru, sirt jer; gezerken takirdi eden mahl; ot bitmez ve taşsız bir mevki; su için çobanların muraşat edeşek mekjan. — Stark, trocken, steiniger Platz; Fussweg, auf dem gehend man klappert, stein- und grasloser Platz; Wasserplatz der Hirten.
- tal*: diplak, düz; sürgün; şay; xılaf. — Nackt, glatt; verbannt; Zweig; Gegentheil.
- tala*: talaş, kamış ve başka bunun gibi şeylerden kırılıp ajrılan parça. — Splitter, Rohr- und rohrähnlicher Splitter.
- tala*: jayma; jeşillik; düşünmek. — Beute; grüner Platz; nachdenken.
- talabımak*: istek etmek, kibirdanmak, teleb etmek. — Etwas wünschen, verlangen.

- talaj*: çok, köp; uzak; meşhul ve bilmedik kimesne. — Viel; entfernt; Unbekannter.
- talak*: tihal. — Milz.
- talamak*: talan etmek, vurmak, çapmak. — Plündern, angreifen.
- talan*: jayma. — Plünderung.
- talaz*: kojan. — Wirbelwind.
- talbitmak*: telaşlanmak, çarpınmak. — Irre werden.
- talrak (talra)*: mevş. — Welle.
- talıamak*: tefrik etmek. — Unterscheiden.
- talıan*: jumuşak, mülajim. — Weich, linde. | *talıan etmek*: jumuşak etmek, çinetmek. — Weich machen, zerkaue.
- talıum*: girdab. — Wirbel.
- talıya*: şıtab, iztirab. — Eile, Unruhe.
- talikmak*: yasta olmak. — Krank sein.
- talkiç (talkişi, talışi)*: dalışi, goltaşi. — Taucher.
- talku*: bir nevi şikjar kuşu-dur. — Eine Jagdvogelart.
- tam*: dam, bina örtüsü; katra, damla. — Boden, Dachdecke; Tropfen.
- tamaç*: damaç, boçaz. — Gaumen, Kehle.
- tamaçsa*: bir nevi çivi, mismar. — Eine Art Nagel.
- tamşi taşi*: katra, damla, mikdar. — Tropfen, Menge.
- tamişmak*: damlamak, katra katra nuzul etmek. — Tropfen, tröpfeln.
- tamizmak*: katra katra sizdirmek, damlatmak. — Tropfenweise fliessen lassen.
- tammak*: tamlamak. — Tropfen.
- tamşınak*: damla damla su içmek. — Tropfenweise trinken.
- tamuç*: zehennem. — Hölle.
- tamak (tamaç)*: boçaz, hulkum; külah, kalpak. — Kehle; Mütze.
- tamur*: taşın ve ayaşın jol jol ajrısı, damar; açretlik kardeş. — Stein- und Holzader; Jenseits-Genosse.
- tan (tank)*: şübhe, tãşüb. — Zweifel, Verwunderung. | *tank kalmak*: dona kalmak, hajretde kalmak. — In Verwunderung bleiben.
- tanaban*: ufak ip; vergi akçesi; endaze. — Kleiner Strick; Steuergeld; Elle.
- tanıu*: münker, tanımiş. — Verkannt, erkannt.
- tanımal*: tanımiş, bilinmiş. — Erkannt, gekannt.
- tanış*: bildik, aşna, dost, görülmüş. — Bekannt, Freund, Gesehener.
- tank*: sahar, tulu, şafak. — Dämmerung, Abendroth. | *tank atmak*: sabah olmak. — Dämmern.
- tankıldu*: inkjar etdi, çevirdi. — Er leugnete, er verdrehte.

- tankırtmak*: hajretle bakmak, mahv olup baka kalmak. — Staunend betrachten, stier blicken.
- tankıraj*: arzin jokarisi, gam. — Gaumen.
- tankla*: jarin, erte, gelezek gün. — Morgen, der kommende Tag. | *tankırajı gün*: jarinki gün. — Der morgige Tag. | *tankırajın*: sabahlajın. — Morgens.
- tanklamak*: şaşmak, tãžüb etmek. — Irre werden, sich verwundern. | *tanklatmak*: istigrab etmek; tulua kadar beklemek. — In Verlegenheit bringen, bis zum Morgenaufgang warten.
- tankmak*: jol başlamak, denk japmak. — Binden, Waarenballen machen.
- tankuklanmak*: istigrab etmek, dona kalmak. — Erstaunen, starr werden.
- tanlamak*: tefrik etmek, ajirmek. — Auswählen.
- tanmak*: inkjar etmek. — Leugnen.
- tansur*: aži̇b; hedije, irmağan. — Wunderbar; Geschenk.
- tanuklamak*: ikrar etmek, doğru söylemek. — Bestätigen.
- tap*: eser, nişan, alamet. — Spur, Zeichen.
- tapıžimek*: hareket etmek, kimildamak. — Sich bewegen.
- tapku*: azar, hakaret. — Tadel, Verachtung.
- tapkur*: arabalar birbirine zinžirle kuşadılup kale şekline girmiş istihkam; tabur. — Eine aus zusammengebundenen Wagen errichtete Wagenburg; Lager.
- taplamak*: çijnemek, ezmek. — Zerkauen, zermalmen.
- tapmak*: bulmak; peristiş etmek. — Finden; anbeten. | *tapınmak*: puta tapmak. — Götzen anbeten. | *tapışmak*: buluşmak, sedaket etmek. — Begegnen, Gutes thun.
- tapmak*: hareket etmek, kimildanmak. — Sich bewegen, sich rühren.
- tapşurmak*: teslim etmek, sipariş etmek, emanet vermek. — Übergabe, Auftrag geben, anvertrauen.
- tapu*: sened; ität; sežed edüp baş ejmek. — Urkunde; Gehorsam; sitzend sich verbeugen.
- tar*: slk, teng. — Eng. | *tar tar*: dar dar, tek tek. — Sehr enge.
- tarajaj*: servi ayaži, kavak; fahta kuşu. — Cypresse; Pappel; Sperber.
- tarajıži*: ekinži, çift sürüžü. — Sämann, Ackersmann.
- taram*: pare, kitä, parça, bölük. — Stück, Theil.
- taranže*: piç, namussuz çožuk. — Bankert, Schandbube.
- tarankıru*: terek ayaži, kavak. — Tamariske, Pappel.
- taratmak*: bilmemek, tanımamak. — Nicht wissen, nicht kennen.
- taravlik*: darginlik, elem ve kederlik. — Zorn, Sorge.
- tarbak*: siçan juvası, fare deliji. — Mäusenest, Rattenloch.

- tarçın tartmak*: dar içün tartmak, ah çekmek, inlemek, nale ejlemek. — Seufzen, schreien.
- tarçık*: behar alefinden devabbin tokluğu. — An Frühjahrs-Futter sattgegessenes Thier.
- tarıaži*: muhažirin guruhu, kendi memleketinden dijer bir memlekete geçmiş olan kabile. — Auswanderertruppe, ein aus seinem Lande in ein anderes Land ziehender Stamm.
- tarıamış*: hüžret görmüş, dağılmış. — Weggezogen, zerstreut.
- tarıan*: aff-i umumi, imtiazlı, tarıan olan adamdan bir şey alınmaz, muharebede eline düşürdüğü ignami zabt eder ve bila ruhsat huzura gelir. — Allgemeine Verzeihung; ein Privilegierter, dem erlaubt ist, Kriegsbeute zu behalten und ohne Erlaubniss vor dem Herrscher zu erscheinen.
- tarış*: dari, erzen; dağınlık. — Hirse; das Zürnen.
- tarıkmak*: žan sikilmek. — Sich ärgern.
- tarımak*: paş etmek, saçmak. — Verbreiten, zerstreuen.
- tarkamak*: dağılmak, perişan olmak. — Sich zerstreuen, verwirrt sein. | *tarkalmak*, *tarkaşmak*: perişan olmak. — Verwirrt sein. | *tarkatmak*: taksim etmek, bölüklemek. — Vertheilen.
- tarlan*: büjük bir şikjar kuşu. — Grosser Jagdvoegel.
- tarmatmak*: tirmaşmak, güc hal ile kale ve divare süd etmek. — Hinaufklettern, sich auf die Festung oder Mauer hinaufwinden.
- tarnav*: žedvel; arik. — Bach, Furche.
- tart u birt*: dağınlık, karışık. — Gemischt.
- tartaşın*: tarmar, perişan, dağınlık. — Zerstreut.
- tartış*: hedije, irmağan. — Geschenk.
- tartışık*: çekişme, mudafä. — Streit, Vertheidigung.
- tasamak*: armak, içerisi janmak. — Sich schämen, sich innerlich schämen.
- taşırak*: şarab kadehi, kjase. — Weinglas, Schale.
- taski*: sille, tokat. — Ohrfeige.
- taslak*: çiplak; tasarlanmış. — Nackt; Plandurchdacht.
- taslamak*: fuzulu idia etmek, satmak. — Den Überschuss zurückgeben, verkaufen.
- tasma*: çij kajiş, kulān kajiş; kumar nevinden bir ojun-ki tasma ojunu derler. — Rohes Riemen-Leder; Art Hazardspiel.
- taş baka*: kaplu bağa, toşbağa. — Kröte.
- taş-kurıan*: Türkistanda bir şehirin ismi dir. — Stadtname in Turkestan.
- taşık*: taşkin, žuš-u xuruş. — Überschwemmt, Aufwallung.
- taşıkmak*: pek zijade mežruh olmak. — Stark verwundet sein.
- taşırınmak*: hajvan tirnaşi eşindürüp kenarından sürtmek, taşirmak. — Abfallen des Pferdehufes, sich abwetzen.

taškari: taşra tarafı, xariş. — Äussere Seite, draussen.

taşkun: tugjan, žusan, taşmak. — Überschwemmung, Wallung.

taşlamak: atmak, iğraş etmek. — Werfen, hinausführen.

taşnak: tugjan olmak. — Überschwemmen.

taşnu: ajak kablari çikarılazak mahal, kapunun içeri tarafı.

— Platz für Schuhablegen, innere Thürseite.

taştak: bir nevi boş jaj ve keman. — Eine Art schlaffer Bogen.

tat: türk hükmine girmiş olan kavmlara denir, taçik gibi: bir şejin lezzeti. — Die unter türkische Herrschaft sich begebenden Völker; Geschmack.

atlamak: aramak, aktarmak, bir şejje şeker ilave etmek. — Suchen, ausgiessen, etwas zuckern.

tatu: siğir at, taj, tati. — Hengst.

tatur: tatmak, tām. — Kosten, Speise.

tatuk: şahid, delil, ispat. — Zeuge, Beweis.

tausmak: mesrur ve şadman olmak, aşkına kadeh tevavül etmek. — Heiter sein, auf die Gesundheit das Glas leeren.

tav: hengjam, tağ, çağ. — Zeitraum; Berg.

tavacı: tellal, muybir, çarçi. — Ausrufer.

tavlamak: tav getirmek, çevirmek, tertib etmek, at ve havanata bajtarlık ejlemek. — Ordnen, Pferde oder Thiere heilen.

tavr: kab ve zarfin etrafı, dajre, çevre. — Seite des Behälters, Umgebung.

tavsalmak: çasta, zaif olmak. — Krank, schwach sein.

tavulka (tavulyan): toğulça, bahadurların başına giydikleri pulatdan sövüt üzre edevati. — Stahl, aus Stahl verfertigter von Helden getragener Helm.

tavuş: seda, ses, şamata, ajak sesi. — Stimme, Geräusch, Schrittgeräusch.

tavuşkan: tauşan. — Hase. | *tavuşkan kurdu*: bir nevi vahşi jabani tauk. — Wildhuhn-Art. | *tavuşkan ujkusu*: endişe ve tefek-küre dalmak. — In Gedanken vertieft sein. | *tavuşhan jili*: salitürkan dajresinin dördünçüsü. — Das vierte Jahr der türkischen Zeitrechnung.

tavuşmak: etmam ve ekmal, nihajetine irişmek; zesaret ile kijam etmek, siçramak, pat pat jürüme. — Vervollständigen, ans Ende gelangen; springen, geräuschvoll gehen.

tavuşmiş: emanet, teslim, muvakkat brakmak. — Auftrag, Übergabe, zeitweilig lassen.

taz; hajasız kadın, fahişe; koşmak. — Schamloses Weib, Luder; laufen.

tazkel: ebsem, pepe. — Stumm, Stotterer.

teb teb: korkutmak için ve köpekleri kızdırmak için mus-

tāmel dir; çözükların çamurdan ettikleri bir nevi lāb dir. — Zum Erschrecken oder zum Bösemachen der Hunde gebräuchlich; aus Lehm verfertigtes Kinderspiel.

tebengü: ejerin etrafı ve kenarı. — Sattelseite.

tebi: tipi, iri taneli sik kar. — Schneesturm, Schneeflockenfall.

tebsirmek: hararetden kurumak, dudakları kabarmak, ateşlenmek. — Vor Hitze trocken sein, Anschwellen der Lippen, in Hitze kommen.

teşen: dağ keçisi; kızgın ve şiddetli adam. — Gebirgsziege; aufbrausender Mensch. | *teşen-şajı*: bir memleket ismi. — Landname.

tehaku (takur): tavuk. — Huhn. | *tehaku jili*: salitürkan dajresinin onunçu jili. — Zehntes Jahr der türkischen Zeitrechnung.

tekak: asma ve xijar ve kabak emsalinin sürdüğü uzun kollar. — Trauben-, Gurken- und Kürbissranken.

tekamiş: taziil, şitab, çabuk, tez. — Eile, schnell.

tekav: dere suju, çajir ve çimenli sulu mahal. — Thalwasser, feuchter, grasiger Wiesenplatz.

teke: keçi, orlak; türkmän aşireti. — Ziege, Ziegenbock; Türkmänenstamm.

tekin: alt, tağt. — Unten, unter.

tekiz: düz, doğru. — Grade, recht.

tekne: kadınların başlarına sardıkları bejaz sarık; uzunçe yapılan kab. — Ein um den Frauenkopf gewundener weisser Turban; längliches Gefäss.

tekrük: juvarlak, dejirmi. — Rund.

tekrümek: döndürmek, çevirmek. — Drehen.

tekmiş: selatin huzuruna hedije takdim ejlemek. — Den Sultanen Geschenke überreichen.

tekitil: kuşak, kuşaki bir tarz-i zarifanede bağlajup bir uğu bir tarafa sallandırmak. — Gürtel, den Gürtel so eigenartig binden, dass das eine Ende nach einer Seite herunterhängt.

tekurme: müdevver, dejirmi; dikizme, dokundurma. — Rund; Gewebe.

tel: tepe, jüksek, bajtr; ada, ufak dağ. — Hügel, Wiese; hoch; Insel, kleiner Berg.

tela (tala): altun, kızıl. — Gold, roth.

telaş: ahu gözlü. — Rehäugig.

telak: zaçire gömeşek mahal, ambar zemini, or. — Getreidespeicher, Graben.

telamak: gasb, garet etmek. — Plündern, verheeren.

telgak: bir nevi uruba, libas. — Eine Kleiderart, Anzug.

telçak: iztirab etmek. — Zerstören.

telim: kitâ, parça, dilim. — Theil, Stück, Schnitt.

telkase: iztirab, çaležan. — Zerstörung.

telken: çöpden mämül bir nevi galtek. — Aus Holz verfertiges Rad.

telpek: külah, kojun ve kuzu derisinden kavuk. — Mütze, Schaf- oder Lammfellmütze.

temažamiš: iztirab, telaš. — Verlegenheit.

teme: kilid makamında kapunun arkasına konulan ayağ; arka vermek. — Holzriegel am Stelle des Thürschlosses.

temir kazuk: demir kazık; kutb jildizi. — Eisenpflock; Polarstern.

temren: ok uçu. — Pfeilspitze.

temuğ: žehennem. — Hölle. v. *tamuğ*.

ten: sesle akar su; beden. — Geräuschvoll fließendes Wasser; Gestalt.

tenbe: at takımı; kuvvet vermek. — Pferdegeschirr; kräftigen. | *tenbelamak*: kapunun arkasına tenbe vurmak. — An der Thüre ein Schloss anbringen.

tenbük: büyük çadırın ortasına kurulan küçük hajma, halka ve ayağ. — Ein in der Mitte eines grossen Zelttes angebrachter Teppich.

tenbül: ööp, püšt. — Geziemend, Stütze.

tengiz; deniz, derja. — Meer.

tenike: asija-i vustada ipek destkjahi dir. — Seidenwerkstätte in Mittelasien.

tenkal: želb, davet. — Einladung.

tentekel: bir nevi erik, zerdali. — Eine Zwetschkenart.

tentik: deli, divane, budala. — Verrückt, närrisch.

terček: perdesiz, jašmaksız, çiplak. — Ohne Vorhang, ohne Schleier, nackt.

terek (tirek): servi, kavak. — Cypresse, Pappel.

terenk: taze solmamış mejve. — Frisches, nicht vertrocknetes Obst.

terenk: derin, amik; kirislemiş def sesi. — Tief; Trommelton.

tergun: semiz, dolgun. — Fett, voll.

terk: çam kavun, pišmemiş karpuz. — Rohe Melone, unreife Wassermelone.

terkemek: ižtinab etmek, sikinmak, nefret etmek. — Sich hüten, fliehen.

terkenmek: genişlenmek, bol olmak. — Erweitern, weit machen.

terki: ejerin arkası, kančuğa. — Rückentheil des Sattels. |

terki bağı: kančuğa bağı. — Sattelgurt.

terkilmek: mani olmak, jasak etmek, resmi-selamlık ve görünüš tātıl günü. — Verhindern, verbieten, Festtage, Ruhetage.

terme: dağlarda toplanup kalarak gücen ve teraküm etmiş berf. — Im Gebirge angesammelter Schnee.

termužak: tere otu, kišniš. — Kresse, Koriander.

ternek: bir nevi çijar ve tere. — Eine Gurkenart.

terneve: küçük derja, ırmak, çaj. — Die See, Fluss.

tersan: baltanın sapı. — Beilstiel.

terzik: kojun kujruğu. — Schafschwanz.

teskeri: ejri, doğru olmajan. — Krumm, ungrade.

tesme: bir nevi lāb, kumar; kajış, halka. — Eine Spielart;

Riemen, Ring.

tetal (tatal): lağazın bir nevi. — Räthselart.

tete: pepe, keke, tutulup jarım-jarım söylemek, 'tütüle' dağı derler. — Stotterer; halb und halb sprechen.

tevakün: kartal, karakuš. — Adler.

tevaši: çadem ayaşı, ayaavat iç ayaşı, harem ayaşı. — Aga der Diener, Harem-Wächter.

tib: esfel, kök, temel, alet; mübaliga için mustamel dir, 'tik-tik' gibi. — Sehr niedrig, Wurzel, Grund; wird zur Steigerung (gr.) gebraucht.

tiben: büyük ijne, çuvaldiz, çadırğı ijnesi. — Grosse Nadel, Nadel zum Zeltnähen.

tibengü: ejerin jan taraff. — Sattelseite.

tibit: jumušak tiftik, bir nevi kecinin jünü. — Eine Art Ziegenwolle.

tibraçlamak: hiddetten jere vurmak, şiddetle kizmak. — Im Zorn auf die Erde Schlagen, heftig zürnen.

tibreğ: dümbek gibi bir alet dir. — Trommelartiges Geräth.

tibremek: muhtarik olmak, tahrik etmek. — Sich bewegen, erregen. | *tibretmek*: jerinden ojnmatmak, kimildatmak. — Von der Stelle bewegen.

tibrišlik: çalažan, iztirab, telaš. — Verlegenheit.

tige: parça, dilim; çatunların zijnet için düjünlerde jüzlerine japišdirdifkları pul. — Stück, Schnitt; den Frauen bei Hochzeiten als Schmuck an die Stirne geklebtes Geldstück. | *tige tige*:

parça parça, dilim dilim. — Stück- und Schnittweise.

tigiš: dövüş, gouga, ženk. — Schlägerei, Kampf.

tigiz: deniz, derja; düz, muhit. — Meer, See; grade.

tigišilmek: toplamak, žem etmek, çarman etmek. — Sammeln, häufen.

tija: tabja, tikažak alet, alet-i katie. — Schanze, Geräth zum Stopfen, scharfes Geräth.

tijrik: küçük, dar; jol, geçid, boğaz. — Klein, schmal; Weg, Durchgang, Pass.

tijit: perakende etmek, perišan ejlemek. — Zerstreuen.

tik (dik): edat-i şebih dir, gibi, mesel, manend, zir, taht. — Ähnlich, gleich, wie.

tik: doğru, rast. — Grade. | *tik turmak*: rahat ve sakit durmak. — Stille, ruhig bleiben.

tikdi: keçe ve bulgardan māmül çizme, itik. — Aus Juchtenleder gefertigte Stiefel.

tike: teke, keçi erkeji. — Ziegenbock.

tikek: asma budakları, üzüm ayağı. — Rebe, Weinstock.

tikeleşmek: rast olmak, boğdaş. — Grade sein, Kamerad.

tikerçek: tekerlik, devre, halka. — Rad, Kreis.

tikin: bedava; olkadar, olmiktar. — Umsonst; soviel, in solcher Menge.

tikir: müdevver, tekerlik. — Rund, Rad. | *tikirlek*: tekerlik. — Rad. | *tikirlemek*: juvarlamak, çevirmek, tahvil ejlemek. — Rollen, wälzen, vertauschen.

tikirim: dejirmi, juvarlak, top. — Rund, kugelig.

tikirmen: dejirmen. — Mühle.

tikiş: dib, nihajet; ökür; muharebe, tesadüf. — Grund, Ende; Graben; Krieg.

tikişmek: dejişmek, tebdil etmek. — Verändern.

tikis: düz, doğru, mesavi. — Glatt, grade, ähnlich.

tikizmek: dokunmak, isabet etmek, jetiştirmek. — Berühren, erreichen.

tiklemek: dikmek, rezk etmek. — Einstecken, pflanzen.

tikmak: zor ile sokmak, jerleşdirmek. — Mit Gewalt hineinstopfen, unterbringen. | *tikilış*: sokuluş; tik, dar; zemijet. — Das Hineinstecken; enge; Versammlung.

tikmek: dikmek. — Nähen. | *tiküzi*: dikişi. — Näher.

tiknid: deriden kesilmiş inçe kirbaç. — Aus Leder geschnittene dünne Peitsche.

tikre: devre, etraf. — Kreis, Umgebung. | *tikrenmek*: etrafını çevirmek, dolaşmak. — Drehen, herumirren.

tikrü: kadar; uş, nihajet. — Bis; Ende.

tikü: vasil olmak, jetişmek. — Anlangen, erreichen.

tikürmek: çevirmek, devr ettirmek. — Drehen.

til: dil, lisan; tel, iplik. — Zunge, Sprache; Faden, Strich. |

tilzi: haberçi, şasus. — Berichterstatter, Spion.

tilak: devenin jaurusu. — Junges Kameel.

tilbe: deli, divane, budala. — Wahnsinnig, närrisch. | *tilbelik*: divanelik, sevda. — Wahnsinn, Leidenschaft. | *tilberemek*: divaneleşmek. — Irrsinnig werden.

tiler (tilek): taleb, arzu, temenna. — Wunsch, Verlangen. | *tilemek*: arzu etmek, istemek. — Wünschen, verlangen. | *tilev*: taleb, rişa, arzu; kahraman. — Wunsch; Held.

tilig: kojun ve kuzu, toklu derisinden külah, kalfak. — Kalpak aus Schaf-, Lamm- oder Widderfell verfertigt.

tilik: eser, iz, nişane, atın izi. — Spur, Zeichen, Pferdespur.

tilimyaş: bir dilimşik, biraz. — Ein Schnittchen, ein wenig.

tilin: delinmiş, kesilmiş. — Durchlöchert, durchschnitten.

tilkürmek: bir jerde kaim, pajdar olmak. — Ansässig sein, dauernd wohnen.

tilmaş: terzüman, lisan ehli. — Übersetzer, Sprachkundiger.

tilmaş: dilmek, para etmek, kesmek, dilim dilim etmek. — Zerstückeln, in Schnitte zerlegen.

tilmürmek: ümid ve hasretle bakmak. — Hoffnungsvoll schauen.

tilük: delik, pençere. — Loch, Fenster.

tim tim: damla damla, katra katra. — Tropfenweise.

timarçu: sahib-i merhamet. — Mitleidig.

timen: çuvaldız. — Sacknähnel.

timil: mavuna, bir nevi gemi. — Eine Schiffart.

timsi tib: öjle-mi, öjle dejil-mi. — Nicht wahr?

timur balık: selçukların zidlerinin lakabı. — Beiname der Seldschuken-Ahnen.

timur baş: bir jere merbut eşya dir ki çane ve erazi ile beraber satilir. — Ein an den Boden gebundener Gegenstand, der mit demselben zusammen verkauft wird.

tinş: dinş, rahat, gamsız, saş selam. — Ruhig, sorgenlos, kerngesund.

ting: denk, iş, beraber, çift, müsavi. — Gleichheit, zusammen. Paar, ähnlich. | *tingtaş*: arkadaş, refik. — Gesellschafter.

tinglaşi: burnun uşu. — Naseuspitze.

tinglamak: dinlemek, kulak vermek. — Hören, gehorchen.

tinglemek: denk etmek, çift ve beraber ejlemek. — Gleich machen, zusammenpaaren.

tingmek: çekmek, ölçmek. — Ziehen, messen.

tingri: tanrı, mevla, jezdān. — Gott, Schöpfer. | *tingrilik*: ilahijet, çudaji. — Gottheit.

tingşamak: muşabil, karib etmek, bir düzü olmasına çalışmak. — Ähnlich, gleich machen.

tinçu: aram, sakin, istirahat etmek; binek jeri. — Ruhen; Platz zum Aufsteigen.

tingü: üzengi, rikab. — Steigbügel.

tinik: sakin, saf, kaim, jatık. — Rein, ruhig. | *tiniklamak*: lekkesiz, bilaj olmak. — Fleckenlos, mackellos sein.

tinkalmak: denk, müsavi olmak. — Gleich sein.

tinkeştirmek: dejiştirmek. — Verändern.

tinktaşmak: beraber taksim, ölçü, denk etmek. — Messen, theilen. | *tinktaşturmak*: joksān, beraber. — Zusammen.

- tinmaçur*: bikararlık, aramsız. — Unruhig, Unbeständigkeit.
tinmak: denmek, sakin olmak. — Ruhen. | *tindurmak*: teskin etmek, rahatlandırmak. — Beruhigen.
tinterkelemek: ayağı kajup jere paldır-küldür düşmek; sarçoş. — Ausgleitend zur Erde fallen; betrunken.
tipenkelenmek: tepelenmek, dövünmek. — Sich herumschlagen. | *tipmek*: tepmek, hajvan ard ajak ile urmak. — Stossen, Pferdestoss mit dem Hinterfusse. | *tipük*: tepme, ajak ile vurma. — Stoss, Stoss mit dem Fusse.
tiperlik: pejgirlerin dojnak ile tepelenmiş jer. — Tod durch Pferdestoss.
tir: hemsire, abla, kizkardaş. — Schwester, ältere Schwester.
tiramak (*tiremek* Z.): kavi dajamak, mukavemet etmek. — Sich stark stützen. | *tirek*: direk, düz ayağ. — Mastbaum, grader Baum.
tirbenmek: tibretmek, kimildanmak, sallanmak. — Sich bewegen, sich hin und her wiegen.
tire: şube; al; kabile; tire. — Abtheilung; roth; Stamm; dunkel.
tireşi: laçım, su jolu. — Kanal, Wasserweg.
tirem: xanım efendi, büyük xatun, tejze. — Herrin, Gebieterin, Tante.
tirik: diri, şanlı; sert, kavi. — Lebend; stark. | *tiriklik*: dirilik, hajatlık; sertlik. — Lebendigkeit, Stärke. | *tiriklej*: hajatlı, şanlı. — Beseelt.
tirik: bir gjah ismi dir; jol, rah; kanun, resm. — Grasname; Weg; Gesetz.
tirim: başak; zemāt. — Aehre; Versammlung. | *tirimşi*: toplajışı, ot biçışı. — Sammler, Grasschneider.
tiring: derin, amik, çukur. — Tief, Graben.
tirkek: ejer keçesi, tireleçek eşja, çergi. — Sattelriemen; Zelt.
tirkemek: sual etmek; dizmek; direji jerine vaz etmek. — Fragen, ordnen; den Mastbaum auf seinen Platz geben.
tirkeşmek: katar katar jekdigerinin akibinže gelmek, birbirinin ardinža gitmek. — Reihenweis hintereinander gehen, in Gänsemarsch gehen.
tirküzmek: şanlatmak, diriltmek. — Beleben, lebendig machen.
tirletme: bir nevi xastalik-dir, isitma. — Eine Art Krankheit, Fieber.
tirliç: kazgani bulajažak alet, kefgir gibi. — Kasselgeräth zum Umrühren, Seiher.
tirma: bir nevi şanfes ve kumaş, harir. — Taffet und Tuchart, Seide.
tirmek: toplamak, žem etmek. — Sammeln.

- tirmemek* (*tirmamak* Z.): çengel takup çekmek; tirnakla japişmak. — Mit Haken ziehen, sich mit den Krallen anhängen. | *tirmaşmak*: jükseje sarilup çıkmak. — In die Höhe steigen.
tiş: diş. — Zahn. | *tişad*: dişler. — Zähne. | *tişlemek*: isirmek, diş ile tutmak. — Beissen, mit den Zähnen packen.
tiş çali: asija-i vustada kadınların dişlerine kojdukları boja ve renk. — Zahnfarbe der Frauen in Mittelasien. | *tiş sürgü*: misvak. — Zahnbürste.
tişkari: dişari. — Draussen.
tişkeri (*tiskeri*): devrilmiş, tersine. — Umgekehrt, verkehrt.
tişmek: delmek, şikaf etmek. — Durchbohren. | *tişük*: delik, şikaf. — Loch, Öffnung.
tit u pit: darma-dağın, karma-kariş, tarumar. — Durcheinander.
titenk: müşevher, zikijmet taş. — Schmuck, Edelstein.
titi: tavukları çayırmak için mustāmel dir. — Gebräuchlich zum Ruf der Hühner.
titik: žüst, tez endaz adam, kuvvetli, pişmiş. — Flink, stark, gekocht. | *titiklik*: hiddet, hareket, serbest, zorba. — Heftigkeit, Bewegung, Gewalt.
titmek: didik didik etmek, jün ve keteni kabartmak, pamuku tohumundan ajirmek. — Anschwellen der Wolle und des Leines, die Baumwolle vom Samen befreien.
titrağüşi: arusin başına gejdikleri taž mesellü müzejjen çiya. — Ein auf das Haupt der Braut aufgesetzter kronenartiger Federbusch.
titrak: başın zürvesi, uçu. — Kopfspitze.
tivare: perde, ihate. — Vorhang, Umgebung.
tive: deve. — Kameel.
tivramak: dikmek, batmak, sokulmak. — Stechen, versenken, sich hineinstecken. | *tivrelmek*: burmak, içine batırmak, sokmak. — Hineinsenken, stecken.
tivürük: dejirmen taşı; etraf, muhit. — Mühlstein: Umgebung.
tiz: tez, çabuk, şimdi. — Schnell, jetzt, sofort. | *tizlik*: aželeten; dargınlık; bir nevi don. — Geschwind; Zorn; Hosenart. | *tizlemek*: tezlemek, istižal etmek. — Beschleunigen.
tizgin: inan, kem. — Zügel.
tizginmek: nefret ve istikrah etmek; teskinmek. — Sich ekeln; beschwichtigen.
tizkek: bir saf devenin sıraları. — Kameelenreihe.
toban (*toman*): başi aşayı. — Umgekehrt.
toşan: birader, hemsire, kardaş; sojkuş. — Bruder, Schwester. | *toşanlıç*: hakk-i aşvet, açretlik. — Brüderlichkeit.
tořiz: çöžuk, javru, beçe, kiçik. — Kind, Junges.

- toylı*: toklu, kuzu. — Widder, Lamm.
toymazan: veled, ibn, köle, gulam. — Sohn, Slave.
toj: düjün, sünnət zemijeti. — Hochzeit, Beschneidungsfest. | *tojlamak*: toj ve düjün etmek, zijafet jedirmek, müsafire konuk vermek. — Hochzeit halten, Festmahl veranstalten, Gäste beherbergen.
toka: eşja, esbab; at kolanı. — Kleidungsstücke; Füllen.
tokamak: dokumak, nesj. — Weben.
toklamak: tokmak, gürz. — Schlägel, Keule.
tokmar: uzu demirden japilmajan ok, pejkansız. — Pfeil, dessen Ende nicht aus Eisen besteht, ohne Spitze.
toksabaj: alaj beji, müsir; asija-i vustada bir rütbe. — Truppen-Bey; Rangstufe in Mittelasien.
toktamak: saklamak, bekletmek, ala komak. — Aufbewahren, warten lassen.
toktaş: rahat; menzil. — Ruhe; Station.
toktarul (toksavul): mustahfiz, hakim-i beledi. — Stadtrichter.
tol: musabehet için ilhak olunur p. eksimtol, sarımtol, karamtol. — Vergleichungsendung.
tola: dolu, memlu. — Voll.
tolak: tozluk. — Fusslappen.
tolıyama: pusuja jatan asker. — Im Hinterhalt liegender Soldat.
tolıyamak: etraffa sarmak, ihate etmek. — Umgeben. | *tolıyamaj*: çevirme, devirme. — Drehung.
tolıyandurmak: dolaştırmak, çevirmek. — Umdrehen. | *tolıyanmas*: dolaşmaz, çevirilmaz, dönmez. — Dreht sich nicht um.
tolıyaş: bükülüm. — Krümmung. | *tolıyaşmak*: dolaşmak. — Herumirren.
tolkamak: derd, keder çekmek. — Leiden, sorgen. | *tolıkanmak*: derd ve elemden piçide olmak. — Vom Schmerz gequält werden.
tolkum: dalıya, taşkinlik. — Welle, Überschwemmung.
tojkuş: ku, ak kaz. — Schwan.
tolmak: dolmak. — Voll sein. | *tolulmak*: dolunmak. — Gefüllt werden. | *tolu*: dolu. — Voll.
tolun: memlu. — Voll. | *tolun aj*: dolgun aj. — Vollmond.
tolunmak: istirahat etmek. — Sich ausruhen.
tomuži: dalgıç, gavvas. — Taucher.
tomuşmak: bir köşede mükedder oturmak. — Traurig in der Ecke sitzen.
tomuzyan: tonguzlan, donuzlan, domuzgan, konguz. — Käfer.
ton: don, libas, uruba. — Plunderhose, Anzug, Kleid. |

- tonluk*: libaslık, kumaş. — Bekleidung, Stoff. | *tonban*: bol ve geniş, kisa iç donu. — Weite und breite Unterhose.
tonamak: çıplak ve urjan etmek. — Nackt machen.
tonçe: ibrik, kumyan, abdeste. — Krug, Kanne.
tonglak: donuk, buzlanmış, buz. — Erfroren, Eis. | *tonglamak*: donmak. — Erfrieren.
tongmak: donmak, zijade üsüme. — Frieren, grosse Kälte fühlen.
tongulmak: mükedder olmak, umidsiz olmak. — Traurig sein, Hoffnungslos sein.
tonguz: domuz, çučka, hınzır; bir aşiret ismi; sal-i türkan dajresinin onikinçisi. — Schwein: Stammname; türkische Zeitrechnung. | *tonguz balığı*: delfin, Junus balığı. — Delphin.
tonk: suju soğuk ediži surahi, soğuk, sert. — Gefäß zum Kaltstellen des Wassers, kühl, stark.
tonkraşu: çingirak, konrak. — Glocke, Klingel.
tonlamak: gezeji geçirmek, sabaha kadar oturmak. — Die Nacht durchwachen, bis zum Morgen sitzen.
tonmak: karanlaşmak. — Verfinstern.
tonpuz: inçe kamış. — Dünnes Rohr.
top-doşru: dob-doşru, dos-doşru. — Ganz grade. | *top-tolu*: dop-dolu. — Ganz voll.
topa (töpe): müdevver, toparlak, kötel. — Rund, hügelig.
topak: juvarlak; topuk; aşik. — Rund; Sänger.
topalak: toparlak, tombalak, müdevver. — Rund, kugelig.
topalank: jaymursuz buran, topraklı buran. — Sturm ohne Regen, Staubwirbel.
toparlan: tane, bozau ve sıyır jaurusu; topal, lenk, aksak. — Junges Kind, Kalb, junger Ochs; krumm.
topçak: semiz at, köhejlan. — Fettes Pferd.
topçemiş: tedbir, iytiyat, danışmend. — Rath, Vorsicht.
topulıya (dobulya): kamçı destesi japılan ayağ, kırmızıje mail sert bir ayağ dir; bahadurların başlarına gejdikleri külah. — Holz woraus Knutenstiele gemacht werden, röthliches Holz; auf den Kopf der Helden gesetzte Mütze.
topulmak: düşmenin üzerine hüzum etmek. — Auf den Feind losstürmen.
topurçak: topçak at; furtuna. — Schöner Pferd; Sturm.
topurlamak: toparlamak, juvarlamak, jumağ etmek. — Rollen.
tor: şebeke şejler, ağ; kemale ermemiş genç hajvan ve bala. — Netz; nicht erwachsenes Thier oder Kind.
toratura: çanzade, bejzade, şehzadelere maşsus unvan; kanun, âdet. — Sohn des Chan, den Königssohn gebührender Titel; Gesetz, Gebrauch.

torlak: sakalsız, genç, delikanlı. — Bartlos, jung, junger Mann.

torlamak: tor ve aḡ atmak, juvarlamak; kapamak. — Falle legen; rollen; ergreifen.

toskavul: karaul, şahbender. — Wachsoldat.

tosluk: zadekjan, sahib-i ḡaslet, zişeref. — Adelig, Tugendheld, vornehm.

tosmak: beklemek, karar etmek, yolunu sed etmek. — Warten, übereinkommen, Weg versperren.

tostoyan: kjase, ibrik, çanak, kadeh. — Tasse, Kanne, Gefäß, Glas.

toşkan: hamamın ateşyanesi. — Feuerherd des Bades.

toşlanmak: tesadüf etmek, rastlanmak. — Sich begegnen.

tozḡak: bir aşiret ismi; dolak. — Stammname.

tozmak: eskimek, fersude olmak, mukavemet etmek. — Veraltet, alt werden, widerstehen.

töḡer taşi: çayıl taşi. — Kieselstein.

töḡmek: bağlamak. — Binden. | *töḡülmek*: tēküd etmek. — Verbinden.

tökellemek: tefakküd etmek. — Nachfragen. | *tökel*: teftiş, muajene; hemeki, žümle. — Ganz; Untersuchung. | *tökelili*: žümle, kamu, büsbütün. — Das Ganze, Alles.

tökeltmek: tamam olmak, bitirmek. — Vollständig sein, beendigen. | *tökenilmek*: bitmek, ḡitam olmak. — Fertig werden. | *tökeniş*: ḡitam. — Ende.

töker: pişanesinde bejaz bir nişanesi olan at. — Pferd mit weissem Fleck an der Stirne (Blass).

töle: kısa, küçük, kütah. — Kurz, klein.

tömengü: her şeyin aşayışı ve uzağı, esfel ve ednasi, pajan. — Abhub eines jeden Dinges, Ende, Abschaum.

tönkerilmek: tersine çevrilmek, döndürülmek. — Zurückwenden, gedreht werden.

tönktermek: avdet, iade etmek, çevirmek. — Zurückkehren, drehen.

töpek: jün, tiftik. — Wolle.

töpü: kar furtunası, buran. — Schneegestöber, Sturm.

törtan: kürek. — Schaufel.

törtav: dörder, dört aded. — Zu vieren, vier Stück. | *törtlasi*: dördü-de. — Alle vier. | *tört ulus*: bir kabile ismi. — Stammname. | *törta*: dördü. — Alle vier.

töşek-ḡane: sandık odası, esbab odası. — Kleiderzimmer.

tözen: tosun; mahbub, dilber, sevgili, güzel evlada denir. — Junger Ochs; Geliebte, Liebling.

tözken: çabuk, tez. — Schnell.

tözkü: mühür, jüzük. — Siegel, Ring.

tuḡar: bulut, bozuk hava. — Wolke, schlechtes Wetter.

tufuk: jumru, topalak; ḡajmenin kubbesi; tepe. — Rand; Zeltkuppel; Hügel.

tuḡbeji: alaj beji, sanḡakdar, tuḡdarların büjükləri; asija-i vustada bir rütbe dir. — Truppenbey, Fähnrich; Rangstufe in Mittelasien. | *tuḡaşi*: tuḡdar. — Rossschweifträger.

tuḡaj: orman, balkan, çenkel. — Wald, Berg.

tuḡalak: toparlak, topşej, jumalak. — Rundes Ding, kugelig.

tuḡan: ötlegü denilen bir nevi şikjar kuşu. — Falkenähnlicher Jagdvogel.

tuḡanak: palanka; halka; pehlivanların ajak doladılması. — Schanze, Ring; Fussring des Ringers.

tuḡank: bir nevi şikjar kuşu. — Art Jagdvogel.

tuḡarmak: dujurmak, rahatlandırmak. — Beunruhigen.

tuḡdak: jeşil abi rengde bir nevi kuş-dur, çajlak, martin kuşu. — Grüne Vogelart, Storch.

tuḡduj: bir nevi kuş-dur, tuḡdak, tuḡank. — Vogelart.

tuḡluşluk (*tuḡuşluk*): kerim, neḡabet, zadekjan; soj, žins. — Vornehmheit, adelig; Rasse.

tuḡur: ḡajme, çadır, alaçık. — Zelt.

tuḡtamak: durup dinlenmek, bajvani durdurmak. — Ruhen, das Thier ruhen lassen. | *tuḡtamış*: pajdar; bir kabile ismi dir. — Beständig; Stammname.

tujḡar: turaḡaj, çajır kuşu, turḡaj. — Lerche.

tujḡarmak: dojurmak, etam etmek. — Gut anessen lassen, speisen.

tujḡun: tujkar, ak tujgan. — Weisser Falke.

tujḡur: tok, çabuk dojar adam. — Satt, schnell satt werdender Mensch.

tujmaḡur: dajmi aḡ. — Immer hungrig.

tujnak: tırnak, naḡun. — Klaue.

tujuk: dujulmuş; bir nevi eşar dir, bir lafz ile iki üç mănāja delalet eder. — Bekannt geworden; Dichtungsart, in der ein Wort zwei, drei Bedeutungen hat.

tujulga: kamçı uḡu, kirbaḡın bağlanmış başı. — Knuten Spitze, Knotenende der Knute.

tujulmak: mejdana çıkmak, dujulmak. — Vortreten.

tujumluk: ganimet; mübarek, dejerli. — Beute; gesegnet, werthvoll.

tuka: rabt edeḡek kavi baḡ; aşik ve māşuk. — Starke Bande; Verliebte.

tukaç: bir nevi ekmek; temel, tutkaḡ. — Brotart; Grund.

tukal: ortaklarından küçük; hakir tutulan ḡatun. — Kleiner als das mittlere; verachtete Frau.

tukulḡa: pejgir örtüsü, at pelasi. — Pferddecke.

- tukum* : semer. — Sattel.
tukuztun : bir ayağ ismi dir; dokuz libas. — Baumname; neun Kleider.
tul : dul, koçasız kalmış çatun; matem; siğir ve kuzu jaurusu. — Wittwe, ledig gebliebenes Frauenzimmer; junger Ochs oder Lamm.
tulan : odun; dolanik. — Holz; herumirrend.
tuluğum : pişanenin iki tarafı. — Die beiden Schläfen.
tuluk : dolu; zaçmet, iş, renç, güç, şuy. — Voll; Ermüdung, ärger, Beschäftigung.
tulum : gouga, muğadele; tam ve bütün; kirba; silah. — Streit, Gezank; vollständig; Schlauch; Waffe.
tulunmak : batmak, nuğum gurub etmek. — Sinken, Untergang des Sternes.
tumaya : şahin, kuşların başındaki tağ, kızların başlarına giydikleri kalpak. — Falke, Kopfhäube der Vögel, Kopfbedeckung der Mädchen.
tumak : ırmak, küçük akar su, çaj. — Fluss, Bach.
tuman : onbin; sançak; kaza; Iran şahlarının bir nevi altun ve sike ve rütbesi dir. — Zehntausend; Fahne; Kreis; Goldstück der persischen Schahs.
tumbalak : juvarlak, toparlak, güzel, jakışıklı. — Rund, kugelig, schön, zierlich.
tummak : dalmak, efkjure varmak. — Tauchen, nachdenken.
tumruk : mahbusların ajaklarına urulan köstek ve bend. — Fusschelle der Gefangenen.
tumşuy : tomşuk, dudak, dargınlık; burç, burun; bāz kuşların jumru ejri çayası. — Schnabel, Lippe; Burg; der krumme Schnabel mancher Vögel.
tunçu : ilk doğan evlad, ibtida mejdana gelen, veli-ahd. — Erstgeborenes Kind, Thronerbe.
tunktar : seferde hükümdarın otağ ve hajmesinin muhafızı; geçe pasbanı, bekçi; amir ata suar olduyu anda avaz bulend ile dua edişi. — Zeltwächter der Fürsten im Kriege; Nachtwächter: der laut Betende während der Fürst zu Pferde steigt.
tur : jokarı, karşı. — Hinauf, gegenüber.
tur : eji, güzel, kijafetli; dam; tuzak. — Gut, schön; Falle.
turalık : efendilik, şehzadelik; sebeb; illet, sükjunet; mevki, hal. — Herrschaft, Fürstensohn; Ursache; Krankheit; Platz.
turamak : toplanıp vüçud bulmak, mejdana gelmek. — Zustande kommen, hervorkommen.
turan : türkistan dağlıyı, dağlık. — Gebirg in Turkestan.
turçaj : bir nevi büyük çajır kuşu; Timurun pederi ismi. — Grosser Wiesenvogel; Name des Vaters des Timur.

- turçak* : giçe karaçulu, bekçi; bir kabile ismi dir. — Nachtwächter; Stammname.
turçalan : çaleğan, iztirah. — Unruhe.
turçamak : doğramak, kijmak, pıçak ile pare pare etmek, biçmek. — Zerschneiden, mit dem Messer zerstückeln.
turçamış : dur etmek, sürmek. — Entfernen, forttreiben.
turçanı birle : çümle, hepsi. — Allesammt.
turçi : serçe, usfur. — Sperling.
turçu : harir, zikijmet kumaş; bir aşiret ismi. — Seide, kostbarer Stoff; Stammname.
turçun : sakin, sakit, durgun. — Ruhig, ständig Wohnender.
turçunk : bir nevi çajır ve çimen kuşu, 'turçaj' dağı derler. — Art Wiesenvogel.
turçuzmak : ikamet etmek. — Sich aufhalten, wohnen.
turka : bir nevi keten dir. — Flachsart.
turkan : kivrık; bijim, çanım, turkan çatun gibi. — Geflochten; Frau, Herrin.
turkurka : siper, kale divarı, tabja. — Schutz, Festungsmauer.
turlık : işik, kapu, hisar. — Schwelle, Thor, Burg.
turluğ (*turluk*) : her çins, türlü; perde. — Allerlei; Vorhang.
turluk : keder, çalağan, elem. — Sorge, Verwirrung.
turma (*törme*) : bir nevi zikijmet şal ve kumaş, harirden māmül. — Eine kostbare Shawl- und Tuchart, aus Seide verfertigt.
turmuçak : bir nevi ekşi sahraji ot-dur. — Eine saure Wüsten-Grasart.
tursuk : deruninde kimiz japdiklari meşk, tulum, kirba. — Schlauch zur Kumisbereitung.
turuk : bilekke, musaffa. — Fleckenlos, rein.
turum : iki jaşında-ki deve jaurusu; tajlak. — Zweijähriges Kameel; füllenähnlich.
turun : hafid, 'oçuş' dahi denir. — Enkel.
turur : 'dir' māsina dir, durur. — In der Bedeutung 'ist'.
tusun : yağ, rugen; neçib. — Fett, Butter; edel.
tuşak : tuzak, bokau. — Schlinge.
tuşançil : pajbend, boğa. — Fessel.
tuşluk : tuş vakti, kabl ez-zahar. — Das Speisen, Frühstücks-Essen.
tuşuk : bir nevi türkü, şarki, koşuk. — Eine Liederart.
tutayan : isirişi, kapişi hajvan; tuzak; japişik ot. — Bissiges, reissendes Thier; Schlinge; klebendes Kraut.
tutaylaşmak : tutuşmak, ele geçmek. — Erwischt werden.
tutak : rehın, emanet. — Bürge.
tutalamak : jolunu bulmak, beğermek. — Dahinterkommen, ausführen.

tutamlamak: avuž ile ölçmek, arşunlamak. — Mit der Handfläche messen, messen. | *tutam*: tutažak jer, dört parmak bir tutam dir. — Mass von vier Fingerbreite.

tutaš: merbut, bitişik. — Verbunden.

tutašturmak: ateši jakmak ieün istimal olunan yašak, kav, kibrit, fitil. — Zum Feuermachen gebräuchlicher Schwamm und Feuerstein. | *tutašmak*: ateš esjaji tutup parlatmak, ateš almak. — Feuer machen.

tutçak: vaz-i haml ederken derde giriftar olmak. — Von Geburtswenhen überwältigt werden.

tutçun: giriftar, aj ve güneš tutulması, bulut hava; mükedder. — Das Bedecktwerden der Sonne und des Mondes, bewölktes Wetter: traurig.

tuti: nine, dudu, tejze, mader, valedinin ve pederin anası. — Ältere Schwester, Tante, Mutter, Grossmutter.

tutka: avuž, tutam, dest. — Faust, Hand, Griff.

tutkar: žem, jıřın, toplanmış, çokluk. — Angehäuft, Menge.

tutkaul: geçid, boçaz, dere jol, muçatereli derbend ve tarik. — Schlucht, schmaler Weg, gefährlicher Pass oder Weg.

tutki: jesil, mavi. — Blau.

tutlukmak: tutçun söylemek, ele geçirmek; itibar muamele etmek, söz tutturmak, bend-u best etmek. — Erwischt werden; vornehm umgehen; binden.

tutmaş: rište aşı, unaşı. — Nudelspeise, Mehlspeise.

tutsak: esir, bendi. — Slave.

tuturçan: birinž. — Messing.

tuturçun: perde. — Vorhang.

tuvaç: perde, tupaç. — Schleier.

tuvun: henüz doçmamış kısırak. — Noch nicht geworfenes Füllen.

tuvurluç: hajmenin etrafına çekilen nemed. — Um das Zelt gezogener Filz.

tuzaraş: düz ediži, rast ediži. — Grade machender.

tuzank: tozlu mahal, tašsız. — Staubiger Platz, steinlos.

tübje: çajırlarda otlajarak semirmiş kısırak, ‚bije‘ daçı derler. — Durch Wiesenweide fett gewordenes Füllen.

tüfkürmek: tükürmek. — Ausspucken. | *tüfki*: tükürük. — Speichel.

tüfürçük: tüfkürük. — Schleim.

tügül: dejil. — Nein, nicht.

tüjek: jük, bar, taj. — Last.

tüjemek: jükletmek, bar etmek. — Aufladen, belasten.

tüjenk: penžere. — Fenster.

tüjnek: nimres kavun ve karpuz. — Halbreife Melone.

tüke: mezar, kabr, türbe. — Friedhof, Grab. | *tüketaš*: kabr taši, levha. — Grabstein.

tüken: daç; kjafe. — Berg; Alles.

tüki: birinž. — Reiskorn.

tükremek: kapamak. — Zudecken.

tüküz (tekiz): bütün, tamam. — Ganz, vollständig.

tüleç (tolaj): žem, top; dolaj. — Alles; wegen.

tülek: tüjünü dökmüş ve jeni tüj çıkarmış olan hajvan ve kuš. — Durch Mausern neu befiederter Vogel.

tülek: tazmin, žerime, tülek. — Entschädigung, Verbrechen, Zuflucht.

tülemek: çiplak olmak, kušlar mevsiminde tüj dökmek. — Nacht sein, mausern.

tülemiş: tazmin, karšılık; ödemiş. — Antwort; bezahlt.

tüli: ajne, gözgü. — Spiegel.

tülkü: tilki, kursak. — Fuchs.

tülmeçi: tellal, muçbir. — Vermittler.

tülük; tazminat, tavan. — Einfügung, Verbrechen.

tülüküm (hej tülüm): šarki ve türkülerin ayırinde nakaratın okuduçu makam ve terennüm. — Melodie des Refrains.

tümenmek (tumanmak Z.): zengin olmak. — Reich werden.

tümlük: çadırın başında-ki açkılık, damdan açılmış delik ve ajdın düşežek mahal. — Dachöffnung des Zelttes, Dach- und Lichtöffnung.

tümmek: doldurmak, zijade etmek. — Anfüllen, vermehren.

tümpek: ejri büjru, düz ve doçru olmajan. — Krumm, ungrade.

tün: geže, akşam. — Nacht, Abend. | *tüne gün*: gečen gün. — Gestern.

tünbek: dünbelek, davul. — Trommel.

tünglük: hajme başı tarafında dumanı çarža çekmek üzere açılan delik. — Rauchöffnung des Zelttes.

tüngür: peri, gul, umaži, žin, albasti, alabuži. — Fee, Geist, Dämon (bei Wöchnerinnen).

tünlük: galebeklik, žemijet, jıřın. — Menge, Versammlung.

tüpi: külah, kelle puš. — Mütze, Kopfbedeckung.

türlük: türlü, žins. — Verschieden, Gattung.

türmek: kivrüp devširmek, katlamak, sarmak. — Sammeln, verbinden, wickeln.

türse: bir nevi mikjas, fersenk. — Eine Art Messinstrument, Meile.

türti: çökellik, çökündü, çamur, alude. — Bodensatz, Koth, Schmutz.

türtmek: el ve alet ile sanžmak. — Mit der Hand oder Geräth stechen. | *türtülmek*: tahrik olunmak, sançılmak. — Durchstochen werden.

türtüb : toplanılazak mahal, mežlis. — Versammlungsplatz.
tüs : jan, semt, taraf; göjüs, sine; vakti zuhr. — Seite, Viertel (Stadt); Brust; Mittagszeit.

tüşžilik : žastkjah, tüš vakti. — Mittagszeit.
tüşkürmek : indirmek. — Herunterlassen.
tüşlenmek : töš vaktında biraz istirahat etmek. — Rast während des Speisens, frühstücken.
tüşsü : gusulhane, gusul teknesi. — Waschzimmer.
tüşüre tüšüre : bazi-bazi, ara-sira. — Dann und wann, hie und da.

tütak : peltek, tütüle. — Stotterer.
tütsi : duman, duyan, tütün. — Nebel, Rauch.
tüz : düz, sahih, doyru. — Gerade, wahr. | *tüzetmek* : tāmīr, tertib, doyru etmek. — Verbessern, ordnen. | *tüzek* : doyru, rast. — Gerade.

tüzlenmek : tehammül etmek, kaldirmek, sabr ejlemek. — Aushalten, dulden.

tüzük : tertibli, muntazam, jolunda, güzel. — Geordnet, schön

V

vax veh : vax ve ah mānāsına dir, tēsüf için mustāmel dir. — Ausdruck des Bedauerns.

vakilamak : çok söylemek, vak vak etmek, inad etmek, bejhude ses çıkarmak. — Viel sprechen, 'vak vak' rufen, trotzen, vergebens ausrufen.

vakir vakir : fakir fakir kanimak žaş etmek, kajnamak. — Sieden.

varsaki : koşuk, manzume bir sej okumak, türkü, mani, şarki. — Lied, Gedicht lesen, Volkslied.

verže : isitma, hima illeti, titreme. — Fieber, Zittern.

versaki : bir tatar aşireti dir. bir nevi kaja başi; aşiklik ile türkü çayirmek. — Tatarenstamm; Lied singen.

vese : tavana vaz olunan ufak direkler gibi, aralarina konulan kısa ayağ pareleri. — Am Dache angebrachte Säulen oder Holzstücke.

vesme : kaş rengi, kaş bojası. — Augenbrauenfarbe.

Z

zače : pupa, karagöz resimleri, ojunžak, kız bübekleri. — Puppe, Karagözpuppen, Spiel, Mädchenpuppen.

zaže : vaz-i haml, derd ayrik. — Geburt, Schmerz.

zag : tuza šebih bir maden dir; ačik taş, nuşadir. — Salzähnliches Erz, Ammoniak.

zağar : av köpeji, tazi. — Jagdhund, Windhund.

zağbus : bir nevi doğan ismi dir, şahin, jirtiči kuş. — Falkenart, Raubvogel.

zaife : kadin, kari, avret. — Frau, Weib.

zanbuluk : jatak vurulurken çıkan seda. — Geräusch beim Bettmachen.

zelk : ateş paresi, kül olmuş od. — Funke, zur Asche gewordenes Feuer.

zemruk : bir nevi mantar dir. — Pilzart.

zengü : nerdüban, sülem. — Leiter.

zibik : gerdeni ve boju kfsa olan insan; kadinların alt rižl jerine kullandıkları alet. — Kurzhalsiger Mensch; Fussgeräth der Frauen.

zibikçi : musahaka ejleyen kadın; (?) bir nevi gül ismi. — Rosenart.

ziğir : sesam kabilinden yağlı bir gijah ismi dir. — Sesamartiges fettes Gras.

zik : žan, ruh, hayat. — Seele, Geist, Leben.

zilfet : hengjam-i sadmanide halhala ve gürültüje itlak olunur. — Bei heitern Anlässen gebräuchlich.

zili (zilüže) : ziliče, bir jüzü tüjlü çali ve kilim. — Haariger Teppich.

zine : merdüven ajakları. — Leitersprossen.

zingil : gajur adam. — Eifriger Mensch.

zinkil : güzel çıkan, gajur, kfsa, jumulak. — Schön; kurz.

zireg : žusen; bahadurların muharebede gejdikleri esbab. — Kriegskleider der Helden.

zulun : tatlı, şehd. — Honigseim.

zulun : zenzir, bend, bağ. — Kette, Bande.